

ЯК БАБУЛІНА
СПАДЧЫНА
ЗМЯНІЛА ЖЫЦЦЁ
МАЛАДЫХ

8

ЯК БЕЛАРУСЫ
АБАРАНЯЛІ
СТАЛІНГРАД

9

Выдаецца
з 9 жніўня 1917 г.

Родная газета на роднай мове

ЗВЯЗДА

9

СНЕЖНЯ 2020 г.

СЕРАДА

№ 240 (29354)

ЦЫТАТА ДНЯ

Марыя ГЕРМЯНЧУК,
намеснік дырэктара
Міжнароднага
дзяржаўнага
экалагічнага інстытута
імя А. Д. Сахарова БДУ:

«У апошнія дзесяцігоддзі
экалагічнае становішча
ў нашай краіне
бесперапынку істотна
і на многіх параметрах
паляпшалася. Звязана
гэта і з укараненнем
друзжалюбных
навакольнаму
асяроддзю тэхналогій,
і са з'яўленнем новых, якія
першапачаткова маюць
на ўвазе мінімальнае
ўздзеянне на прыроду.
Экалагічная палітыка
ў краіне пабудавана
такім чынам, што
пры будаўніцтве новых
аб'ектаў або мадэрнізацыі
праводзіцца ацэнка
ўздзеяння на навакольнае
асяроддзе. Гэты
інструмент дазваляе
прагназаваць і прадухіляць
негатыўныя наступствы».

«За наступныя пяць гадоў усе раённыя бальніцы будуць прыведзеныя ў парадак»

Учора Прэзідэнт Аляксандр Лукашэнка з рабочай паездкай быў у Стаўбцоўскім раёне. На прыкладзе мясцовай цэнтральнай раённай бальніцы ён азнаёміўся з аказаннем медыцынскай дапамогі хворым на COVID-19 на раённым узроўні. Кіраўнік дзяржавы ўжо наведваў сталічную клініку і радзільню ў Віцебску. Ён заяўляў, што збіраецца аб'ехаць шэраг медыцынскіх устаноў, у востры перыяд пандэміі ўбачыць, чаго не хапае і што патрабуе ўдасканалення.

Пра зямное

Медыцынская тэма не стала адзінай падчас гэтага візіту кіраўніка дзяржавы. Распачалася гутарка ўвогуле з... сельскай гаспадаркі. А завяршылася тэмай спорту. Казалі і пра новы статус Усебеларускага на-роднага сходу.

СТАР. 2

Фота БелТА

ДЗЕ ЗІМУЮЦЬ ЗАЛАТЫЯ РЫБКІ

Пятнаццаць гадоў займаецца вырошчваннем фарэлі пад Навагрудкам былы будаўнік Уладзімір МАРКАРАН. Яго рыбная ферма з'яўляецца аб'ектам агракатурызму і працуе нават зімою, але пасядзец з вудай і злавіць залатую фарэль можна толькі ў цёплым сезон. Дарэчы, у Гродзенскай вобласці гаспадарка Маркарана — адзіная, якая спецыялізуецца на інкубацыі фарэлевай ікры. Галоўны клопат гэтых дзён у фарэлевага гаспадара — кармленне рыбы ў адмысловых басейнах. Анатоль КЛЯШЧУК, фота аўтара.

КОРАТКА

• Дошку гонару адкрылі ў Беларускам нацыянальным тэхнічным універсітэце да яго 100-годдзя.

• Нацагенцтва па турызме падоўжыла прыём заявак на конкурс «Пазнай Беларусь» да 11 снежня.

• Беларуская экспазіцыя будзе прадстаўлена на найбуйнейшай штогадовай харчовай выстаўцы ў свеце Gulfood, якая пройдзе 21—25 лютага ў Дубаі (ААЭ).

• У Мінску за пяць гадоў плануецца адрамантаваць 14 мастоў.

• У Мінску ўзрастуць патрабаванні да арганізацыі школьнага харчавання.

НАШЫ РАТАВАЛЬНІКІ ў ТУРЭЦКІХ ГАРАХ

Беларускія лётчыкі не раз дапамагалі змагацца з пажарамі і паводкамі ў розных краінах свету. У канцы лістапада два нашы экіпажы вярнуліся з Турцыі. Яны там працавалі па запрашэнні тамтэйшага міністэрства сельскай і лясной гаспадаркі з мая.

Першапачаткова кантракт быў разлічаны да 28 кастрычніка, але свае карэктывы ўнесла спякотнае і засушлівае надвор'е. Турэцкі бок звярнуўся з просьбай падоўжыць час знаходжання беларускіх лётчыкаў яшчэ на чатыры тыдні. І просьба партнёраў была задаволеная.

СТАР. 9

Фота падзялена МНС

ISSN 1990 - 763X

ЗАСТАВАЙЦЕСЯ З НАМІ — БУДЗЕ ЦІКАВА!

Ідзе падпіска на «Звязду» на I квартал або I паўгодзе 2021 года

НАЛЕТА — З ЛЮБІМАЙ ГАЗЕТАЙ!

«За наступныя пяць гадоў усе раённыя бальніцы будуць прыведзеныя ў парадак»

(Заканчэнне.)

Пачатак на 1-й стар.

Зрэшты, такі пачатак не з'яўляецца нечым надзвычайным. Традыцыйна кіраўнік дзяржавы, калі прылятае ў рэгіён на верталёце, дзеліцца ўражанымі ад убачанага з вышыні птушынага палёту. Зайшла гутарка пра ўборку і на Стаўбцоўшчыне. Пасля прыземлення Прэзідэнт найперш спытаў, ці ўся кукуруза сабраная на зерне з палёў. Кіраўніцтва рэгіёна запэўніла, што справілася, ураджай добры. Але няпроста ідзе яго сушка. Аляксандр Лукашэнка прапанаваў у гэтым плане вывучыць і пераняць вопыт Віцебшчыны, дзе кукурузу сушаць толькі для кармлення птушкі і свіней. Усё астатняе танней сіласаваць у траншэю ці закладваць у рукаў.

Ад РПЦ да паліклінік

Шпітальная база Стаўбцоўскай цэнтральнай раённай бальніцы ўключае 339 ложкаў. З красавіка тут арганізавана работа інфекцыйнага шпітала на 143 ложка для лячэння хворых на COVID-19. Маюцца 105 пунктаў для падводу кіслароду, 10 апаратаў ШВЛ. Усяго на сёння ў Стаўбцоўскай ЦРБ пралечаны 1252 пацыенты з названай інфекцыяй, з іх з пнеўманіяй — 814.

Медыцынскія работнікі ЦРБ забяспечаны ў поўным аб'ёме сродкамі індывідуальнай аховы і дэзынфекцыі.

Міністр аховы здароўя Дзмітрый Піневіч растлумачыў журналістам, што лячэнне хворых на каранавірус у раённых бальніцах праводзіцца па такіх жа стандартах, як і ў сталіцы ці абласных цэнтрах. Цяжкія пацыенты пры неабходнасці пераводзяцца ва ўстановы аховы здароўя больш высокага ўзроўню. На мінулым тыдні, напрыклад, з Стаўбцоўскай ЦРБ на абласны ўзровень быў пераведзены адзін пацыент.

Цяпер, па словах міністра, у раённай установе знаходзіцца значна больш хворых на каранавірус, чым падчас першай хвалі. Аднак усё роўна тут задзейнічаны далёка не ўсе рэсурсы. Бальніца працягвае аказваць планавую дапамогу.

Аляксандру Лукашэнку расказалі пра сістэму аказання дапамогі пацыентам у Стаўбцоўскай ЦРБ — ад прыёмнага да рэанімацыйнага аддзялення і рэабілітацыі.

Як паведаміла галоўны ўрач медустановы Святлана Глебка, цяпер на амбулаторным лячэнні знаходзіцца 490 чалавек з кавід-інфекцыяй і 90 з дыягнаставанай

Загадчык інфекцыйнага аддзялення стаўбцоўскай раённай бальніцы Максім ЧАМКО праводзіць агляд пацыента.

пнеўманіяй, 121 чалавек ляжыць у стацыянары. Меншая частка пацыентаў — жыхары вёсак. Гэта пацвярджае, што большая скачанаць людзей у гарадах вядзе да росту захваральнасці.

Кіраўнік дзяржавы таксама нагадаў, што цяпер асабліва ўвага будзе аддавацца развіццю міжраённых бальніц. Такіх у Мінскай вобласці чатыры: у Барысаве, Маладзечне, Салігорску і Слуцку. Там могуць аказваць больш складаную медыцынскую дапамогу. «Міжраённая, апорная бальніцы яшчэ лепей павінны быць абсталяваны. Там павінны высокатэхналагічную дапамогу аказваць. Ніхто не кажа, што мы закінем раённыя бальніцы, ні ў якім разе. Наадварот, мы хочам з навукова-практычных цэнтраў Мінска, з абласных бальніц многія аперацыйныя перанесці ў міжраённую бальніцу, і раённыя падцягваць», — адзначыў Аляксандр Лукашэнка.

Пазней гэта тэма была закранутая падчас гутаркі з калектывам ЦРБ. Сутнасць беларускай сістэмы аховы здароўя, па словах Прэзідэнта, у тым, што рэспубліканскія навукова-практычныя цэнтры па розных кірунках медыцыны збіраюць сусветны вопыт і перадаюць яго на наступныя звёны — у абласныя бальніцы. Лячэбныя ўстановы гэтага ўзроўню ўжо абсталяваны сучаснай медыцынскай тэхнікай. Вырасана забяспечваць высокі ўзровень так званых апорных бальніц — яны абслугоўваюць некалькі раёнаў. Узровень медыцынскіх паслуг у такіх бальніцах больш высокі ў тэхналагічным плане, чым у звычайных раённых.

«За наступныя пяць гадоў усе раённыя бальніцы будуць прыведзеныя ў парадак», — заявіў беларускі лідар. Потым настане

чарга пярвочнага звяна сістэмы — паліклінік. Размова не толькі пра ремонт, але і пра абсталяванне.

Гэта датычыцца і заробкаў. Урач, які праводзіць высокатэхналагічныя аперацыі, атрымлівае больш высокі заробак. Гэта — стымул падцягвацца астатнім, навацаца новаму і ўдасканальвацца, лічыць Прэзідэнт.

Кіраўнік дзяржавы паўтарыў, што для яго вельмі важна захаваць высокі сярэдні заробак медыкаў, які быў дасягнуты сёлета з-за «ковідных» надбавак.

«Але гэта будзе залежаць ад эканомікі. Калі мы хоць бы так, як сёлета, спрацуем у наступным годзе, значыць, вытрымаем. Не хацелася б урачам апускаць заробковую плату», — сказаў ён.

Прэзідэнт нагадаў, што плануецца пашыраць набор абітурыентаў у ВНУ па мэтавым накіраванні і пацікавіўся, ці неабходна такая форма падрыхтоўкі спецыялістаў для гэтай раённай бальніцы.

«Нам трэба дакладна вызначыцца. Мэтавікоў набіраем, а месцы застаюцца — будзем дабіраць», — падкрэсліў кіраўнік краіны.

Каб усюды так было

Мэты візіту Прэзідэнта ў раённую бальніцу — даведацца пра праблемы дактароў і дапамагчы з іх вырашэннем, растлумачыў Аляксандр Лукашэнка падчас гутаркі з медыкамі.

«Я разумею, што не бывае заўсёды ўсё добра і абсалютна ўсяго хапае. Таму, калі нешта ёсць, кажыце шчыра. Што-што, а дапамагчы мы зможам. Калі яшчэ з вамі сустрэнемся? Мэта — прыехаць у бальніцу, якую на маёй памяці рамантавалі, дабудуўвалі.

Гэта звычайная раённая бальніца, якая дзякуючы вам стала незвычайнай», — звярнуўся Аляксандр Лукашэнка да медыкаў.

Па яго словах, пасля знаёмства з працай урачоў ён яшчэ раз пераконаўся, што абстаноўка з захваральнасцю на ковід у краіне абсалютна кантралюемая. Пра зніжэнне колькасці пацыентаў сцвярджаюць не толькі ў Стаўбцоўскім раёне, але і ў суседніх.

«Святлана (галоўны ўрач бальніцы Святлана Глебка. — «Зв.») мяне абнадеіла, што вы выйшлі амаль што на плато. Прынамсі, тры дні ў вас не 20 чалавек за суткі шпіталізуоцца, як было раней, а 12. Калі будзе так і далей, гэта добры паказчык. Дай бог, каб было так усюды ў краіне», — канстатаваў беларускі лідар.

Прэзідэнт нагадаў, што бальніцу ў Стоўбцах спрабавалі «разгайдаць» непрафесійнымі журналісцкімі матэрыяламі пра сітуацыю з ковідам, і падзякаваў калектыву за вытрымку. «Хачу вам падзякаваць. Вы палітычна аказаліся моцнымі людзьмі, — акцэнтаваў увагу Прэзідэнт. — Было няпроста, але вы вытрымалі. Вы малаліцы. Будзем старацца, каб вы не крыўдзіліся, і калі неабходна будзе дапамога, будзем старацца дапамагчы».

Ён паведаміў, што ўжо паабяцаў разгледзець просьбу галоўнага ўрача, каб бальніца стала апорнай па кірунку траўматалогіі.

Аб ролі Усебеларускага народнага сходу

Падчас гутаркі з медыкамі Прэзідэнт заявіў, што Усебеларускі народны сход трэба зрабіць канстытуцыйным органам. Ён дадаў, што канчаткова гэта будзе вырашацца пры разглядзе змяненняў у Канстытуцыю.

«Я так думаю (не ведаю, падтрымаеце вы або не): Усебеларускі народны сход трэба зрабіць канстытуцыйным органам, — сказаў Аляксандр Лукашэнка. — Неабходна, каб такі орган быў і кантраляваў галоўныя кірункі нашага развіцця, далучыў, суверэнітэт і незалежнасць».

Канчаткова ўсе пытанні, якія будуць разглядацца на сходзе, па словах Прэзідэнта, сфармулююць пасля калядных свят. Магчымы тэрмін правядзення форуму: канец студзеня — пачатак лютага.

«Роля яго: калі мы здымаем абавязкі з Прэзідэнта, іх жа трэба камусьці перадаць. І ва ўрад, парламент яны не падыходзяць. Куды

іх перасоўваць? Трэба шукаць такі орган, а ў нас ёсць Усебеларускі народны сход. Таму некаторыя паўнамоцтвы прыйдзецца перадаць», — сказаў кіраўнік краіны.

Ён прапанаваў, каб дэлегатаў на гэты форум выбіралі тэрмінам на пяць гадоў. Новы орган, на яго думку, не стане паўтарэннем дэпутацкага корпуса, будзе працаваць на «грамадскіх» пачатках. Яму будзе падсправаздачны кіраўнікі абласных выканкамаў, міністры і спікеры парламента.

«Калі растварыць паўнамоцтвы Прэзідэнта, якія перадаюцца ўраду, парламенту, губернатарам, міністрам, будзе бардак, які мы перажылі ў сярэдзіне 90-х. Неабходны орган, які б імгненна ўсіх стабілізаваў. А ён будзе выступаць ад імя народа», — дадаў Аляксандр Лукашэнка.

Перажывём і гэта

Некалькі дзён таму Міжнародны алімпійскі камітэт часова забараніў Прэзідэнту Беларусі і членам кіраўніцтва Нацыянальнага алімпійскага камітэта Беларусі ўдзельнічаць ў мерапрыемствах арганізацыі. Аляксандр Лукашэнка ў раённай бальніцы Стоўбцаў пракаментаваў рашэнне МАК.

«Трэба нам звярнуцца ў суд. Хай дакажучу, у чым мая віна, што я сваю краіну абараняю?! — абурываўся Прэзідэнт. — Удзелу ў гэтых мерапрыемствах я 25 гадоў не прымаў, перажыву і далей. Але вы што, сабралі ўвесь Алімпійскі камітэт, усе краіны, абмеркавалі гэтую тэму і прынялі рашэнне? Я перажыву, навошта дзяцьці чапаеце?»

Кіраўнік краіны ўспомніў рашэнне МАК, прынятае ў 2016 годзе, аб часовым адхіленні Паралімпійскага камітэта Расіі ад удзелу ў Паралімпіядзе ў Бразіліі. «Памятаеце, яны калісьці супраць Расіі ўсім фронтам пайшлі? Амерыканцы крыкнулі «фас», і яны паперлі, — сказаў Аляксандр Лукашэнка. — Паглядзім, ці падтрымае нас Расія».

Прэзідэнт адзначыў, што гэтыя забароны «перажыве», галоўнае зараз — глядзець сваю краіну.

«Момант такі, каб не аддаць. Яе (краіну. — «Зв.») нельга камусьці аддаць. Я вось кажу дзеці-дзеці, але і мы таксама жадаем яшчэ пажыць, — дадаў Аляксандр Лукашэнка. — Таму хацелася б, каб гэты кавалак зямлі Стаўбцоўскай застаўся наш. У выдатным месцы жывяце».

Марыя ДАДАЛКА,
Вольга МЯДЗВЕДЗЕВА,
г. Стоўбцы.

Наша пазіцыя

Нацыянальны алімпійскі камітэт: рашэнне МАК адрозніваецца ад прынцыпаў і каштоўнасцяў алімпізму

Нацыянальны алімпійскі камітэт Рэспублікі Беларусь прыняў да ўвагі рашэнне выканкама Міжнароднага алімпійскага камітэта ад 7 снежня 2020 года аб часовых мерах у адносінах да НАК Беларусі, паведаміла прэс-служба камітэта.

НАК Беларусі ацэньвае пазіцыю МАК як «прадурную, заснаваную на ангажаваным і павярхоўным вывучэнні сітуацыі ў Беларусі». Нацыянальны алімпійскі камітэт выказаў заклапочанасць тым, што пры прыняцці

асобных пунктаў рашэння кіраўніцтва МАК магло аказацца пад палітычным ціскам.

У паведамленні прэс-службы камітэта сказана, што спорт заўсёды павінен быць па-за палітыкай. Таму часовыя меры ў дачыненні практычна да ўсіх членаў выканкама НАК і прыпыненне фінансавання сумесных праграм — рашэнне, якое адрозніваецца ад асноўных прынцыпаў і каштоўнасцяў алімпізму. «Мы разглядаем дадзенае рашэнне як палітычна матываванае, накіраванае на аказанне ціску на

кіраўніцтва беларускага НАК», — сказана ў звароце.

На думку Нацыянальнага алімпійскага камітэта, пазіцыя МАК неаб'ектыўна ацэньвае намаганні НАК Беларусі па выкананні Алімпійскай хартыі, міжнароднага і беларускага спартыўнага заканадаўства. У краіне створаны ўсе ўмовы для спартсменаў, якія рыхтуюцца да галоўных стартаў чатырохгоддзя, дзе будуць выступаць пад дзяржаўным сцягам.

«Мы заўсёды адкрытыя да дыялогу і гатовыя прымаць меры супраць любых формаў

дыскрымінацыі, якія наносзяць шкоду алімпійскаму руху. У сваю чаргу мы заклікаем кіраўніцтва МАК аб'ектыўна разглядаць сітуацыю і стан спраў у беларускім спорце. НАК Беларусі працягне канструктыўны дыялог з МАК па ўсіх накірунках двухбаковага парадку дня. У той жа час мы пакідаем за сабой права адстойваць сваю пазіцыю перад МАК у адпаведнасці з Алімпійскай хартыяй і міжнародным спартыўным правам», — адзначыў у прэс-службе НАК Беларусі.

Валерыя СЦЯЦКО.

Гандаль

«Усё сваё»

і без гандлёвых надбавак

У культурна-дзелавым квартале «K21» Мінска каля станцыі метро «Маладзёжная» запрацаваў крыты рынак фермерскіх прадуктаў. Пакупнікам прапануюць дамашнія сыры і вэндліну, крафтавы хлеб, пірагі і аўтарскі шакалад ручной работы.

Такім чынам, дах над галавой атрымаў фермерскі рынак «Усё сваё», ужо вядомы сваімі кірмашамі на свежым паветры. Унутры прадстаўлена каля 20 прылаўкаў з дамашняй прадукцыяй, дзе кожны фермер і кулінар працуе ў сваёй нішы і не паўтарае асартымент суседняга гандляра.

Прадукцыя прадаецца без гандлёвых надбавак. Вытрыманія сыры каштуюць ад 27 да 30 рублёў за кіло, а маладыя, нахштальт брынзы або «Адыгейскага», аддаюць за 20 рублёў. Паўкіло дамашняга тварагу прапануюць за 5 рублёў, у столькі ж ацанілі і 100 грамаў бастурмы. Сала разыходзіцца па 14 рублёў за кіло, шпіг — па 10, каўбаса (пальцам пханая) — па 28 рублёў. Паўкіло казінай тушонкі абдызецца ў 10 рублёў.

Частка прылаўкаў аддадзена пад прысмакі. Шакалад ручной работы каштуе ад 16 рублёў за кіло — нават танней за фабрычны. Побач прадаюць мядовы мус з абляпіхай — па 10 рублёў за слоік у 250 мл, а таксама крэм-мёд па 8 рублёў за 100 мл.

Рынак будзе збірацца ў квартале «K21» кожны тыдзень па суботах. Застаць фермераў можна з 11 да 18 гадзін.

Культурна-дзелавы квартал «K21» размешчаны на вуліцы Кальварыйскай, 21 праз дарогу ад «Кароны». У савецкі час тут была мэблевая фабрыка, але ў 90-я карпусы прыйшлі ў запусценне. Учас-так па рынкавай цане выкупіла кампанія «Белрэканструкцыя». Яна аднавіла пасляваенныя пабудовы, і цяпер ператварае іх у модны квартал з офісамі, крамамі, рэстаранамі і фудкортам.

Сяргей КУРКАЧ.

Ведай нашых!

Сагрэцца гарачым чаем

Самы вялікі самавар у Беларусі ўстанавілі ў Брэсце па вуліцы Гоголя

Пра ўстаноўку чайнага апарата паведаміў у сваім тэлеграм-канале старшыня Брэсцкага гарвыканкома Аляксандр РАГАЧУК. На вуліцы Гоголя распачаўся пераднавагодні кірмаш. У выхадныя тут ва ўсю ішоў гандаль святочнымі таварамі. А наведвальнікі маглі сагрэцца гарачым чаем з самавара-велікана. Яго аб'ём складае 380 літраў. Хапае на 1500 порцый чаю. Вада пасля закіпання астывае павольна, прыкладна два градусы ў гадзіну. Сіноптыкі абяцаюць, што ў найбліжэйшыя дні падмарозіць. Таму пагрэцца каля самавара будзе якраз тое, што трэба.

Святлана ЯСКЕВІЧ. Фота з тэлеграм-канала мэра.

На Гомельшчыне стартвала акцыя «Стоп-паркоўка»

Яе мэта звярнуць увагу аўтамабілістаў на праблему нямэтавага выкарыстання парковачных месцаў.

Акцыя працягнецца да 7 снежня. Яе арганізатарамі выступілі супрацоўнікі Дзяржаўтаінспекцыі сумесна з прадстаўнікамі аддзелаў па ідэалагічнай рабоце, культуры і справах моладзі мясцовых выканкамаў.

— На працягу пяці дзён праваахоўнікі правядуць мэтанакіраваныя рэйдавыя мерапрыемствы для выяўлення і спынення фактаў незаконнай паркоўкі на месцах для інвалідаў, а таксама інфармацыйна-растлумачальную работу сярод насельніцтва, у працоўных калектывах і сродках масавай інфармацыі па заяўленай тэматыцы, — адзначылі ў аддзяленні па агітацыі і прапагандзе ДАІ УУС Гомельскага аблвыканкома.

У Дзяржаўтаінспекцыі нагадваюць, што адказнасць за такое парушэнне правілаў праду-гледжвае штрафныя санкцыі. У ДАІ заклікаюць усіх кіроўцаў выконваць правілы прыпынку і стаянкі, праяўляць павагу да людзей з абмежаванымі магчымасцямі.

Наталля КАПРЫЛЕНКА.

БОЛЬШ ЗА 80 % ТАКСІ ПРАЦАВАЛІ З ПАРУШЭННЯМІ

Транспартная інспекцыя падвела вынікі рэспубліканскай праверкі. Спецыялісты ўзмоцнена працавалі ва ўсіх рэгіёнах.

За месяц было агледжана больш за 1,8 тысячы аўтамабіляў, выяўлена 1 480 парушэнняў, выдадзена больш за 400 прадпісанняў аб ліквідацыі парушэнняў і ўстаноўлены тэрміны іх выканання. Перавозчыкі змогуць працягнуць дзейнасць толькі ў тым выпадку, калі выправяць наяўныя парушэнні, паведамляе Міністэрства транспарту і камунікацый.

У першую чаргу масавая праверка таксі была звязана з забеспячэннем бяспекі. У ліку выяўленых парушэнняў, на якія непасрэдна ўплываюць на бяспеку, несвоечасовае праходжанне тэхагляду, адсутнасць медагляду кіроўцы перад выездам на лінію і перадрэйсавай праверкі тэхнічнага стану аўтамабіля.

Былі і антырэкорды: у Гродзенскім рэгіёне ў аднаго з таксістаў падчас рэйду інспектары выявілі 15 парушэнняў. Ні адно з патрабаванняў, што прад'яўляюцца да знешняга і ўнутранага афармлення таксі, выканана не было, таксометр у салоне адсутнічаў. У аўтамабіля не было допуску да ўдзелу ў дарожным руху, меліся праблемы з дакументамі. Дагавора абавязковага страхавання адказнасці перавозчыка перад пасажырам таксама не аказалася. Высветлілася, што кіроўца займаўся незаконным прадпрымальніцтвам. Адпаведныя матэрыялы па гэтым выпадку накіраваны ў падатковую інспекцыю.

Сяргей РАСОЛЬКА.

НАРЫХТАВАЎ ЗВЫШ ПЯЦІ ТОН БРАГІ

У ходзе правядзення рэйдавых мерапрыемстваў па ліквідацыі ачагоў самагонаварэння на тэрыторыі Ваўкавыскага раёна праваахоўнікі мясцовага райаддзела міліцыі канфіскавалі звыш пяці тон брагі. Таксама затрыманы з доказамі злачынства 29-гадовы нідзе не працуючы гаспадар падпольнай вытворчасці.

Па атрыманай супрацоўнікамі міліцыі інфармацыі, «бровар» размяшчаўся ў лясным масіве паблізу адной з мясцовых вёсак. Калі сцямнела, праваахоўнікі пры дапамозе цеплавізара вызначылі, што самагоншчык ужо на месцы. Гатовую прадукцыю малады чалавек атрымаць яшчэ не паспеў, затое канфіскаванай брагі хапіла б для выганкі каля паўтоны самагонкі, паведамляе аддзяленне інфармацыі і грамадскіх сувязяў УУС Гродзенскага аблвыканкома.

Затрыманы паведаміў, што меў намер атрымаць алкагольны напоі выключна для ўласнага спажывання. Самагонны апарат канфіскаваны, брага знішчана. Праводзіцца праверка.

Сяргей РАСОЛЬКА.

Будзь у курсе!

У ВАГОНЧЫКУ НА СУСТРЭЧУ З КАЗКАЙ

9 снежня адкрываецца папярэдні продаж білетаў на цягнік «Навагодні экспрэс» Дзіцячай чыгункі імя К. С. Заслонава. У першае навагодняе падарожжа ў цяперашнім святочным сезоне цягнік Дзіцячай чыгункі імя К. С. Заслонава адправіцца 24 снежня ў 12.40. Ён будзе курсіраваць у дні зімовых канікул, калядных і навагодніх свят з 24 снежня да 7 студзеня ўключна.

Як паведамілі ў прэс-цэнтры магістралі, 24 снежня цягнік зробіць два рэйсы ў 12.40 і 16.00. 25, 26, 27 снежня і 2, 3 і 7 студзеня можна будзе здзейсніць вандроўку на «Навагодні экспрэс» ў 11.00, 12.40, 14.20 і 16.00. 31 снежня цягнік адправіцца са станцыі Заслонава ў 11.00, 12.40 і 14.20, а 1 студзеня — у 12.40, 14.20 і 16.00.

Пасажыры праедуць па маршруце ад станцыі Заслонава праз станцыю Пянерская да станцыі Сасновы Бор і назад. Час у дарозе складзе 1 гадзіну 30 хвілін.

Суправаджаць гасцей у цягніку будуць героі ўпадабаных казак, а на станцыі Сасновы Бор для дзяцей і іх бацькоў у гэтым сезоне Дзіцячая чыгунка сумесна з Мінскім Палацам культуры і спорту чыгуначнікаў падрыхтавалі тэатралізаванае прадстаўленне «У снежным царстве, у марознай дзяржаве». На лясной паляне яны сустрэнуцца з Дзедам Марозам, Снягуркай, Снегавіком, Нязнайкам, Карлсанам, Бабай Ягой і іншымі папулярнымі казачнымі персанажамі і героямі вядомых мультфільмаў.

Дзеці таксама змогуць пастраліць у ціры глантмасавымі шарыкамі, зрабіць фота на памяць з Дзедам Марозам і Снягуркай, пракаціцца на санках і поні, пакарміць жывёл у жывым кутку і загадаць жаданне, якое абавязкова збудзецца. Акрамя таго, будуць працаваць дзіцячыя каруселі, гандлёвыя пункты харчавання і цацак.

27 снежня ў Дзень нараджэння Беларускай чыгункі для юных пасажыраў «Навагодняга экспрэса» будзе арганізавана пазнавальная віктарына, прысвечаная гіс-

торыі беларускай магістралі. У ёй змогуць прыняць удзел усе ахвотныя.

З мэтай захавання здароўя юных пасажыраў, прафілактыкі распаўсюджвання вірусных інфекцый, а таксама стварэння камфортных умоў праезду ў цягніку прадугледжана расаджванне з улікам сацыяльнай дыстанцыі. Акрамя таго, на працягу ўсяго дня будзе праводзіцца санітарная апрацоўка рухомага саставу. Наведвальнікам Дзіцячай чыгункі неабходна абавязкова выконваць масачны рэжым. Продаж масак будзе арганізаваны на вакзале станцыі Заслонава.

Кошт святочнага падарожжа на «Навагоднім экспрэсе» складае 19 рублёў. Білеты з 9 снежня можна набыць праз інтэрнэт-сэрвіс ВуCard, а таксама ў касе на вакзале станцыі Заслонава Дзіцячай чыгункі (пр-т Незалежнасці, 86) па аўторках—пятніцах з 9.00 да 17.00, у суботу з 9.00 да 17.30 (перапынак з 13.40 да 14.10). З 24 снежня білетная каса будзе ў рэжыме работы Дзіцячай чыгункі.

Сяргей РАСОЛЬКА.

ШТО Ё СВЕЦЕ РОБІЦЦА

На выбарах у парламент Венесуэлы перамаглі сацыялісты

Па выніках падліку амаль 99 працэнтаў бюлетэняў альянс сацыялістычных партый Венесуэлы набірае больш чым 68 працэнтаў галасоў на выбарах у Нацыянальную асамблею. Аб гэтым паведаміў Нацыянальны выбарчы савет рэспублікі. Паводле апублікаваных даных, «Вялікі патрыятычны полюс Сімона Балівара» — альянс сацыялістычных партый Венесуэлы, які ўключае кіруючую Адзіную сацыялістычную партыю, — набраў на выбарах у аднапалатны парламент звыш 4,2 мільёна галасоў (68,43%). За Дэмакратычны альянс аддалі галасы амаль 1,1 мільёна чалавек (17,52%). Гэты вынік дазваляе дэпутатам сацыялістычнага блока заняць 75 працэнтаў палітычных пасад у Нацыянальнай асамблеі — не менш чым 36 з 48 пазіцый. Выбары ў Нацыянальную асамблею прайшлі ў мінулую нядзелю з удзелам 107 палітычных партый і аб'яднанняў, усяго больш за 14 тысяч кандыдатаў.

У Вялікабрытаніі Уільяма Шэкспіра прышчапілі ад каранавіруса

Учора ў Вялікабрытаніі пачалася кампанія па вакцинацыі супраць COVID-19. У рамках гэтай беспрэцэдэнтнай у Еўропе аперацыі дозу вакцыны адразу атрымліваюць самыя безабаронныя падчас пандэміі жыхары краіны, у тым ліку пацыенты

дамоў састарэлых і пажылых людзей, старэйшыя за 80 гадоў. Першая была прышчэплена 90-гадовая брытанка Маргарэт Кінан. Праз тыдзень ёй спаўняецца 91 год, і, па яе словах, гэта найлепшы падарунак, які яна можа атрымаць. Першым мужчынам, што атрымаў дозу вакцыны, стаў 81-гадовы Уільям Шэкспір з графства Уорыкшыр (дарэчы, гэта радзіма яго цэзкі — вялікага паэта). Ён падзякаваў персаналу бальніцы за прафесіяналізм і ўвагу да пажылых людзей.

Кітай і Непал узгаднілі вышыню Эверэста

Кітай і Непал абвясцілі аб пагадненні наконт новых даных аб вышыні гары Эверэст, паведаміла Цэнтральнае тэлебачанне Кітая. «Старшыня краіны Сі Цзіньпін і прэзідэнт Непала Бідх'я Дэві Бхандары абмяняліся лістамі і разам агучылі апошнюю зафіксаваную вышыню Эверэста — 8848,86 метра», — адзначаецца ў паведамленні тэлебачання ў Weibo. Раней на Вяршыню свету паднялася група геадэзістаў з КНР з неабходным абсталяваннем. Для больш дакладнага вызначэння вышыні таксама выкарыстоўваліся 3D-тэхналогіі мадэлявання і магчымасці касмічных спутнікаў Weidou. Летась у маі на пік паднімалася група непальскіх спецыялістаў, якія даставілі на вяршыню GPS-прыёмнік, а таксама спецыяльны геарадар, каб вызначыць сапраўдную глыбіню снежнага покрыву.

Вірус застаанецца, але стане сезонным

3 часам пандэмічныя штамы перастаюць імі быць і трансфармуюцца

Ці выйшлі заходнія рэгіёны на плато па захваральнасці на COVID-19, ці хапае ложкавага фонду для шпіталізацыі хворых з гэтай інфекцыяй і ці чакаць яшчэ адной хвалі? Аб гэтым карэспандэнту «Звязды» раскажаў кіраўнік міжрэгіянальнага штаба (па Гродзенскім і Брэсцкім рэгіёнах) па прадухіленні распаўсюджвання каранавіруснай інфекцыі, старшыня Гродзенскага аблвыканкама, а ў недалёкім мінулым міністр аховы здароўя Уладзімір КАРАНІК.

Ці ёсць адрозненні ў распаўсюджванні?

Нагадаем, што падчас першай хвалі экс-міністр аховы здароўя (акрамя ажыццяўлення кантролю за сітуацыяй з COVID-19 ва ўсёй краіне) адказаў за Віцебскі рэгіён — менавіта там быў зарэгістраваны першы ўсплёск захваральнасці. Цяпер, калі пад яго кіраўніцтвам дзейнічае міжрэгіянальны штаб па заходніх рэгіёнах, мы не магі не пацікавіцца, ці ёсць адрозненні і асаблівыя тэндэнцыі ў распаўсюджванні гэтага каранавіруса па розных тэрыторыях краіны.

Як лічыць Уладзімір Каранік, пэўная тэндэнцыя праявілася яшчэ падчас першай хвалі:

— Эпідпрацэс развіваецца па падобных лякалах ва ўсіх рэгіёнах Беларусі. Усё пытанне толькі ў часе, калі пачынаецца асноўны ўздым захваральнасці і вышні пад'ём, — тлумачыць ён. — Інакш кажучы, калі эпідэміялагічным працэсам не кіраваць — ён пройдзе ў розных месцах практычна сіхронна і з аднолькавымі лічбамі. Асноўная задача — не дапусціць лавінападобнага росту колькасці захварэлых, забяспечыць медыцынскую дапамогу ўсім, каму яна неабходна, і пры гэтым захаваць працаздольнасць сістэмы аховы здароўя для аказання экстраннай хірургічнай, кардыялагічнай, анкалагічнай дапамогі. Хачу сказаць, што гэта выконваецца ва ўсіх рэгіёнах краіны.

Падчас першай хвалі, звяртае ўвагу суразмоўнік, перагрузкі сістэмы аховы здароўя не было і ні на хвіліну не спынілася аказанне спецыялізаванай экстраннай медыцынскай дапамогі. Гэтая тэндэнцыя захоўваецца і цяпер.

Што датычыцца рэгіянальных адрозненняў, яны ёсць. Уладзімір Каранік згадвае першую хвалю каранавіруснай інфекцыі, калі Гродна разам з Магілёвам апошнія сярод іншых рэгіёнаў пачалі рэгістраваць асноўны ўздым захваральнасці, і тут пікавыя значэнні захваральнасці былі ніжэйшыя, чым у тых рэгіёнах, якія ўвайшлі ў эпідпрацэс першыя.

— Мы ўжо тады гаварылі, што падчас другой хвалі Гродзенская і Магілёўская вобласці будуць уваходзіць адны з першых, і лічы тут будуць вышэйшыя, чым увесну. Гэтыя прагнозы (да нашай нярадасці) цалкам спраўдзіліся — і гэта той выпадак, калі мы з вялікімі задавальненнем памыліліся б, — адначасова кіраўнік міжрэгіянальнага штаба.

Суразмоўнік акцэнтаваў увагу, што захваральнасць і выяўляльнасць каранавіруснай інфекцыі — паказчыкі розныя. Каварная інфекцыя дастаткова часта не мае сімптомаў (калі чалавек з'яўляецца носьбітам віруса, але пры гэтым адчувае сябе абсалютна здаровым) ці праяўляецца як звычайная прастуда, і за медыцынскай дапамогай чалавек не звяртаецца наогул.

— Таму вызначыць праўдзівую колькасць інфіцыраваных, калі яны не звяртаюцца па меддапамогу, праблематычна не толькі ў Беларусі, але і ў іншых краінах, — перакананы ён.

Уладзімір Каранік прывёў прыклад, калі многія краіны не вызначаюць сапраўдную колькасць інфіцыраваных, а дыягнастуюць толькі пацыентаў, у якіх ёсць яркая карціна захворвання і ўскладненні. Бесімптомныя ж формы не ўлічваюцца і не дыягнастуюцца.

— Таму асноўную ўвагу (падчас першай і другой хвалі) мы аддаём колькасці ўскладненых формаў каранавіруснай інфекцыі — у першую чаргу пнеўманій, — тлумачыць суразмоўнік.

Гэтая лічба дазваляе адекватна ацэньваць сітуацыю: калі колькасць пацыентаў з пнеўманіямі павялічваецца — зразумела, што эпідэміялагічны працэс знаходзіцца ў фазе пад'ёму. Калі ёсць зніжэнне — можна сцвярджаць, што зніжаецца і колькасць інфіцыраваных.

Ці прайшлі пік?

— Тое, што мы бачым ужо пяты тыдзень па Гродзенскай вобласці, калі не рэгіструем росту колькасці пацыентаў з дыягназам «пнеўманія» (няма росту ні на амбулаторным, ні на стацыянарным этапах), сведчыць аб тым, што рэгіён, па нашых падліках, выйшаў на плато па захваральнасці, — кажа Уладзімір Каранік.

Ён звяртае ўвагу на тэндэнцыю, калі назіраецца некаторае зніжэнне пацыентаў. Аднак дастаткова ўпэўнена казаць аб тым, што пік эпідэмічнага працэсу пройдзены і пачалася фаза зніжэння, можна будзе толькі пасля назірання на працягу тыдня, адзначае кіраўнік міжрэгіянальнага штаба.

— Калі гэтыя пазітыўныя тэндэнцыі захаваюцца і мы будзем бачыць далейшае зніжэнне колькасці пацыентаў з дыягназам «вірусная пнеўманія», тады зможам смела казаць аб тым, што пік за-

хваральнасці па Гродзенскай вобласці прайшоў і мы назіраем этап зніжэння, — падкрэсліў ён.

Але трэба разумець, што цяпер сезон пад'ёму рэспіраторных вірусных інфекцый, таму цалкам COVID-19 не сыдзе, звяртае ўвагу суразмоўнік.

— Так, мы знізімся да больш нізкіх лічбаў, але ў любым выпадку снежань, студзень і люты — гэта перыяд рэспіраторных вірусных інфекцый, калі патрэба людзей у аказанні медыцынскай дапамогі ў сувязі з інфекцыйным базісам будзе высокая, — гаворыць Уладзімір Каранік.

«Давайце будзем шчырыя: гэты вірус з намі назаўсёды. Ён нікуды не дзенецца і будзе ў папуляцыі. Аднак з часам пандэмічныя штамы перастаюць імі быць і становяцца сезоннымі».

Што датычыцца Брэста, то тут эпідэмічны працэс больш інтэнсіўна развіваўся вясной, тлумачыць адказны спецыяліст, таму ў гэтым рэгіёне пазней пачалі фіксаваць уздым захваральнасці.

Па яго словах, калі параўноўваць лічбы першай і другой хвалі, Брэст толькі цяпер выходзіць на ўзровень вясновых паказчыкаў.

— Мы спадзяёмся, што выйшлі на плато і будзем тры-чатыры тыдні назіраць стабільную карціну да зніжэння, — растлумачыў сітуацыю з захваральнасцю на Брэсцчыне суразмоўнік.

Кіслародная падтрымка для ўсіх, хто мае ў гэтым патрэбу

Адносна наяўнасці ложкавага фонду, па Брэсцкай і Гродзенскай абласцях яго хапае, сцвярджае Уладзімір Каранік. Няма дэфіцыту і ў апаратах ШВЛ. Паводле яго слоў, з наяўнай колькасці апаратаў занята не больш за 15 %, дастаткова і пунктаў рэспіраторнай падтрымкі.

— Пасля першай хвалі было шмат работы па павелічэнні ёмістасці менавіта кіслародных пунктаў, калі мы дадалі да іх новыя. Аднак, дзесьці была праведзена мадэрнізацыя сетак, каб забяспечыць большую прапускную

здольнасць. Была асвоена і закуплена дастаткова вялікая колькасць мабільных сістэм падключэння кіслароду — і зараз мы можам з іх дапамогай хутка павялічыць ёмістасць у медыцынскіх установах, дзе ў гэтым ёсць патрэба. Калі па праекце ёсць дзесяць пунктаў, мы можам у тры-чатыры разы павялічыць ёмістасць на працягу некалькіх гадзін з дапамогай мабільных сістэм, — прывёў прыклад кіраўнік міжрэгіянальнага штаба.

Акрамя таго, былі набытыя кіслародныя канцэнтратары, якія дазваляюць забяспечыць кіслародам нават тыя ўстановы і аддзяленні, дзе стацыянарнай разводкі няма ўвогуле. Гэта прыборы, што здабываюць кісларод з паветра ў рэжыме рэальнага часу. Усё гэта дазваляе арганізаваць рэспіраторную падтрымку ўсім, каму яна патрабуецца.

Па дапамогу звяртацца трэба

Пацікавіліся мы і тым, наколькі ўплывае COVID-19 на аказанне планавай дапамогі пацыентам з хранічнымі захворваннямі.

Суразмоўнік пагадзіўся, што каранавірусная інфекцыя — фактар неспрыяльнага ўздзеяння на гэты працэс. Але калі гаварыць пра спецыялізаваную медыцынскую дапамогу (гэта датычыцца кардыялагічнай, анкалагічнай дапамогі), усе стацыянары працуюць.

— Ужо год мы назіраем (калі раней нас крытыкавалі за чэргі ў анкалагічныя стацыянары) іх недагрузку, — кажа ён. — Нават пры наяўнасці магчымасці многія проста баяцца звяртацца па медыцынскую дапамогу, каб не заразіцца.

Таму задача медыцынскай службы, на думку губернатара, больш актыўна выяўляць пацыентаў, у якіх ёсць прыкметы абвастрэння хранічнай паталогіі. Ёсць праблема, пагаджаецца ён, што пацыенты, якія, нягледзячы на пагаршэнне стану, па медыцынскую дапамогу не звяртаюцца.

— І тут мы будзем больш інтэнсіўна праводзіць растлумачальную работу, каб пры адпаведных сімптомах і прыкметах абвастрэння кардыялагічнай паталогіі ці прыкметах наяўнасці анкалагічнага працэсу, нягледзячы на пандэмію,

людзі звярталіся па медыцынскую дапамогу. Усе магчымасці для яе аказання ў нас ёсць, — запэўніў суразмоўнік.

Якія прагнозы?

Чаго чакаць далей і ці зможам мы пазбегнуць новых хваль — з такім пытаннем мы звярнуліся да Уладзіміра Караніка:

— Давайце будзем шчырыя: гэты вірус з намі назаўсёды. Ён нікуды не дзенецца і будзе ў папуляцыі, — кажа ён. — Аднак з часам пандэмічныя штамы перастаюць імі быць і становяцца сезоннымі. Інфекцыяністы гэтаму феномену любяць надаваць рысы разумнасці, маўляў, вірус спрабуе выжыць. На самай справе гэта натуральны працэс, таму што агрэсіўныя штамы вірусаў, якія хутка адпраўляюць у шпіталь ці забіваюць свайго гаспадара, — страчаюць здольнасць распаўсюджацца: мы ізалюем пацыента, і ў віруса менш шанцаў перадацца.

Суразмоўнік тлумачыць, што вірусы, якія выклікаюць лёгкія формы захворвання, маюць большы патэнцыял для распаўсюджвання. З часам яны выціскаюць агрэсіўных суродзічаў і становяцца сезоннымі з меншымі наступствамі і колькасцю ўскладненняў.

Іншае пытанне — наколькі часта ён будзе сустракацца ў будучым? А гэта залежыць ад таго, наколькі трывалы імунітэт развіваецца ў пацыентаў з COVID-19. Спецыялісты сцвярджаюць, што ён дастаткова ўстойлівы, але перыядычна гэты вірус у папуляцыі сустракацца будзе.

— Хто зараз згадвае свіны грып? Але мы рэгулярна яго рэгіструем, ён цыркулюе кожны год: прыходзіць, сыходзіць, выклікае захворванні, ускладненні, лятальнасць (на шчасце, не вельмі вялікая), — кажа суразмоўнік. — З каранавірусам, мяркую, таксама вастрыя праблема сыдзе і пры наяўнасці вакцыны праз год-паўтара мы забудзем аб ім. Таму я спадзяюся, што прыйдзе вясна і будзе спад усёй рэспіраторнай захваральнасці. Можа, летам з'явіцца вакцына, якая прыйдзе ўсе клінічныя выпрабаванні, сфарміруецца імунная праслойка і маштабнай захваральнасці больш не будзе. Плюс, паводле біялагічных законаў, вірулентнасць павінна зніжацца.

○ Карысныя парады

Як падтрымаць імунітэт падчас сезоннага ўздыму рэспіраторных захворванняў?

Уладзімір Каранік сцвярджае, што рэкамендацыі такія ж, як для аматараў здаровага спосабу жыцця: сбалансаванае харчаванне, захаваць рэжым адпачынку (не менш за 8 гадзін сну), свежае паветра.

— А для работы асноўнае — рэгулярнае праветраванне памяшканняў. Гэта вельмі эфектыўна, бо дазваляе знізіць канцэнтрацыю патогенных мікраарганізмаў у паветры і нагрузку на імунную сістэму, — тлумачыць ён.

Як урач ён звяртае ўвагу, што мікс інфекцый, які цыркулюе цяпер, уяўляе пэўную небяспеку:

— Калі чалавек, напрыклад, з інфекцыяй грыпу атрымлівае яшчэ і каранавірусную інфекцыю, у гэтым выпадку ідзе ўскладненне, па некаторых даных, лятальнасць павялічваецца ў разы, — гаворыць ён. — Таму вакцынацыя супраць сезонных інфекцый — гэта таксама элемент аховы і падтрымання нармальнага стану імунітэту, каб ён не рэагаваў на тыя выклікі, якія мы можам прадухіліць.

АРЫЕНТАЦЫЯ НА СЯМ'Ю

У Магілёве царква і БРСМ сталі ініцыятарамі вельмі вострай размовы наконт захавання сямейных каштоўнасцяў

Сям'я — найважнейшая ячэйка грамадства. Гэты лозунг мы памятаем яшчэ з савецкіх часоў і сумневу ў яго праўдзівасці не ўзнікае. Яно і зразумела, бо з сям'і, дзяцінства ўсё пачынаецца і ўсё там закладваецца. Вось і зараз тэма «Сямейныя каштоўнасці ў жыцці сучаснай моладзі», абмеркаванне якой прайшло на дыялогавай пляцоўцы «Беларусь — гэта мы!», стала адной з найбольш дыскусійных. З аднаго боку студэнцкая і рабочая моладзь, тыя, хто ўжо выходзіць з дзяцей, і тыя, хто пра гэта пакуль думае як пра аддаленае будучае. З другога — эксперты ад мясцовай улады, праваслаўнай царквы, грамадскіх арганізацый, юрысты, адвакаты. Дарэчы, гэта першая дыялогавая пляцоўка ў Магілёве, якая пачалася з благаславення і малітвы свяшчэнніка.

МАМА, ТАТА, Я — І ШТО?

Сёння ўяўленні пра сям'ю пачалі некалькі скажацца. **Метадыст дабрачыннага фонду імя Ефрасініі Полацкай Алена ЯРАШЭВІЧ** прапанавала азнаёміцца з вынікамі сацыялагічнага даследавання сямейных каштоўнасцяў і рэпрадукцыйных устаноў, якое два гады таму правялі студэнты сацыялагічнага факультэта БДУ ў межах сваёй установы. Сваімі меркаваннямі з імі падзяліліся 440 юнакоў і дзяўчат.

З пералічаных каштоўнасцяў большасць выказалася за здароўе, сям'ю і любоў. Нават матэрыяльная забяспечанасць апынулася не на першым месцы. Няма падвоху і ў адказах, навошта ствараць сям'ю. Нарадзіць дзяцей, адчуваць сябе камусьці патрэбным, мець утульны дом, магчымасць пра кагосьці клапаціцца — так адказала большасць. Але з пытання пра традыцыйную сям'ю паняцці пачынаюць размывацца. Чацвёртая частка лічыць, што гэта перажытак мінулага. Дысбаланс становіцца відавочны па меры паглыблення ў тэму.

— Спачатку складваецца ўражанне, што ў нас усё вельмі добра і прыгожа, але перамены ў галовах маладых ужо адбываюцца, — звяртае ўвагу Алена Ярашэвіч. — Разводы, абарты, кінутыя дзеці, бяздзетнасць — адкуль усё гэта бярацца? Калі мы пачынаем больш канкрэтна апытваць моладзь, усплывае шмат нечаканасцяў. Напрыклад, дзве трэці апытаных нічога не бачаць дрэннага ў сужыцці. Насцярожае, што ўжо 14 % маладых людзей лічаць шлюб наогул бессэнсоўнай працэдурай.

Яшчэ некалькі лічбаў для тых, каму цікава. На пытанне, «колькі плануеце мець дзяцей?», 11 % адказала, што наогул не жадае іх мець. Прычым дзяўчаты не жадаюць нашчадкаў нават часцей, чым хлопцы — 12,1 %. Даследчыкі параўналі тэмпы пераарыентацыі моладзі з лічбамі 2015 і 2017 гадоў. На іх фоне асабліва бачна, як расце колькасць юнакоў і дзяўчат, якія загадзя прагназуюць разводы, поўнае адмаўленне ад дзяцей. Маладыя людзі ўжо не бачаць нічога дрэннага ў аднаполых шлюбах і ўсынаўленні дзяцей аднаполымі бацькамі. 42 і 37 % адпаведна выказаліся «за». Прычым, дзяўчаты за аднаполых шлюбамі выступае 43 %, а юнакоў — 25 %. Тры чвэрці апытаных нічога дрэннага не бачаць у нетрадыцыйнай сексуальнай арыентацыі чалавека. І яшчэ адна цікавая дэталь. Пакуль адны лічаць, што прапаганды ЛГБТ у краіне няма, 40 % апытанай моладзі пераканана, што ёсць.

— За апошнія шэсць гадоў дзяўчаты сталі ставіцца да традыцыйных каштоўнасцяў сям'і з нейкай агрэсіяй, — кажа эксперт. — Гэтае апытанне яскрава ілюструе, што ў нас не ўсё так бестурботна. Такія размовы, як сёння, неабходны для таго, каб бачыць два бакі аднаго медала, каб была магчымасць узважыць сваё рашэнне. Ад памылак ніхто не застрахаваны, але не павінна быць трагедыя. Яшчэ пару гадоў таму на адну жанчыну прыходзілася 1,71 дзіця. Для параўнання: для захавання нацыі трэба, каб было 2,15. Але сёння мы скаціліся наогул да 1,38. І гэта нам пагражае дэмаграфічнай ямай. Моладзь адкладае шлюб на больш позні перыяд. На 100 родаў зараз прыходзіцца 25 абортаў. Усе гэтыя змяненні вельмі сур'ёзна ўплываюць на наша грамадства. І дзяржава павінна ўлічваць гэта і рэгуляваць.

НА ЎЗРОЎНІ ПАНЯЦЦЯЎ

Прыкметы пагрозы нашым традыцыйным сямейным каштоўнасцям эксперты ўбачылі нават у слове «гендар».

— Мы ведаем, што яно азначае прыналежнасць да полу мужчынскага або жаночага. Але ў адной з папулярных сацсетак, напрыклад, налічваецца 58 тыпаў гендара, — кажа **Аксана БАЙДА**, член праўлення Гомельскага дабрачыннага цэнтра падтрымкі сям'і і мацярынства «Мамалета». — Маўляў, мы нараджаемся бяспольны, а ў працэсе выхавання выбіраем той пол, што нам бліжэй.

Спецыяліст нагадвае, што шмат завуляванай прапаганды аднаполых сям'і паступае да нас праз серыялы. Маўляў, узнікае яна не з першай серыі, а дзесьці, умоўна кажучы, у пачатку трэцяй серыі другога сезона, калі глядач ужо падсеў на серыял. Не выключэнне і некаторыя замежныя мультсерыялы. Таму вельмі важна аналізаваць той кантэнт, які нам прапануюць звонку.

Усе ўдзельнікі дыялогавай пляцоўкі пагадзіліся, што ў Канстытуцыю трэба ўвесці расшыфроўку паняцця «сям'я», прапісаўшы, што гэта дабравольны шлюб паміж мужчынам і жанчынай па нараджэнні.

ПРАБЛЕМЫ НЕ СА СТОЛІ

Сёння ў школах ёсць факультатыў «Этыка і псіхалогія сямейнага жыцця». Але, кажучы эксперты, гэта павінен быць не факультатыў, а прадмет. З канкрэтна распрацаванай

праграмай, са спецыяльна падрыхтаваным спецыялістам, які б ведаў, як данесці такую далікатную тэму для дзяцей.

Загадчыца адзела сацыяльна-педагагічнага цэнтра Кастрычніцкага раёна Магілёва Тамара КАЗЫРА займаецца пытаннямі падтрымкі сям'яў, якія прынялі на выхаванне дзяцей-сірот і дзяцей, якія засталіся без апекі бацькоў. Яна практыкуе псіхалаг з 20-гадовым стажам. І добра ведае пра ўсе тыя наступствы, да якіх прыводзіць страта сямейных каштоўнасцяў.

— У самым пачатку сваёй працоўнай дзейнасці я шэсць гадоў працавала ў школе і зразумела, што ні хлопчыкі, ні дзяўчынкі не разумеюць, што такое сям'я, — кажа яна. — Трэба яшчэ, каб іх хтосьці гэтаму навучыў. Прыёмная сям'я? Але яна не зможва суправаджаць дзіця ўсё жыццё. Сям'я — гэта бабулі, дзядулі, цёткі, дзядзькі ў некалькіх пакаленнях. Мая бабуля нічога мне не расказвала, але яна была побач. І гэтага ўжо было дастаткова. 90 са 100 дзяцей пла-

чуць у мяне ў кабінце, калі раскажваюць пра тое, што бацькі іх не разумеюць. І іх бацькі шчыра не ведаюць, што рабіць. Мы біялагічныя істоты. Мы павінны выходзіць у сям'ю такіх паняцці, як цяжарнасць, павага і дабрачыннасць. Чалавек жадае, каб яго любілі і разумелі. А гэтаму трэба вучыцца. І тут патрэбна сур'ёзная дапамога. Чаму ў Саудаўскай Аравіі няма ніводнага інтэрната, а ў нас шмат прыёмных сем'яў? Таму што ў іх моцныя сямейныя традыцыі, а мы свае страцілі. Ёсць добры савецкі мультфільм пра маленькага кажана, які не далучыўся ні да птушак, ні да жывёл і застаўся адзінокай. І гэта адбываецца з намі. Трэба успамінаць сямейныя традыцыі. Дастанце фота, пагартайце фотаальбом, успомніце, хто вы. Калі мы пачнём называць усё сваімі імёнамі, адбудуцца перамены. Трэба казаць не грамадзянскі шлюб, а сужыццё, не муж, а — сужыцель, не жонка, а — дармаедка.

— У Свяшчэнным Пісанні гаворыцца: калі бяднее любоў, памнажаецца беззаконне, — кажа **кіраўнік цэнтра абароны мацярынства і сямейных каштоўнасцяў Магілёўскай епархіі Уладзімір КОТАЎ**. — Асноўная праблема — змяншэнне любові да людзей. Калі ўзрастае эгаізм, тады з'яўляюцца праблемы. Прыкладам любові стаў сам Збавіцель, першая прыкмета яе — ахвярнасць. Калі чалавек можа ахвяраваць сваімі інтарэсамі — гэта і ёсць любоў. Мы, наадварот, імкнемся нават у сям'ю атрымаць гэта ад кагосьці. Мы перамаглі ў Вялікай Айчыннай вайне таму, што была ахвярнасць дзеля сяброў, нашчадкаў. Гэта і захавала дзяржаву. Разбураецца наша традыцыйная сям'я, таму што няма павагі да сваіх каранёў. Мы шмат гадоў працуем у школах па прафілактыцы абортаў, раскажваем пра наступствы. Але нават педагогі не зусім гэта разумеюць — маўляў, навошта пладзіць галечу. І гэта кажучы тыя, хто павінны вучыць дзяцей, абараняць іх здароўе. Інакш чым чыстай вады эгаізмам гэта не назавеш.

ДЗЕ ПАВІННЫ ПАЧЫНАЦЦА ПЕРАМЕНЫ

Дыялогавая пляцоўка працавала больш за тры з паловай гадзіны. Гэта прыкмета таго, што пытанні, якія на ёй узнімаліся, вельмі надзённыя.

— Сёння вельмі востра стаяць праблемы дэмаграфіі, выхавання, у тым ліку патрыятычнага, — кажа **прэс-сакратар Магілёўскай епархіі Ілья СІДАРОВІЧ**. — Прэзідэнт краіны заклікаў уносіць прапановы, каб найбольш важныя з іх адлюстравалі ў заканадаўчых актах. Нашы сямейныя каштоўнасці сёння маюць патрэбу ў абароне. Іх трэба захаваць і зацвердзіць. І падыход тут павінен быць комплексны. Гэта асветніцкая работа з бацькамі і ў школах, абарона моладзі ад сумнеўнай інфармацыі. У інтэрнэце павінен быць наш, славянскі, кантэнт.

— У нас атрымаўся вельмі кывы і змястоўны дыялог, — адзначае **першы сакратар Магілёўскага абкама БРСМ Уладзімір ПАУЛОЎСКИ**. — Звычайна адказы на падобныя пытанні моладзь шукае ў інтэрнэце, а сёння ў іх была магчымасць пагутарыць з кампетэнтнымі людзьмі. У мяне ў сям'і адно дзіця, але пасля ўсіх гэтых выступленняў, я пераканана, што іх павінна быць мінімум тры. Мы нездарма вырашылі правесці гэты дыялог з удзелам епархіі. Вельмі часта мы нешта робім неасэнсавана — вячваемся, хрысцім дзяцей, але не ўнікаем у глыбіню ўсяго, што за гэтым стаіць. І ў тым нашы памылкі. Мы зафіксавалі ўсе тыя пытанні, якія прагучалі, абмяркуем іх яшчэ раз у нашай грамадскай прыёмнай і будзем спадзявацца, што гэтыя ініцыятывы будуць падтрыманы на самым высокім узроўні.

Нэлі ЗІГУЛЯ,
фота аўтара.

ПРОЕКТНАЯ ДЕКЛАРАЦИЯ

по объекту «Многоквартирный жилой дом с помещениями общественного назначения и подземным гаражом-стоянкой по ул. Гастелло»

Общество с ограниченной ответственностью «СИ-трейдинг» информирует о привлечении денежных средств граждан, включая индивидуальных предпринимателей и юридических лиц, для долевого строительства жилых помещений в жилом доме по ул. Гастелло в городе Минске на коммерческой основе (без использования государственной поддержки и ограничения прибыли застройщика)

Информация о застройщике:

Общество с ограниченной ответственностью «СИ-трейдинг», зарегистрировано решением Минского областного исполнительного комитета от 30 апреля 2003 г. № 318 в Едином государственном регистре юридических лиц и индивидуальных предпринимателей за № 690237128.

Место нахождения: Республика Беларусь, Минская область, Минский район, д. Копище, ул. Лопатина, д. 5, офис. пом. № 1, телефон/факс +375 (17) 392-20-45(46), +375 (29) 333-55-66.

Режим работы: понедельник–пятница: с 09.00 до 17.00, выходные дни – суббота, воскресенье, обед: 13.00–14.00; работа не производится в государственные праздники и праздничные дни.

Сведения о жилых домах и иных объектах недвижимости, в строительстве которых принимал участие застройщик в течение трех лет, предшествующих опубликованию проектной декларации:

В течение трех предшествующих лет ООО «СИ-трейдинг» как заказчиком строительства были построены следующие объекты, расположенные в д. Копище Минского района: жилой дом № 19/4 по ул. Подгорная, д. Копище Минского района, фактический срок строительства – 10 месяцев; жилой дом № 1 по ул. Николая Михайлашева, д. Копище Минского района, фактический срок строительства – 22 месяца; жилой дом № 21Б по ул. Подгорная, д. Копище Минского района, фактический срок строительства – 17 месяцев; жилой дом № 5 по Николая Михайлашева, д. Копище Минского района, фактический срок строительства – 15 месяцев.

Информация об объекте строительства:

Цели строительства – строительство многоквартирного жилого дома в составе объекта «Многоквартирный жилой дом с помещениями общественного назначения и подземным гаражом-стоянкой по ул. Гастелло» в г. Минске.

Сведения об этапах строительства и о сроках его реализации:

начало строительства – апрель 2019 года; окончание строительства – октябрь 2021 года.

Результаты государственной экспертизы проектной документации:

Положительные заключения государственной экспертизы № 1021-60/18 от 08.11.2018, № 1388-60/18 от 21.01.2019, № 1021-60/18-Д1 от 20.02.2020 г., выданные Дочерним республиканским унитарным предприятием «Госстройэкспертиза по г. Минску».

Сведения о месте нахождения объекта строительства:

Местонахождение объекта строительства: Республика Беларусь, город Минск, Центральный район, ул. Гастелло. К объекту строительства примыкают: с севера – существующая среднеэтажная жилая застройка, с юга – ул. Гастелло и существующий сквер, с запада – существующая среднеэтажная жилая застройка и участок посольства Турции, с востока – существующая среднеэтажная жилая застройка и ул. Тарханова.

Характеристика объекта строительства:

проектной документацией предусматривается строительство жилого дома по ул. Гастелло (далее – «жилой дом») по индивидуальному проекту.

Жилой дом 9-10-этажный с двумя подземными уровнями, цокольным этажом, «теплым» техническим чердаком и встроенными помещениями общественного назначения имеет следующие основные показатели: количество секций – 4; количество квартир – 186 (в том числе однокомнатных – 112, двухкомнатных – 16, трехкомнатных – 49, четырехкомнатных – 9); гостиница на 12 номеров с подсобными и вспомогательными помещениями с отдельными входами; 5 административно-торговых помещений с отдельными входами; гараж-стоянка на 199 машино-мест.

Жилой дом расположен в центральном районе г. Минска. Транспортное обслуживание осуществляется с улиц Гастелло и Тарханова. После завершения строительномонтажных работ на прилегающей территории будет выполнено благоустройство и озеленение.

Конструктивная схема жилого дома – монолитный железобетонный каркас с заполнением мелкоштучными кладочными материалами наружных стен. Здание имеет в каждой из секций по одному лифту.

В жилом доме предусмотрены поквартирные системы отопления с устройством индивидуальных узлов учета тепла. В качестве нагревательных приборов приняты радиаторы и конвекторы. Вентиляция жилых помещений – естественная с притоком через окна (микропроветривание). Вентиляция гаража-стоянки, администрации гостиницы с фитнес-залами – приточно-вытяжная с механическим побуждением; номеров гостиницы, административно-торговых помещений – механические вытяжные системы с естественным притоком через окна (микропроветривание). Здание оборудовано системой хозяйственно-питьевого водоснабжения, для гаража-

стоянки предусмотрена система противопожарного водоснабжения. В здании предусмотрена система дымоудаления из гараж-стоянки, система подпора воздуха в шахты лифтов и тамбур-шлюзы в гараж-стоянке, автоматическое пожаротушение в гараж-стоянке. В жилых комнатах предусмотрена установка автономных пожарных извещателей.

Электрообеспечение осуществляется путем поквартирной установки электросчетчиков. Учет потребляемой электроэнергии осуществляется электросчетчиками, установленными для каждой квартиры. Предусмотрена автоматизированная система контроля и учета электроэнергии (АСКУЭ).

Для телефонизации жилого дома предусмотрено построение пассивной оптической системы (PON), обеспечивающей возможность подключения телефонных аппаратов, высокоскоростного интернета, цифрового телевидения. Для обеспечения содержания входной двери в подъезд, закрытой на замок, двухсторонней связи с жильцами и дистанционной разблокировки из квартир входной двери используются видеодомофоны.

Строительная готовность жилых помещений:

- частичная внутренняя отделка: штукатурка стен и перегородок, стяжка пола, монолитные железобетонные потолки;

- вентиляция – естественная по схеме: приток через окна (микропроветривание), вытяжка через каналы унифицированных вентблоков;

- электрообеспечение – поквартирная разводка электропроводки с установкой выключателей, звонка, электросчетчика, без установки электроплиты, розеток (за исключением 1 розетки под модем). Без внутриквартирной разводки электрообеспечения;

- горячее и холодное водоснабжение – стояки с приборами учета, полотенцесушитель, выводы для подключения санитарно-технических приборов;

- канализация – стояк, выводы для подключения санитарно-технических приборов, установка унитаза;

- отопление водяное – скрытая в полу разводка, отопительные приборы (радиаторы, конвекторы);

- окна и двери на балконы – из ПВХ профилей со стеклопакетом;

- телефонизация, телефикация, интернет – ввод сетевого кабеля в квартиру, оптическая розетка;

- видеодомофон;

- дверь входная – металлическая;

- автономный пожарный извещатель.

Сведения о количестве объектов долевого строительства (квартир), предлагаемых для заключения договоров, ценах на эти объекты долевого строительства и условиях их возможного изменения застройщиком в одностороннем порядке в жилом доме для граждан, не состоящих на учете нуждающихся в улучшении жилищных условий, юридических лиц и индивидуальных предпринимателей на коммерческой основе (без использования государственной поддержки и (или) ограничения прибыли застройщика) на дату опубликования проектной документации:

- 5 (пять) однокомнатных квартир общей площадью по проекту от 37,9 до 49,5 кв. метров. Стоимость за 1 (один) кв. метр общей площади квартиры составляет сумму в белорусских рублях, эквивалентную 1400 долларам США при 100 % оплате цены договора. При поэтапной оплате в установленном договором периоде в соответствии с графиком платежа составляет сумму в белорусских рублях, эквивалентную 1450 долларам США;

- 5 (пять) однокомнатных квартир общей площадью по проекту от 37,9 до 49,5 кв. метров на втором этаже. Стоимость за 1 (один) кв. метр общей площади квартиры составляет сумму в белорусских рублях, эквивалентную 1300 долларам США при 100 % оплате цены договора. При поэтапной оплате в установленном договором периоде в соответствии с графиком платежа составляет сумму в белорусских рублях, эквивалентную 1250 долларам США;

- 2 (две) однокомнатные квартиры общей площадью по проекту от 48,9 до 49,4 кв. метров на первом этаже. Стоимость за 1 (один) кв. метр общей площади квартиры составляет сумму в белорусских рублях, эквивалентную 1250 долларам США при 100 % оплате цены договора. При поэтапной оплате в установленном договором периоде в соответствии с графиком платежа составляет сумму в белорусских рублях, эквивалентную 1300 долларам США;

- 1 (одна) трехкомнатная квартира общей площадью по проекту 72,3 кв. метров на первом этаже. Стоимость

за 1 (один) кв. метр общей площади квартиры составляет сумму в белорусских рублях, эквивалентную 1200 долларам США при 100 % оплате цены договора. При поэтапной оплате в установленном договором периоде в соответствии с графиком платежа составляет сумму в белорусских рублях, эквивалентную 1250 долларам США;

- 1 (одна) четырехкомнатная квартира общей площадью по проекту 93,6 кв. метра на первом этаже. Стоимость за 1 (один) кв. метр общей площади квартиры составляет сумму в белорусских рублях, эквивалентную 1200 долларам США при 100 % оплате цены договора. При поэтапной оплате в установленном договором периоде в соответствии с графиком платежа составляет сумму в белорусских рублях, эквивалентную 1250 долларам США.

На предприятии действует система регулирования цены квадратного метра, зависящая от общей площади, этажа, типа планировки квартиры, а также система скидок, зависящая от размера первоначального взноса и графика внесения платежей. Цена объекта долевого строительства (цена договора), установленная в договоре в привязке к иностранной валюте, является неизменной до окончания строительства, за исключением случаев изменения цены объекта долевого строительства по соглашению сторон.

Подлежащая оплате сумма определяется в белорусских рублях по официальному курсу белорусского рубля к доллару США, установленному Национальным Банком Республики Беларусь на день платежа, если иной курс или иная дата его определения не будет установлена соглашением сторон, путем подписания дополнительного соглашения к договору.

Условия заключения договоров создания объекта долевого строительства:

При заключении договора участник долевого строительства вправе выбрать квартиру соответствующей площади из имеющихся свободных квартир, предложенных застройщиком для заключения договоров на момент заключения договора создания объекта долевого строительства.

Оплата первоначального взноса осуществляется в течение 7 календарных дней со дня регистрации договора в местном исполнительном и распорядительном органе (если иной срок оплаты не будет установлен сторонами в договоре создания объекта долевого строительства), оставшаяся часть, в том числе при 100 % оплате цены договора, оплачивается в размере и сроки, установленные графиком платежей, являющимся приложением к договору создания объекта долевого строительства.

Прием и регистрация заявлений на заключение договоров создания объектов долевого строительства осуществляются не ранее чем через 5 календарных дней после опубликования настоящей декларации, в порядке очередной очереди по адресу: Республика Беларусь, Минская область, Минский район, д. Копище, ул. Лопатина, д. 5, офис. пом. № 1, ООО «СИ-трейдинг». Со дня начала заключения договоров создания объекта долевого строительства прием и регистрация заявлений на заключение договоров осуществляется при заключении договоров. Если желающий принять участие в долевом строительстве в течение 5 календарных дней с момента регистрации его заявления не явился для заключения договора и одновременно письменно не сообщил об уважительных причинах своей неявки (с предоставлением соответствующих документов), его заявление на участие в долевом строительстве утрачивает силу. В таком случае застройщик оставляет за собой право заключить договор на заявленное жилое помещение с другим претендентом.

Условия возможного изменения цены застройщиком в одностороннем порядке: в связи с определением фактической площади объекта долевого строительства по результатам технической инвентаризации РУП «Минское областное агентство по государственной регистрации и земельному кадастру».

В возводимом жилом доме отсутствуют жилые помещения, при заключении договоров по которым должно отдаваться предпочтение гражданам, состоящим на учете нуждающихся в улучшении жилищных условий.

Данные о правах застройщика на земельный участок, объекте долевого строительства, его границах и площади, элементах благоустройства:

- земельный участок с кадастровым номером 50000000007008389, площадью 0,7774 га, предоставленный ООО СИ-трейдинг в аренду для строительства и обслуживания «Многоквартирный жилой дом с помещениями общественного назначения и подземным гаражом-стоянкой по ул. Гастелло», расположенного по адресу: г. Минск, район ул. Гастелло. Свидетельство (удостоверение) № 500/1355-12296 о государственной регистрации создания земельного участка и возникновения права на земельный участок (право аренды), составленное

РУП «Минское городское агентство по государственной регистрации и земельному кадастру» 9 апреля 2019 года;

- земельный участок с кадастровым номером 50000000007008391, площадью 0,0175 га, предоставленный ООО СИ-трейдинг в аренду для строительства и обслуживания трансформаторной подстанции, расположенного по адресу: г. Минск, район ул. Гастелло. Свидетельство (удостоверение) № 500/1355-12297 о государственной регистрации создания земельного участка и возникновения права на земельный участок (право аренды), составленное РУП «Минское городское агентство по государственной регистрации и земельному кадастру» 9 апреля 2019 года;

- земельные участки с кадастровыми номерами 50000000007008597, 50000000007008598, 50000000007008599, площадью 0,1327 га, 0,0077 га, 0,0267 га соответственно, предоставленные ООО СИ-трейдинг в аренду для строительства транспортной инфраструктуры к объекту «Многоквартирный жилой дом с помещениями общественного назначения и подземным гаражом-стоянкой по ул. Гастелло», расположенного по адресу: г. Минск, «Многоквартирный жилой дом с помещениями общественного назначения и подземным гаражом-стоянкой по ул. Гастелло». Свидетельства (удостоверения) № 500/1829-766, 500/1829-767, 500/1829-768 о государственной регистрации создания земельного участка и возникновения права на земельный участок (право аренды), составленное РУП «Минское городское агентство по государственной регистрации и земельному кадастру» 8 января 2020 года.

Проектом предусмотрено благоустройство придомовой территории, тротуаров, пешеходных дорожек, площадки для игр детей, сбора твердых бытовых отходов.

Функциональное назначение нежилых помещений в жилом доме, не входящих в состав общего имущества: гостиница на 12 номеров с подсобными и вспомогательными помещениями с отдельными входами, 5 административно-торговых помещений с отдельными входами, машино-места в двух подземных и одном цокольном этажах гараж-стоянки, объекты магистральной и распределительной инженерной инфраструктуры, финансируемые при строительстве объекта, которые будут переданы эксплуатирующим их организациям в установленном законодательством порядке.

Общее имущество жилого дома, которое будет находиться в общей долевой собственности дольщиков после приема в эксплуатацию данного дома и передачи объектов долевого строительства дольщикам: в состав общего имущества совместного домовладения, поступающего в общую долевую собственность всех дольщиков, входят фасад здания, помещения инженерного назначения (электроподстанция, тепловая пункт, лифтовые шахты, водомоторный узел, насосная и т.д.), коридоры общего пользования, кладовые для уборочного инвентаря, лифты, лестнично-лифтовые холлы, межэтажные лестницы, тамбуры, конструкции водоотводящие устройства, механическое, электрическое, сантехническое и иное оборудование, находящееся за пределами или внутри жилого дома, элементы внутридомовой инженерной инфраструктуры, элементы озеленения и благоустройства (площадки для раздельного сбора бытовых отходов, уличные парковочные места, проезды, тротуары, детская площадка), а также внутриплощадочные и внеплощадочные объекты инженерно-транспортного обеспечения жилого дома. Конкретный перечень имущества, входящего в состав общего имущества совместного домовладения, определяется застройщиком по итогам технической инвентаризации многоквартирного жилого дома и передаются застройщиком по акту приема-передачи представителю товарищества собственников, если на момент ввода в эксплуатацию это товарищество создано. Если такое товарищество не создано, – лицу, определяемому общим собранием дольщиков, либо уполномоченному местным исполнительным и распорядительным органом.

Предполагаемый срок приема в эксплуатацию многоквартирного жилого дома: 17.10.2021 года.

Сведения о договорах строительного подряда, заключенных застройщиком: договор строительного подряда № 15/03-2019 от 15 марта 2019 г., заключенный застройщиком со строительным унитарным предприятием «СИ-трейдинг-Строй».

Строительство осуществляется в соответствии с Указом Президента Республики Беларусь от 06.06.2013 № 263.

Ознакомиться с информацией об объекте долевого строительства и о ходе работ по строительству можно в отделе по работе с клиентами ООО «СИ-трейдинг», расположенного по адресу: Минский район, д. Копище, ул. Лопатина, д. 5, офис. пом. № 1, тел./факс: +375 (17) 392-20-45(46), +375 (29) 333 55 66 или на сайте sit.by, gastello.by.

Гомельский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки» извещает о проведении 22 декабря 2020 г. в 11.00 повторного открытого аукциона с понижением начальной цены на 50 % после вторых несостоявшихся торгов по продаже объектов недвижимости – комплекса зданий и сооружений производственного участка, расположенных по адресу: Гомельская обл., г. Калинковичи, ул. 50 лет Октября, 24, принадлежащих открытому акционерному обществу «Калинковичский ремонтно-механический завод» на праве собственности

Состав лота № 1:

Здание ремонтной мастерской, инв. № 333/С-108602, ул. 50 лет Октября, 24/2. Назначение: здание специализированное для производства машин и оборудования (машиностроения). Двухэтажное здание, 1970 года постройки. Общая площадь 6 201,7 кв. м. Составные части и принадлежности: пристройка. **Части здания (в т. ч. крыша) общей площадью 347,03 кв. м сданы в аренду с наибольшим сроком по 21.11.2025 г.**

Здание, инв. № 333/С-21039, ул. 50 лет Октября, 24 (24-2; 24-1). Назначение: здание нежилое. Одноэтажное кирпичное здание, год постройки не определен. Общая площадь 1 972,0 кв. м. В состав здания входят два изолированных помещения: **помещение СТОЖ, инв. № 333/Д-17073**, общая площадь 583,3 кв. м; **помещение мастерских, инв. № 333/Д-17074**, общая площадь 1 388,7 кв. м.

Здание пункта ТОМТП, инв. № 333/С-148464, ул. 50 лет Октября, 24/1. Назначение: здание специализированное для ремонта и технического обслуживания автомобилей (в т. ч. автомобильные заправочные и газонаполнительные станции). Одноэтажное здание, 1983 года постройки. Общая площадь 1 408,9 кв. м. Составные части и принадлежности: пристройка.

Здание материально-технического склада, инв. № 333/С-148463, ул. 50 лет Октября, 24/5. Назначение: здание специализированное складов, торговых баз, баз материально-технического снабжения, хранилищ. Одноэтажное кирпичное здание, 1968 года постройки. Общая площадь 828,6 кв. м. Составные части и принадлежности: пристройка.

Здание станции технического обслуживания, инв. № 333/С-148442, ул. 50 лет Октября, 24/4. Назначение: здание специализированное для ремонта и технического обслуживания автомобилей (в т. ч. автомобильные заправочные и газонаполнительные станции). Одно-двухэтажное здание, 1970 года постройки. Общая площадь 254,7 кв. м. Составные части и принадлежности: пристройка.

Здание проходной, инв. № 333/С-148462, ул. 50 лет Октября, 24. Назначение: здание административно-хозяйственное. Одноэтажное здание, 1970 года постройки. Общая площадь 87,5 кв. м. **Часть здания – 75,30 кв. м сдана в аренду сроком по 06.10.2025 г.**

Ограждение территории РАПТ, инв. № 333/С-149102, ул. 50 лет Октября, 24. Назначение: сооружение специализированное коммунального хозяйства. Год постройки 1970. Общая площадь 805,0 кв. м. Составные части и принадлежности: забор, два ограждения, двое ворот. **Начальная цена 670 181,82 рубля** (в т. ч. НДС по ставке 20 %). **Задаток 6 701,82 рубля** (в т. ч. НДС по ставке 20 %).

Земельный участок для обслуживания комплекса зданий на праве постоянного пользования площадью 3,2431 га с кадастровым номером 322350100002002657. Переход права на земельный участок осуществляется в соответствии с действующим законодательством Республики Беларусь

Шаг аукциона – 5%. Место проведения аукциона: г. Гомель, ул. Артема, 23, каб. 1.1. Заявления на участие в аукционе с приложением необходимых документов принимаются по адресу: г. Гомель, ул. Артема, 23, 2-й этаж, каб. 2-6 по рабочим дням с 9.00 до 12.00 и с 13.00 до 16.00 по 21 декабря 2020 г. включительно. Подача документов по почте не допускается. Заявления, поступившие позже установленного срока, не рассматриваются.

В аукционе имеют право участвовать юридические и физические лица, а также индивидуальные предприниматели, своевременно подавшие заявления на участие в аукционе с приложением необходимых документов, внесшие задаток по заявленному лоту до подачи заявления и прошедшие заключительную регистрацию с 10.00 до 11.00 22 декабря 2020 г. Аукционные торги проводятся в соответствии с действующим законодательством Республики Беларусь и Положением о порядке организации и проведения аукционов, утвержденным Организатором торгов. Победителем аукциона признается участник, предложивший наибольшую цену на аукционе; лицом, приравненным к победителю, признается единственный зарегистрированный участник, выразивший согласие купить Объекты по начальной цене, увеличенной на 5%.

При подаче заявления участник должен иметь: 1) копию платежного документа с отметкой банка, подтверждающей внесение задатка для участия в аукционе; 2) физическое лицо – паспорт; представитель физического лица – паспорт и нотариально заверенную доверенность; представитель юридического лица (резидента РБ) – паспорт (руководитель – копию документа о назначении на должность), доверенность на участие в аукционе и подписание документов, копии учредительных документов и свидетельства о государственной регистрации юридического лица и их подлинники для заверения их копий организатором аукциона; консолидированные участники дополнительно предоставляют копию договора о совместном участии в аукционе с предьявлением оригинала этого договора; представитель юридического лица (нерезидента РБ) – легализованные в установленном порядке доверенности на участие в аукционе и подписание документов (руководитель – копию документа, подтверждающего назначение на должность), копии учредительных документов и выписку из государственного (торгового) реестра юридических лиц страны происхождения (выписка должна быть датирована не позднее шести месяцев до даты подачи заявления на участие в аукционе) или иное эквивалентное доказательство юридического статуса юридического лица в соответствии с законодательством страны происхождения, документ о финансовой состоятельности, выданный

обслуживающим банком или иной кредитно-финансовой организацией, с нотариально удостоверенными переводами на белорусский (русский) язык. В случае отсутствия у физического лица текущего счета необходимо его открыть.

Задаток для участия в аукционе перечисляется до подачи заявления на р/с BY27ALFA30122664720010270000 в ЗАО «Альфа-Банк», г. Минск, ВИС: ALFBY2X. Получатель платежа – Гомельский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки». УНП 401166490. **Назначение платежа:** задаток для участия в аукционе по лоту № 1 согласно извещению в газете «Звезда» от 09 декабря 2020 г.

Задаток, уплаченный участником аукциона, ставшим победителем (лицом, приравненным к победителю), будет засчитан в счет окончательной стоимости Объектов. Задаток, уплаченный участниками аукциона, не ставшими победителем аукциона (лицом, приравненным к победителю), Организатор торгов возвращает безналичным платежом на их счета в течение 5 рабочих дней со дня проведения аукциона.

Победитель торгов (лицо, приравненное к победителю) обязан: в течение 3 рабочих дней после подписания протокола о результатах аукциона уплатить Организатору аукциона вознаграждение по результатам аукциона в размере 1 % от окончательной цены продажи Объектов; в течение 15 рабочих дней после подписания протокола о результатах аукциона заключить с Продавцом договор купли-продажи Объектов; в сроки согласно заключенному договору купли-продажи выплатить Продавцу стоимость Объектов, сформированную в установленном порядке. Если между Продавцом и Победителем аукциона (лицом, приравненным к победителю аукциона) в течение срока, установленного для заключения договора купли-продажи Объектов, не будет достигнута договоренность по срокам и порядку оплаты Объектов, такая оплата должна быть произведена в течение 30 рабочих дней с момента заключения договора купли-продажи Объектов.

Извещение о предыдущих несостоявшихся торгах по данному лоту было опубликовано в газете «Звезда» от 30.07.2020 г. № 146, от 22.09.2020 г. № 184.

Организатор: Гомельский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки», г. Гомель, ул. Артема, 23. тел.: 8 (0232) 32-46-47; 32-18-95; 8 (029) 170-46-47. Сайт: gino.by • e-mail: auction-gino@gino.by
Продавец: ОАО «Калинковичский РМЗ», Гомельская обл., г. Калинковичи, ул. Заводская, 7, тел.: 8 (02345) 3-84-06, 8 (029) 120-51-29, 8 (029) 120-51-62.

Вядучая рубрыкі Алена КРАВЕЦ.
Тэл. (017) 311-17-36.

ЧАСАМ толькі на падставе таго, што чалавек звяртаўся да псіхіятра, людзі баяцца хворых, ігнаруюць і нават зневажаюць і абражаюць іх. У жыцці сям'і, пасля таго як у ёй з'яўляецца цяжка хворы чалавек, адбываюцца змены, і яны закранаюць усе ўзроўні чалавечых адносін. Грамадства, калегі па рабоце, знаёмыя і сябры цяпер таксама павінны навучыцца ўспрымаць хворага чалавека і яго сям'ю не так, як раней. На жаль, прасцей «навесіць ярлык» і пазбягаць зносін з «заклейманым» і яго блізкімі. Але ж можна паспрабаваць зразумець, прыняць, а па магчымасці і дапамагчы хвораму чалавеку і яго блізкім. Як сябе паводзіць з людзьмі, якія маюць такія захворванні, як неўроз, дэпрэсія, псіхопатыя, псіхозы рознай этыялогіі, шызэфрэнія, расказала псіхолаг Гарадскога клінічнага псіхіятрычнага дыспансера Яна БАНДАРЧЫК.

— Многія лічаць, што людзі, якія хварэюць на ментальныя захворванні, нека адрозніваюцца ад іншых. Але гэта не так, — тлумачыць Яна Уладзіміраўна. — Многія з іх выглядаюць звычайна, і не скажаш, што яны маюць тое ці іншае псіхічнае расстройство. Гэтак жа ёсць стэрэатып, што такія людзі нека па-асабліваму сябе паводзяць або рэагуюць, што да іх патрэбны нейкі спецыфічны падыход. Гэта таксама міф. Людзі, якія знаходзяцца ў вострай фазе, як правіла, праходзяць лячэнне ў псіхіятрычных бальніцах. Тыя ж, хто знаходзіцца ў рэмісіі, такія ж, як і мы з вамі, таму стаўленне да іх павінна быць як і да ўсіх астатніх — уважлівае і паважлівае. Міміка, паводзіны, інтанацыя павінны быць натуральныя без якіх-

небудзь схаваных сэнсаў і намёкаў.

Многія лічаць, што псіхічнае расстройство раўняецца прыдуркаватасці. Гэта не так. Шмат людзей з псіхічнымі расстройствамі маюць высокі ўзровень інтэлекту, таму не варта з імі размаўляць як з малымі дзецьмі або разумова адсталымі. Памятайце, што перад вамі дарослы чалавек. Нават калі вы сустрэлі яго з мамай, братам ці кімсьці іншым, не варта ў гутарцы весці дыялог толькі з гэтым суправаджальнікам, цалкам ігнаруючы самога чалавека.

Адна пацыентка скардзілася мне, што прыйшла адправіць нейкі ліст, а ўсе супрацоўнікі паставіліся да яе як разумова адсталы: звярталіся праз яе маму, прасілі маму запоўніць за яе дакументы, а з ёй толькі

ЧАЛАВЕК З ЯРЛЫКОМ

Скажыце, доктар...
Калі блізкі пакутуе на псіхічнае расстройство, як прыняць і зразумець?

ветліва ўсміхаліся і гаварылі фразамі і словамі, якімі размаўляюць з маленькімі дзецьмі. Яе гэта вельмі моцна пакрыўдзіла.

— **Што рабіць, калі блізкі чалавек паводзіць сябе дзіўна, напрыклад, размаўляе з нябачным суразмоўцам?**

— Не варта завастраць на гэтым увагу — гэтак жа, як мы не завастраем увагу на фізічных недахопах іншага чалавека. Вельмі важнае паважлівае стаўленне і адносіны на роўных. Вы прызнаеце: нягледзячы на тое, што чалавек псіхічна нездаровы, ён — роўны вам. Ён такая ж асоба, як і вы. Са сваімі жаданнямі, сваімі асаблівасцямі характару, з добрымі якасцямі і недахопамі, і вы прымаеце яго такім цалкам.

У той жа час, размаўляючы з захварэлым сваяком, варта памятаць, што перад вамі дарослы чалавек. Не варта з ім важдасца, як з маленькім дзіцем, цалкам аддаляючы яго ад хатніх абавязкаў і работ, бо такім чынам вы будзеце патураць яго хваробе, тым самым

пагаршаючы яе і развіваючы інфантальнасць. Нягледзячы на захворванне, людзям важна працягваць быць значнымі і прыносіць карысць.

— **А калі ён не выконвае свае хатнія абавязкі?**

— Ва ўнутраным свеце людзей з ментальнымі расстройствамі пануе хаос. Такія людзі перапоўненыя няўпэўненасцю ў сабе, сваіх здольнасцях і навакольным свеце, у многіх заніжана самаацэнка, таму важна падтрымліваць у захварэлага пазітыўны вобраз сябе. Варта хваліць яго за выкананыя даручэнні, за станоўчыя зрухі ў лячэнні хваробы. Аднак не трэба перабіраць меру і хваліць яго за любую дробязь, быццам ён маленькае дзіця, якое толькі вучыцца элементарным рэчам.

Калі ж хворы не справіўся з якім-небудзь даручэннем, то варта не сварыцца на яго, а падтрымліваць упэўненасць ва ўласных сілах, у тым, што наступны раз усё атрымаецца. Пры гэтым не трэба заплюшчваць вочы на тыя выпадкі паводзінаў, якія

вас не задавальняюць. Пра гэта варта сказаць прама і адкрыта, не абражаючы і не зневажаючы.

— **А калі такі чалавек праяўляе агрэсію, як рэагаваць?**

— Неабходна быць гатовым да любога яго ўчынку, і на любую эмоцыю рэагаваць спакойна і адкрыта. Калі ў пэўны момант ён агрэсіўны, вы павінны спакойна сказаць пра гэта. І адкрыта прызнаць, што вы з гэтай нагоды адчуваеце, што гэта вас палохае, раздражняе, не падабаецца. Важна памятаць і разумець, што калі ваш псіхічна хворы сваяк робіць падчас абвастрэння захворвання нейкія агрэсіўныя або неадэкватныя дзеянні, то гэта не ён сябе так паводзіць, гэта хвароба так сябе праяўляе.

Тут яшчэ трэба ведаць, што хвораму чалавеку цяжэй адаптавацца да стрэсаў і змен у жыцці, чым здароваму чалавеку. Таму варта паклапаціцца пра тое, каб абстаноўка вакол хворага была прадказальна для яго і не выклікала дадатковых стрэсаў.

— **Як самому ў такой сітуацыі захоўваць спакой і псіхічнае здароўе?**

— Заўсёды памятаць пра сваё ўласнае жыццё. У вас павінны быць свае інтарэсы, работа, адносіны з сябрамі. Павінна быць сваё асабістае жыццё, вы павінны любіць і быць любімымі. Займайцеся спортам, наведвайце тэатры, хадзіце ў госці і на канцэрты.

Аднак уключаць у такое актыўнае жыццё сваяка, які пакутуе на псіхічнае захворванне, не трэба. Ён можа не вытрымаць такога рытму жыцця, які лёгка пераносіцца здаровымі людзьмі, тых сацыяльных кантактаў, тых стрэсаў, якія выклікае актыўнае жыццё ў соцыуме.

Вядома, што сваякі хворага больш схільныя да неўрозаў, таму можна парэкамендаваць наведваць групы дапамогі сваякам тых, хто захварэў, або працаваць з псіхолагам у індывідуальным парадку. Такая прапрацоўка ўласных праблем, эмацыянальнага стану паляпшае не толькі ўласны стан, але і якасць зносін з захварэлым.

«СТОМЛЕННЫЯ» САЛАТЫ І НАПОІ

Колькі можна захоўваць каўбасную нарэзку і адкрытыя бутэлькі з алкаголем?

Колькі «пражывуць» нарэзка з сыру і каўбас ды недапіты каньяк? Якімі прадуктамі, здавалася б, з доўгім тэрмінам захоўвання, на год наперад не запасешся?

На некаторых прадуктах пішуць тэрмін прыдатнасці пасля адкрыцця ўпакоўкі. А тыя, на якіх не пішуць, значыць, можна захоўваць колькі заўгодна? Гэта не так. Кожны прадукт мае тэрмін прыдатнасці — як да, так і пасля адкрыцця ўпакоўкі. Нават тыя, што некаторыя з нас запасаюць мяшчамі і ка-

ністрамі і захоўваюць адкрытымі — цукар, мука, крупы, алей, бульба.

Напрыклад, грэчка-ядрыца ў тары можа захоўвацца да 20 месяцаў, а пасля яе адкрыцця — усяго пяць месяцаў. Тэрмін прыдатнасці расыпнай гарбаты, пакуль яна запакаваная, складае ад года да двух, а калі пачак адкрыты, то не больш за месяц.

Цукровы пясок у мяшках захоўваецца да васьмі гадоў, а без — усяго два. Праўда, пры забеспячэнні правільных умоў цукар можа

захоўвацца амаль вечно. Як і соль, яблычны воцат, белы рыс, сушаныя бабы, кукурузны крухмал і мёд.

А колькі ж можна захоўваць адкрытыя прадукты ў халадзільніку? Сыр, каўбасы, сасіскі, рыба, курыца і ім падобныя прадукты адносяцца да скораспавальных і пасля адкрыцця ўпакоўкі павінны быць з'едзены на працягу 12 гадзін. Прычым пры ўмове, што гэты час ежа правядзе менавіта ў халадзільніку, а не на пліце або стале. Асабліва «капрызныя» нарэзкі, якія ў краме запакавалі ў звычайную плёнку.

Пасля адкрыцця ўпакоўкі сыры могуць захоўвацца ад 72 гадзін да пяці дзён. Вараная каўбасы захоўваюцца каля 24 гадзін, а вэнджаныя каўбасы могуць захоўвацца да трох тыдняў. Селядзец пасля адкрыцця можа захоўвацца да 48 гадзін, а тарты і пірожныя ў залежнасці ад складу крэму — ад шасці гадзін да трох дзён.

Аказваецца, нават маразілка не так ужо каб надоўга

падаўжае тэрмін ежы. Тыя ж бекон ці малако нельга трымаць у маразільнай камеры больш за месяц, каўбасу — больш за два, тлустую рыбу — больш за тры, а марозіва — даўжэй за чатыры месяцы.

На алкаголі таксама не пішуць тэрмін прыдатнасці пасля адкрыцця бутэлькі. Можна, хоць бы спіртнога ўсё гэта не датычыцца?

Самелье і аўтар кнігі пра віно Мадлен Пакет настойвае, што адкрытая бутэлька шампанскага нават у халадзільніку не можа захоўвацца больш чым тры дні. А віно «працягне» максімум тыдзень. Бо варта толькі яго адкараваць — і стартуе працэс акіслення. І ён не спыніцца, калі закрыць бутэльку коркам. І чым больш у бутэльцы паветра, тым хутчэй віно псуецца. Больш моцныя напоі таксама далёка не вечныя. Лікёры, джын, ром, віскі і разам з імі і гарэлку пасля адкрыцця бутэлькі заходнія эксперты настойліва рэкамендуюць не захоўваць даўжэй за шэсць месяцаў.

ЧАРГІ НА ДЫЯЛІЗ НЯМА

У Беларусі амаль адсутнічае чарга на дыялізатэрапію. Пра гэта паведаміў міністр аховы здароўя Дзмітрый ПІНЕВІЧ на VI кангрэсе Асацыяцыі нефролагаў, прысвечаным 50-годдзю трансплантацыі ныркі ў Беларусі.

У краіне працуе 54 аддзяленні гемадыялізу. Яны разлічаны на 460 дыялізных месцаў у змену, што дазваляе штогод лячыцца больш чым тром тысячам пацыентаў з тэрмінальнай стадыяй хваробы нырак. Забяспечанасць дыялізатэрапіяй (гемадыялізам і перытанеяльным дыялізам) цалкам адпавядае патрэбе пацыентаў у гэтым відзе лячэння.

Дзмітрый Піневіч расказаў, што беларускія нефролагі прымалі актыўны ўдзел ва ўкараненні айчыннай мадэлі аказання нефралагічнай дапамогі дарослым і дзецям у іншых краінах СНД. Беларускія спецыялісты сталі піянерамі аказання трансплантацыйнай дапамогі ў Казахстане і Кыргызстане, выканаўшы першыя аперацыі па трансплантацыі ныркі дзецям ад жывога донара ў Астане (у лістападзе 2012 года) і першыя трансплантацыі ныркі дарослым і дзецям у Бішкеку (у ліпені 2012 года і студзені 2013 года). Усяго за гэтыя гады выканана больш за 50 трансплантацый ныркі падчас майстар-класаў, праведзеных у Казахстане, Кыргызстане, Украіне і Грузіі.

У Беларусі транспланталагі сёння робяць найскладанейшыя аперацыі. Пра адну з іх расказаў **дырэктар Мінскага навукова-практычнага цэнтру хірургіі, трансплантацыі і гематалогіі, член Савета Распублікі Алег РУМО.**

— На мінулым тыдні мы выпісалі з нашай клінікі маленькага пацыента, у якога была вялізная пухліна. Яна прарастала ва ўсе органы, якія знаходзяцца ў брушнай поласці, у тым ліку нырку. Мы здолелі гэтую пухліну выдаліць, выдаліць нырку, а потым вярнуць малому нырку назад, — сказаў Алег Румо.

У кангрэсе, у тым ліку анлайн, прымаюць удзел вядучыя спецыялісты ў галіне нефралогіі з ЗША, Вялікабрытаніі, Аўстраліі, Германіі, Францыі, Бельгіі, Харватыі, Літвы, Расіі, Украіны, Грузіі, Казахстана.

Уласны досвед

УВОСЕНЬ — ПАМІДОРЫ, УВЕСНУ — ЦЮЛЬПАНЫ

Сям'я юрыста і эканаміста з Магілёва гаспадарыць на вёсцы

Аліна і Руслан ФІЛІМОНАВЫ ўжо трэці год як пераехалі ў вёску Чарнаўцы, што пад Чавусамі, дзе жывуць і вырошчваюць памідоры. Сёлета ўпершыню пасадзілі яшчэ і сто каліў агуркоў, і якраз патрапілі — халоднае надвор'е многіх пакінула без гэтай культуры, так што каштаваў агурок парадкам. Восенню купілі некалькі каліў вінаграду (сіняга, ружовага, белага), каб паспрабаваць пасадзіць у цяпліцы. У сужэнцаў ёсць і жывая гаспадарка: куры, індыкі, перапёлкі, каза, некалькі вулляў з пчоламі, сабака Хлоя і кот Цімафей, які любіць ласавацца агуркамі.

НА САЛАТЫ І ЗАКАТКІ

Перш чым асесці на вёсцы ў хаце, што дасталася маладым ад бабулі Аліны, пара спрабавала займацца бізнесам, не кідаючы асноўныя месцы работы. Да агародніцтва вырошчвалі, напрыклад, вешанкі.

— З грыбамі атрымлівалася праз раз, працавалі ў нуль. Зразеш грыбы і развозіш па супермаркетах, і гэта самае лёгкае. Значна цяжэй іх вырашціць, — успамінае Руслан.

Цяпер колькі сужэнцы ні згадваюць, так і не могуць зразумець, чаму вырашылі паспрабаваць менавіта памідоры.

— Пачыналі з таматаў у адкрытым грунце. Высадзілі адразу тры тысячы кустоў, і ўжо пачалі збіраць першыя памідоры, як іх скралі. А аднойчы прыходзім — а ў нас голае поле, пасярэдзіне якога адно каліва. Гэта было яшчэ пад Бялынічамі. Потым мы саджалі памідоры ў Магілёве, пасля пад Магілёвам, затым яшчэ два гады ў Бялынічах. І ўрэшце апынуліся тут, — гаворыць Аліна.

У вёску Чарнаўцы сям'я магіляўчан, якія знаёмыя дзесяць гадоў, пяць з якіх у шлюбе, ужо колькі часу некалькі разоў на год ездзілі проста адпачываць, бо тут, кажуць, «вельмі прыгожа, цішыня і вакол амаль нікога няма». Як на хутар прыязджалі. Цяпер тут хапае суседзяў, але ж прыгажосці ад гэтага не паменшала, хоць і цяжкасцяў сваіх хапае. Напрыклад, няма вады. Найбліжэйшы калодзеж глыбінёй 30 метраў, але там вада не тое каб надта пітная.

— Мы-то свідравіну сабе зрабілі, а сусед старэнькі, які яшчэ немцаў бачыў, што можа са сваёй пенсіі зрабіць, — удыхае Руслан.

— У нас калі свідравіны не было, я з калодзежа за дзень выцягвала па 30 вядзёр, а Руслан насіў. І нічога. А цяпер два вядры выцягнеш, і ўжо спіна баліць, — гаворыць Аліна.

Філімонавы заўжды саджалі памідоры на вуліцы. Тут у іх сёлета «гадаваліся» адзін сорт на салаты і чатыры — на закаткі. Зямлі ў пары прыкладна 1,5 гектара.

— Летась было так цёпла, што першыя памідоры пачалі з сярэдзіны ліпеня здымаць, — удакладняе Аліна.

Сёлета гаспадары ўпершыню паспрабавалі вырошчываць агародніну ў дзвюх цяпліцах, дзе Руслан змайстраваў кацёл і пралажыў трубы, каб падаграваць. Праўда, надвор'е было не надта спрыяльнае — некалькі начэй у жніўні нават прыходзілася паліць, каб памідоры ды агуркі не памерзлі. Штодня правяраюць надвор'е па некалькі разоў у рэжыме рэальнага часу. Цяпер сям'я будзе трэцюю цяпліцу, а за зіму плануюць змайстраваць яшчэ дзве.

«ЖЫВЁМ РАЗАМ ДЫ НЕ БАЧЫМСЯ»

Так напалову жартам, а напалову ўсур'ез гавораць Аліна і Руслан. У такім рэжыме яны жывуць усю «гарачую» пару, калі ўраджаі здымаюць і прадаюць.

— Я падымаюся ў чатыры раніцы, ён яшчэ спіць, вяртаюся каля чатырох апоўдні, ён кладзецца спаць. Падымаецца ў шэсць вечара, а ў востом-дзевяць вечара я ўжо засынаю, — кажа Аліна. — Раніцай я нават не фарбуюся і не снедаю, усё здаецца, нібы ні на што не хапае часу. Яшчэ васьмі няма, а я ўжо гандлюю.

У пары ўжо шмат пастаянных пакупнікоў, якія не толькі набываюць

агародніну, што ёсць, а яшчэ і просяць пад заказ баклажаны ці моркву. Калі гэта на градцы ёсць, Аліна прывозіць. Тым не менш людзі розныя. Знайшліся і зайздроснікі. «Дзякуючы» такім востом суседзям Аліне год назад прыйшлося аформіцца індывідуальным прадпрымальнікам, каб у Чавусах спакойна прадаваць агародніну з асабістай падсобнай гаспадаркі. Раней проста бралі даведку з сельсавета, што ўсё расце ў нас на ўчастку, і гандлявалі.

— Мы звычайна збывалі свой ураджай у жніўні, верасні, кастрычніку. Асноўнае — памідоры, ну і патроху перцаў, кабачкоў, зеляніны. Ну, скажыце, які з тых, хто займаецца агароднінай, станавіцца ІП у верасні? — задаецца пытаннем Аліна. — А мне прыйшлося, бо ў Чавусах, дзе мы прадаём свой тавар, быў толькі адзін пункт з агароднінай, і яго гаспадары прывыклі, што яны адны на ўвесь горад. А тут мы, ды яшчэ і без нацэнкі прадаём. І яны пачалі нам паскудзіць: то санстанцыю з праваркай паклічуць, то скардзязца, што мы перакупшчыкі. А мы заўжды прадавалі толькі тое, што самі вырашцілі. А пасля нехта ўвогуле анімаўка напісаў пра «прадпрымальных махінатараў».

Цяпер пра пару і іх тавар у раёне большасць ведае, аднак здараецца ўсякае, у тым ліку і недавер,

што такія маладыя ды на зямлі працуюць. Нават мама Аліны дагэтуль спадзяецца, што дзеці вернуцца назад у Магілёў. Пара прызнаецца, што займацца продажам у прынцыпе не вельмі любяць, ім значна больш прыемна на зямлі працаваць, «але ж трэба гандляваць, каб грошы зарабіць».

— У нас спачатку быў юнацкі максімалізм, мы саджалі па 20 тысяч каліў памідораў, — смяецца Руслан. — Гэта была кепская ідэя, бо мы збіралі па паўтары тоны памідораў у дзень, а прадавалі толькі 500–800 кілаграмаў. Таму лішкі збывалі перакупшчыкам. Урэшце зразумлі, што лепш усім самім гандляваць.

АГУРОЧНАЯ СПРОБА І ДВА КВЕТКАВЫЯ МЕСЯЦЫ

Хоць агуркі сужэнцы высадзілі толькі першы год, яны ўжо высветлілі, што для добрага росту глеба павінна мець кіслотна-шчэлачны баланс (РН) максімум 6.

— У нас глеба РН 7, таму трэба раскіслаць ваду звычайнай лімоннай кіслатой. Гэта мы перад пасадкай другой партыі даведаліся, — кажа Руслан. Першы ўраджай агуркоў знялі яшчэ ў красавіку, і ў параўнанні з тымі, што былі летам, яны здаюцца маленькімі ды квольмі. У мяне ўжо ў планах зрабіць асобную цяпліцу пад адзін толькі агурок — метраў 25 шырынёй і 90 даўжынёй.

Яшчэ адну цяпліцу хочуць пад вінаград аддаць. Ужо пралічылі, што прыбытку з яго можна атрымаць не менш, чым ад памідораў, а догляд лягчэйшы.

Аліна і Руслан стараюцца харчавацца як мага больш натуральна. Ужо год як перасталі засмажваць суп і адмовіліся ад маянэзу. Аліна вельмі любіць індычыну, таму даюць індычыны выводзіць птушанят. Руслан — аматар мёду, і пчалінай гаспадаркай займаецца ён. А казінага малака ў гаспадарцы настолькі ўдосталь, што нават сабаку яго піць ужо надакучыла, жартуюць сужэнцы. Часам з малака маладая гаспадыня робіць клінковы сыр.

Нават кот гаспадароў — за здаровае харчаванне. Акрамя агуркоў, якія ён надзвычай любіць, можа з'есці кавалачак баклажана, бульбы ці кабачка, калі галодны. Ну і, вядома, палое на мышэй.

Зімой уся хата ў Філімонавых у кветках — рыхтуюцца да 8 сакавіка. Да 14 лютага цюльпаны вырошчываць не рызыкуюць, бо холадна.

— Кветка вырасце, аднак можа замерзнуць пасля зрэзкі, — тлумачыць Аліна. — У нас такое нават увесну аднойчы было. Мы фасавалі кветкі, шчыльна складвалі іх у скрыні, а адзін цюльпан застаўся ляжаць на прылаўку, дык ён замерз і стаў празрысты.

У пачатку кастрычніка цюльпаны высаджваюць у скрынкі. З 10 студзеня да 25 лютага яны ўжо пачынаюць парасткі даваць, і іх пакрысе (у залежнасці ад сорту) пераносаць з падвала ў хату. А вось за дзень пяць перад святам пачынаецца работа «на выжыванне», калі можна легчы ў чатыры раніцы, а ў шэсць ужо трэба ўставаць везці цюльпаны на продаж. Затое імі і займацца трэба толькі пару месяцаў, два тыдні з якіх асабліва напружаныя. Памідоры патрабуюць значна больш часу і сіл, кажа Аліна.

Нягледзячы на такі напружаны тэмп жыцця і пастаянную занятасць, відаць, што сям'я такое жыццё падабаецца, і вяртацца ў горад яны не плануюць.

**Ірына СІДАРОК,
фота аўтара.**

Майце на ўвазе

Як абараніць дзіця ад сексуальнай эксплуатацыі?

17—19 снежня беларусы змогуць убачыць тры інфармацыйныя ток-шоу «Навучыце дзяцей бачыць хлусню». Як і чаму неабходна навучыць кожнае дзіця, каб пазбегнуць яго эксплуатацыі? Чаму асабліва важны давер паміж дзецьмі і бацькамі? Чым дапамагчы дзіцяці, якое трапіла ў цяжкую сітуацыю? Псіхалагі, юрысты і спецыялісты ў галіне дзіцячага выхавання падымуць складаныя тэмы, якія часта знаходзяцца пад забаронай, дадуць практычныя парады бацькам і педагогам. Ток-шоу можна паглядзець бясплатна на канале Міжнароднай арганізацыі па міграцыі (МММ) на YouTube 17 і 18 снежня ў 19.00 і 19 снежня — у 13.00.

Арганізатарамі выступілі МММ пры падтрымцы МЗС Нарвегіі ў партнёрстве з ГА «SOS — Дзіцячыя вёскі Беларусі».

Паводле статыстыкі СААЗ, у свеце кожная пятая жанчына і кожны трынаццаты мужчына падвяргаліся сексуальнаму гвалту ў дзяцінстве. Паводле звестак

МУС, у Беларусі колькасць злачынстваў супраць палавой недатыкальнасці дзяцей расце з кожным годам. Прычым першасны кантакт злачынца з ахвярай усё часцей адбываецца ў віртуальнай прасторы. У перыяд пандэміі павялічылася колькасць зваротаў на гарачую лінію 8-801-201-5555,

звязаных з уцягваннем дзяцей у выраб парнаграфіі праз інтэрнэт.

Складанасць такіх злачынстваў у тым, што дзеці-ахвяры ў 80 % выпадкаў баяцца раскажаць аб тым, што з імі здарылася. Злачынцы, якія падваргаюць дзіцей сексуальнаму гвалту і эксплуатацыі, у першую чаргу карыстаюцца іх даверлівасцю і наіўнасцю. Таму важна навучыць дзяцей, бацькоў і настаўнікаў бачыць хлусню да таго, як яна стане насілле. Неабходна навучыць малых распознаваць падман, бо злачынцам можа быць хто заўгодна: прадстаўнік любой прафесіі, полу, узросту, нават добры знаёмы сям'і ці сваяк.

У ток-шоу таксама возьмуць удзел бацькі, сярод іх

спявачка Іскуі Абалян, бодзібілдар Павел Сыраежкін, музычны прадзюсар Руслан Старыкоўскі, вядучы Максім Югаў і іншыя. Яны абмяркуюць рэальныя сітуацыі з жыцця і атрымаюць рэкамендацыі экспертаў, карысныя для кожнага з бацькоў.

Праграма ток-шоу:

17 снежня, 19.00

Прадстаўнікі МММ, «SOS — Дзіцячыя вёскі», псіхалагі і сацыяльныя работнікі раскажуць аб праблеме насілля над дзецьмі і абмяркуюць, чаму пра гэта важна гаварыць. Эксперты растлумачаць, у якіх месцах і пры якіх сітуацыях узнікае насілле, якія арганізацыі

займаюцца гэтай праблемай у Беларусі.

18 снежня, 19.00

Псіхалагі і юрысты абмяркуюць, што рабіць, калі злачынства адбылося: як даведацца, што дзіця стала ахвярай сексуальнага гвалту, як узаемадзейнічаць пры гэтым з дзіцем, якія наступствы магчымыя і як праводзіць расследаванне такіх выпадкаў.

19 снежня, 13.00

Урачы і псіхалагі прапануюць магчымыя меры зашчынення і абароны ад насілля, падзяляюцца карыснымі парадамі з бацькамі і раскажуць пра небяспеку, якая пагражае дзецям у віртуальнай рэальнасці. А маладыя людзі, якія толькі нядаўна сталі паўналетнімі, дапоўняць дыялог сваім бачаннем праблемы.

З 2002 года Міжнародная арганізацыя па міграцыі (МММ) аказала ў Беларусі дапамогу 3 875 пацярпелым ад гандлю людзьмі, сярод іх было 449 дзяцей. Праз сетку партнёраў МММ выяўляе партнёрства і аказвае ім неабходную дапамогу: псіхалагічную, сацыяльную, юрыдычную і медыцынскую. У арганізацыі маецца рэабілітацыйны цэнтр для аказання дапамогі пацярпелым ад гандлю людзьмі.

Калі вам трэмінова патрэбная кансультацыя на конт таго, як пагаварыць з дзіцем на тэму сексуальнага гвалту і куды звярнуцца па дапамогу, неадкладна тэлефануйце на бясплатную гарачую лінію па нумары 8-801-201-5555.

Надзея НІКАЛАЕВА.

Беларусь памятае

КАЛІ І ВАДА ГАРЭЛА...

Як беларусы абаранялі Сталінград

У Беларускаму дзяржаўным музеі гісторыі Вялікай Айчыннай вайны адкрылася часовая экспазіцыя «Сталінград 1942—1943. Беларусы на абароне горада». Упершыню жыхары і госці сталіцы змогуць убачыць узоры ўзбраення і абмундзіравання, асабістыя рэчы ўдзель-

нікаў падзей, улёткі ваеннага часу, фатаграфіі, дакументы са сховішча музея-запаведніка «Сталінградская бітва». Кожны раздзел экспазіцыі прысвечаны пэўным этапам баёў на Волзе — як на далёкіх і блізкіх падступах да Сталінграда, так і на вуліцах горада.

Дзякуючы праекту, падрыхтаванаму супрацоўнікамі Дзяржаўнага мемарыяльнага музея-запаведніка «Сталінградская бітва» пры падтрымцы Валгаградскага рэгіянальнага аддзялення Расійскага ваенна-гістарычнага таварыства, сёння ў нас ёсць магчымасць больш даведацца пра першую яскравую перамогу Чырвонай арміі, якая завяршылася поўным разгромам варожай групоўкі і стала пераломнай у гісторыі Вялікай Айчыннай вайны. Пасля ад гэтай самай усходняй кропкі, дакуль дайшоў вораг, савецкімі войскамі, у шэрагах якіх змагаліся прадстаўнікі розных народаў, быў пракладзены шлях, які прынята называць «Ад Сталінграда да Берліна». Экспазіцыя паказвае, якія падзвігі былі здзейснены абаронцамі горада і праз якія выпрабаванні прайшло мірнае насельніцтва. Прычым гэтая старонка ваеннай гісторыі раскрываецца праз лёсы нашых землякоў, многія з якіх загінулі, абараняючы горад на Волзе. Асобны раздзел прысвечаны ўдзельнікам Сталінградскай бітвы, якія пасля прымалі ўдзел у вызваленні Беларусі.

Як расказала падчас адкрыцця выстаўкі **загадчыца аддзела экспазіцыйна-выставачнай работы музея-запаведніка «Сталінградская бітва» Святлана АРГАСЦАВА**, бітва стала нечаканай для абодвух ба-

коў. Асноўным стратэгічным напрамкам для захопнікаў быў Каўказ, нафавыя раёны. Але, калі пасля ўдалых наступальных аперацый перад Гітлерам адкрыліся вялікія стэпавыя прасторы, ён вырашаў адсыці ад плана і нанесці «псіхалагічны ўдар» — яму патрэбны быў горад, які насіў імя Сталіна. Таму ён развярнуў 6-ю палявую нямецкую армію, якую тады ўзначальваў яшчэ генерал-лейтэнант Паўлюс (адзін з распрацоўшчыкаў плана «Барбароса»). Ворагі разлічвалі разабрацца з гэтым стратэгічным аб'ектам ледзь не за тыдзень, нават быў прызначаны дзень узятця Сталінграда — на 25 ліпеня 1942 года.

Адной з дывізіяў, якая абараняла подступы да горада, камандаваў беларус

Аляксандр Пастрэвіч. На выстаўцы можна пабачыць яго асабістыя рэчы. Яго 40-я гвардзейская дывізія змагла замацавацца на Серафімовіцкім плацдарме і практычна ўтрымаць яго да лістапада 1942 года.

Чырвонаармейцам даводзілася змагацца ў неспрыяльных прыродных умовах — адкрытыя стэпавыя прасторы лёгка прастрэльваліся ворагам, армія павольна адступала да Сталінграда.

Перад тым, як пачаць наступленне на горад, вораг правёў масіраваную бамбардзіроўку. Упершыню немцы прымянілі новую тактыку. Тэрыторыя горада была падзелена на квадраты, 23 жніўня 1943 года нямецкія бамбардзіроўшчыкі абрынулі на Сталінград ты-

сячы тон фугасных і запальных бомбаў. Калі раней варажыя авіяцыя ў асноўным бамбіла заводы, то ў Сталінградзе знішчаўся цэнтр горада, жылыя пабудовы. Пасля бамбёжак нафтаасідны дыкаты нафта разлілася па Волзе. Стварылася ілюзія, што гарыць нават вада. Горад быў ахоплены пажарамі, захавалася многа здымкаў мірнага насельніцтва з апечанымі целамаі, знячванымі тварамі. За некалькі сутак бесперапыннай бамбардзіроўкі загінула больш за 40 тысяч жыхароў.

А цяпер уявіце, што 23 жніўня Сталінград прымае эшалоны з дзецьмі, якіх з вялікімі цяжкасцямі ўдалося вывезці з Ленінграда. У якое пекла патрапілі гэтыя эвакуяваныя хлопчыкі і дзяўчынкі. І тым не менш многім з іх удалося выжыць. Пасля вайны яны засталіся ў Сталінградзе, і па сёння ў горадзе дзейнічае вялікая грамадская арганізацыя «Дзеці блакаднага Ленінграда».

Горад паставіў пад ружжо ўсё мужчынскае грамадзянскае насельніцтва. У гісторыі Вялікай Айчыннай вайны толькі двойчы так масава

выкарыстоўвалася апалчэнне. Калі ў Маскве — гэта была пераважна інтэлігенцыя, то ў Сталінградзе горад абаранялі рабочыя ваенных заводаў, якія вынаходзілі і вырабавалі зброю. Рабочыя ўтрымлівалі горад тры з паловай тыдні. Захаваўся дзённік камандуючага чацвёртым танкавым корпусам, які паведамляў у Германію, што рускія «выкарыстоўваюць новы род войскаў». Рабочыя ў чорных фуфайках і міліцыя ў сініх гімнасцёрках, на думку праціўніка, пераўзыходзілі па сваёй вывучцы звычайных чырвонаармейцаў...

На часовай выстаўцы ў Беларускаму дзяржаўным музеі Вялікай Айчыннай вайны можна пабачыць дзясяткі фатаграфій беларусаў, якія ўдзельнічалі ў Сталінградскай бітве. Сярод іх быў і камандзір штурмавога авіяцыйнага палка, ураджэнец Чэрвеншчыны Пётр Забаўскіх. Адным з абаронцаў, які закрыв сабой амбразуру варажы дзота, быў баец 10-й стралковай дывізіі ўнутраных войскаў НКВС беларус Аляксей Вашчанка. Подзвіг ён здзейсніў 5 верасня 1942

года. Па дакументах такі самаахварны ўчынак паўтарылі яшчэ 13 чалавек, пры гэтым усе яны былі «даматросаўцамі» (згадаем, што Аляксандр Матросаў закрыв грудзямі амбразу ў канцы лютага 1943 года).

Менавіта ў Сталінградзе адпрацоўвалася новая тактыка вулічнага бою. Упершыню і немцы, і Чырвоная армія сутыкнуліся з тым, што змаганне на гарадскіх вуліцах было такім працяглым. Упартыя і крываваыя баі ішлі за кожны дом, паверх, выступ сцяны. Адчайная бітва ў цэнтральнай частцы доўжылася да канца восні 1942 года.

У Сталінградзе добра запомнілі прозвішча беларуса, ураджэнца Горацкага раёна Магілёўскай вобласці, камандзіра 91-й асобнай танкавай брыгады (пасля Маршала Савецкага Саюза) Івана Якубоўскага. На часовай экспазіцыі прадстаўлены яго фуражка і кіцель, а таксама ўнікальны экспанат, які да гэтага часу ніколі не пакідаў сцен музея-запаведніка «Сталінградская бітва». Гэта асколак нямецкага снарада, якім падчас наступлення ў студзені 1943 года быў прабіты паўкажушок Івана Ігнатавіча. Такі трафей двойчы Герой Савецкага Саюза пранёс з сабой праз усю вайну.

Алена ДЗЯДЗЮЛЯ.

НАШЫ РАТАВАЛЬНІКІ Ў ТУРЭЦКІХ ГАРАХ

(Заканчэнне.)

Пачатак на 1-й стар.

Падрабязней пра работу нашых экіпажаў у азіяцкай краіне расказаў **начальнік авіяцыі МНС Беларусі Тадэвуш КУРСЕВІЧ**.

— Турцыя, як вядома, краіна гарыстая. І ў лясцы, якія знаходзяцца ў цяснінах, падабрацца звычайным пажарным транспартам амаль немагчыма. А вось узгаранні, на жаль, там далёка не рэдкія. І адзіны спосаб іх патушыць — заліць вадой з паветра.

Сітуацыя сёлета была даволі напружаная — дастаткова сказаць, што налет беларускіх экіпажаў склаў 470 гадзін, — заўважыў Тадэвуш Курсевіч. — Але працавалі ў гарах Турцыі не толькі яны. Пілотаў і тэхніку адправілі таксама з Украіны, Расіі, Грузіі, Казахстана і Славеніі. Для Міністэрства па надзвычайных сітуацыях гэта спосаб не толькі падрыхтаваць пілотаў ва ўмовах, якіх у Беларусі няма з натуральных прычын, але і зарабіць сродкі для работы з тэхнікай.

— Палёты ў гарах Турцыі і на раўнінах Беларусі вельмі моцна

адрозніваюцца па сваіх умовах, — працягвае Тадэвуш Курсевіч. — У горнай мясцовасці куды большыя перапады тэмператур, часам узнікае турбулентнасць. Абстаноўка ўскладняе парывісты вецер. У гарах расце шмат хвойных дрэў. Ігліца, якая масава асыпаецца на зямлю, вельмі хутка высыхае пры тэмпературы, якая сягае за 40 градусаў. У такіх умовах яна лёгка робіцца гаручай, як порох. Акрамя таго, у Турцыі расце шмат кедраў. Гэтыя лясныя волаты ўтрымліваюць у сабе вельмі шмат смалы. І калі яна ўскіпіць, то дрэва можа элементарна разарваць, нібы ад выбуху. Дадайце да гэтага і тое, што праз рэльеф часам абмяжоўваецца магчымасць для манеўраў.

Менавіта там у Турцыю былі адпраўлены верталёты Мі-8. Яны могуць несці да трох тон вады. Прычым Мі-26, якія працавалі крыху раней у Грузіі, могуць цягнуць да 15 тон. Але чым большая груззапамальнасць у вінтакрылай машыны, тым складаней ёй кіраваць. Асабліва гэта важна, калі лінія агню ідзе нераўнамерна.

У Турцыі нашы лётчыкі і абслуговы персанал працуюць на пастаяннай аснове ажно з 2009 года. Невялікі тайм-аўт быў узяты толькі ў сярэдзіне адыходзячага дзесяцігоддзя. І геаграфія іх не абмяжоўваецца толькі Міжземнамор'ем.

— Мы працавалі і ў Грузіі, і ў Грузіі, дапамагалі тушыць прыродныя пажары ў Латвіі, шмат працавалі ў Расіі, калі дзесяць гадоў таму там панавала вельмі моцная спека... — пералічвае геаграфію палётаў Тадэвуш Курсевіч. — Былі мы і ў Сербіі, дзе падчас магутнай паводкі займаліся дастаўкай па паветры гуманітарнай дапамогі.

А сёлета шлях нашых лётчыкаў пачаўся з горада Чанаккале. Месціца ён на беразе праліва Дарданелы.

— У чэрвені там здарыўся моцны пажар, — працягвае суразмоўнік. Яго затушылі за чатыры дні, але для гэтага спатрэбілася дапамога ажно дваццаці верталётаў і двух самалётаў. Пасля нашы разлікі перабазіравалі на поўдзень Турцыі — у мясцовасць бліз Аданы, Хатая. Лічы-

це, на 100—120 кіламетрах лініі магчымага пажару пастаянна дзяжураць больш за два дзясяткі верталётаў, — адзначае Тадэвуш Курсевіч. — Сілы вельмі магутныя. І абумоўлены яны тым, што ў гарах праз моцны вецер пажар распаўсюджваецца вельмі хутка. А ўначы лятаць пры такім рэльефе мясцовасці, натуральна, немагчыма. Палымя ж чакаць не стане. І калі не задзейнічаць такую колькасць авіяцыі, якая, па сутнасці, забяспечвае бесперапыннае тушэнне пажару, то за ноч усе дзённыя напрацоўкі авіятараў ператворацца ў нішто. Ды і мясцовыя службы ўжо даўно рыхтуюцца да магчымых пажараў. У гарах маюцца спецыяльныя гідрозбудаванні і калодзежы на небяспечных напрамках.

Цыкл «забор вады — заход над агнём — зліў — вяртанне да крыніцы вады» праходзіць вельмі хутка. На гэта патрабуецца не больш за шэсць-сем хвілін. У сваю чаргу, часам набраць вады з калодзежа таксама няпроста. Ён можа знаходзіцца на вышы-

ні, больш за два кіламетры над узроўнем мора. І нярэдка бывае так, што вінтакрылая машына як быццам бы завісла на месцы, але насамрэч пілот «згладжвае» яе знос паветранымі плынямі.

— Вельмі часта нашым лётчыкам даводзіцца адганяць пажары ад населеных пунктаў, — заўважае Тадэвуш Курсевіч. — Напрыклад, агонь неяк падабраўся да аэрапорта Ізміра. А ў гэтым горадзе жыве амаль тры мільёны чалавек. Што ўжо казаць пра шматлікія турэцкія вёсачкі...

І да экіпажа, які адпраўляецца ў такую адказную камандзіроўку, выстаўляюцца вельмі сур'ёзныя патрабаванні. Налёт мусіць складаць не менш за тры з паловай тысячы гадзін. Вельмі пажадана перад тым мець досвед работы з водазліўным абсталяваннем. І, натуральна, добра ведаць англійскую мову, каб весці перамовы з дыспетчарам і з інструктарам, які будзе на месцы навучаць сакрэтам тушэння ў гарах.

Валяр'ян ШКЛЕННІК.

ЗАО «БЕЛРЕАЛИЗАЦИЯ» ОБЪЯВЛЯЕТ АУКЦИОН

Организатор торгов: ЗАО «Белреализация» (УНП 191113330), 220089, г. Минск, ул. Уманская, 54, 4-й этаж паркинга, каб. 28, тел.: 8 (017) 298-53-53; 8 (029) 690 54 09.

Продавец: ОАО «Минский завод отопительного оборудования» (УНП 100008064), 220073, Минск, ул. Тимирязева, д. 29, в лице управляющего по делу о банкротстве частного предприятия «Аналитик – центр», тел. +375 (17) 284-05-67.

Повторные публичные торги в форме аукциона в процедуре экономической несостоятельности (банкротства) будут проведены 24 декабря 2020 г. 10.00 по адресу: г. Минск, ул. Уманская, 54, 4-й этаж паркинга, каб. 28.

№ п/п	Предмет торгов	Инв. №	Начальная цена, бел. руб. с НДС 20 %				
1	Станок токарно-винторезный 1М61П 1983 г.в.	2100	1620,00				
2	Станок токарно-винторезный 16Д20 1988 г.в.	4111	3456,00				
3	Станок токарно-винторезный 16Д20П 1989 г.в.	4165	4104,00				
4	Станок токарно-револьверный 1К341 1982 г.в.	1976	1944,00				
5	Полуавтомат токарный многорезцовый 1Н713 1978 г.в.	1766	4320,00				
6	Полуавтомат токарный многорезцовый 1Н713 1978 г.в.	1767	4320,00				
7	Полуавтомат токарный многорезцовый 116 1961 г.в.	590	8856,00				
8	Полуавтомат токарный многорезцовый 1Н713 1983 г.в.	2088	10260,00				
9	Станок вертикально-сверлильный 2Н135 1971 г.в.	1124	1080,00				
10	Станок вертикально-сверлильный 2А150 1966 г.в.	3537	1512,00				
11	Станок вертикально-сверлильный 2А150 1966 г.в.	3538	1512,00				
12	Станок вертикально-сверлильный 2А150 1966 г.в.	3540	1512,00				
13	Станок вертикально-сверлильный 2А150 1966 г.в.	3542	1512,00				
14	Станок вертикально-сверлильный 2А135 (2Н125Л) 1966 г.в.	3544	669,60				
15	Станок вертикально-сверлильный 2С132Л 1996 г.в.	4560	6048,00				
16	Станок вертикально-сверлильный 2С132 1997 г.в.	4586	2592,00				
17	Станок вертикально-сверлильный 2Г125 1984 г.в.	2146	712,80				
18	Станок вертикально-сверлильный 2А150 1967 г.в.	969	1512,00				
19	Станок вертикально-сверлильный 2А150 1972 г.в.	1279	1512,00				
20	Станок вертикально-сверлильный МН-09 1978 г.в.	1723	2052,00				
21	Станок вертикально-сверлильный 2Г125 1980 г.в.	1843	1188,00				
22	Станок вертикально-сверлильный 2С120К 1992 г.в.	4417	2700,00				
23	Станок радиально-сверлильный 2А592 1958 г.в.	63	1404,00				
24	Станок радиально-сверлильный 2Л53 1976 г.в.	1509	2376,00				
25	Станок радиально-сверлильный 2Л53У 1976 г.в.	1980	2916,00				
26	Станок радиально-сверлильный 2А554 1990 г.в.	4267	6588,00				
27	Станок радиально-сверлильный 2А554 (ОВР-50) 1995 г.в.	4516	4536,00				
28	Станок настольно-сверлильный НС-12А 1973 г.в.	-	345,60				
29	Станок отрезной ножовочный 8Б72К 1979 г.в.	1809	982,80				
30	Станок верт. фрезерный 6Р12 1972 г.в.	1239	3564,00				
31	Станок конс. фрезерный 6Р81Ш 1983 г.в.	2155	4104,00				
32	Станок широкоуниверсальный фрезерный 676 1977 г.в.	1554	3240,00				
33	Станок универс. верт. фрезерный (Корея) Ф1-250 1987 г.в.	2344	3024,00				
34	Станок обдирочно-шлифовальный 3М634 1979 г.в.	1799	378,00				
35	Станок точношлифовальный (слесаря трмобор.) СНТ-2Б 1984 г.в.	2152	205,20				
36	Станок обдирочно-шлифовальный (мех. отд. заточка) 3М636 1966 г.в.	3552	550,80				
37	Станок обдирочно-шлифовальный № 2 (пр-во т/обр.) 3М636 1966 г.в.	3551	550,80				
38	Станок обдирочно-шлифовальный № 5 (пр-во, т/обр.) 3М634 1966 г.в.	-	378,00				
39	Станок обдирочно-шлифовальный № 6 (пр-во, т/обр.) 3М634 1966 г.в.	-	378,00				
40	Станок обдирочно-шлифовальный № 7 (пр-во, т/обр.) 3М636 1966 г.в.	3550	550,80				
41	Станок обдирочно-шлифовальный № 3 (пр-во, т/обр.) 3М636 1979 г.в.	1808	550,80				
42	Станок обдирочно-шлифовальный № 1 (пр-во, т/обр.) 3М636 1973 г.в.	13220	550,80				
43	Станок обдирочно-шлифовальный (обрубное) 3М636 1974 г.в.	1356	550,80				
44	Станок обдирочно-шлифовальный (формовка) 3М636 1978 г.в.	1700	550,80				
45	Станок обдирочно-шлифовальный (обрубное) 3М636 1978 г.в.	1771	550,80				
46	Станок обдирочно-шлифовальный (токарн. уч-к) СНТ-2Б 1979 г.в.	-	280,80				
47	Станок обдирочно-шлифовальный (обрубное) 3М636 1966 г.в.	3553	550,80				
48	Станок обдирочно-шлифовальный (худ. литье) 3М636 1992 г.в.	4423	550,80				
49	Станок обдирочно-шлифовальный (обрубное) 3М636 1978 г.в.	6275	550,80				
50	Станок обдирочно-шлифовальный (худ. литье) СНТ-2Б 1984 г.в.	6276	280,80				
51	Станок обдирочно-шлифовальный (маст. сл. мех.) СНТ-2Б 1984 г.в.	6277	280,80				
52	Станок полировально-шлифовальный 3Д881В 1992 г.в.	4401	2376,00				
53	Станок плоскошлифовальный с круглым столом 3Е756Л 1983 г.в.	2095	17712,00				
54	Станок для шлифования котельных секций ВШ-66 1973 г.в.	1328	14796,00				
55	Станок торцшлифовальный для котельных секций ВС3-175-02 1983 г.в.	2101	45252,00				
56	Станок (механизм) трубоотрезной ВМС2А 1991 г.в.	4343	3024,00				
57	Станок (механизм) трубоотрезной ВМС2А 1992 г.в.	4363	3024,00				
58	Станок (механизм) трубоотрезной ВМС2А 1990 г.в.	4274	3024,00				
59	Полуавтомат резьбонарезной 5991 1989 г.в.	4170	3348,00				
60	Станок для нарезки трубной резьбы ЧС-5100С 1990 г.в.	4211	3024,00				
61	Станок труборезной ВМС2А 1994 г.в.	4504	3024,00				
62	Станок полуавтоматический 6-шпиндельный	2377	5760,00				
63	Станок полуавтоматический 6-шпиндельный	2378	5760,00				
64	Станок полуавтоматический 6-шпиндельный	2382	5760,00				
65	Станок полуавтоматический 6-шпиндельный	2383	2520,00				
66	Станок специальный токарный 6-шпиндельный 1А240СП-6 П	1747	3420,00				
67	Станок специальный токарный 6-шпиндельный 1А240СП-6 П	1748	7980,00				
68	Станок полуавтоматический 6-шпиндельный 1Б240П-6К	4112	5760,00				
69	Станок полуавтоматический 6-шпиндельный 1Б240П-6К	4113	5760,00				
70	Станок полуавтоматический 6-шпиндельный 1Б240П-6К	4114	5760,00				
71	Станок автоматический токарный 1Б240 Н-6	4269	5760,00				
72	Станок автоматический токарный 1Б240 Н-6	4270	5760,00				
73	Станок полуавтоматический 1Б240 П6Т-К 1Б240 Н-6	4282	5760,00				
74	Прессножицы 229А	1306	720,00				
75	Станок радиально-сверлильный 2К52	1959	2340,00				
76	Газоанализатор УГ-2	5111	228,00				
77	Шумомер ВШВ-003	5113	336,00				
78	Газоанализатор INFRALYT	5626	84,00				
79	Кондуктомер-солемер с датчиком ДП-3 «МАРК-603/1»	7445	426,00				
80	Шкаф сушильный ШС-80-01	7447	318,00				
81	Стол островной химический	15814	438,00				
82	Стойка весовая	15817	58,20				
83	Стойка весовая	15818	58,20				
84	Стойка весовая	15819	58,20				
85	Стойка для приборов и реактивов	15820	108,00				
86	Стойка для приборов и реактивов	15821	108,00				
87	Стойка для приборов и реактивов	15822	108,00				
88	Стойка для приборов и реактивов	15823	108,00				
89	Стойка для приборов и реактивов	15824	108,00				
90	Стойка для приборов и реактивов	15825	108,00				
91	Стойка универсальная	15826	234,00				
92	Стойка приборная	15828	108,00				
93	Стойка приборная	15829	108,00				
94	Стойка приборная	15830	108,00				
95	Мойка	15833	132,00				
96	Мойка	15834	132,00				
97	Шкаф вытяжной химический	15836	588,00				
98	Шкаф вытяжной химический	15837	588,00				
99	Стол пристенный химический	15838	234,00				
100	Стол пристенный химический	15839	234,00				
101	Стол пристенный химический	15840	234,00				
102	Колориметр фотозлектрический концентрационный	15841	180,00				
103	Колориметр фотозлектрический концентрационный	15842	180,00				
104	Шумомер Ш-1	17349	240,00				
105	Дозиметр шума	17564	438,00				
106	Щит ШМ-ОП 900*1200	6186	19,20				
107	Выпрямитель кремниев ЕПК 80/60а5	5769	216,00				
108	Станок радиально-сверлильный 2А592	549	1080,00				
109	Станок токарно-винторезный 1К625	1628	2220,00				
110	Станок специальный вертикально-фрезерный СФ-35	2355	3060,00				
111	Станок радиально-сверлильный 2А554Ф1	4348	4560,00				
112	Станок универсальный затыловочный К-96	76	1140,00				
113	Пресс гидравлический П-472Б	933	1740,00				
114	Вальцы листогибочные И-2222	1727	7200,00				
115	Машина листогибочная И-2222Б	4205	8700,00				
116	Ножницы кривошипные листовые с наклонным ножом НД3318	4410	3120,00				
117	Пресс гидравлический ПБ6334	4456	17400,00				
118	Ножницы гильотинные НГ-13	4572	4680,00				
119	Трансформатор сварочный ТС-500	5472	108,00				
120	Устройство выпрямительное ВДУ 506	5481	330,00				
121	Аппарат сварочный ВД-401	6647	168,00				
122	Трансформатор сварочный ТС-500	6694	108,00				
123	Установка сварочная УГПР	6940	282,00				
124	Весы в комплекте с гириями РН10Ц13У	4394	96,00				
125	Прибор для испытания подшипников ИСП-1М	5163	156,00				
126	Аквадистиллятор электрический ДЭ-25 «СПб»	6096	240,00				
127	Сатуратор «Бриз-М» – автомат для приготовления газированной воды	7055	534,00				
128	Кран шаржирный КМБ-3,2 т	485	1200,00				
129	Воздуходувка В2М10/1250	1725	660,00				
130	Воздуходувка В2 140	2372	486,00				
131	Конвейер для слива холодного металла	4022	408,00				
132	Вагранка 5 т	4701	5220,00				
133	Вагранка 5 т	5737	5040,00				
134	Электровесовая тележка Т132 Т3	1492	522,00				
135	Весы ВСП4-5000А (3000*2000) платформенные	6827	960,00				
136	Кран для загрузки вагранок У1660	4520	1260,00				
137	Ковш барабанный емкостью 900кг	6560	1800,00				
138	Вибропитатель 196 ПТ	1488	432,00				
139	Вибропитатель 196 ПТ	1489	432,00				
140	Вибропитатель 196 ПТ	1490	432,00				
141	Питатели 196 АПТ	1666	426,00				
142	Питатели 196 АПТ	1667	426,00				
143	Вибропитатель 196 АПТ	1869	438,00				
144	Станок протяжной для формовки секции	520	2520,00				
145	Станок протяжной для формовки секции	776	2520,00				
146	Станок протяжной для формовки секции	777	2520,00				
147	Пескомет 2Б93	1956	7500,00				
148	Пескомет формовочный 2Б 93М	2186	10320,00				
149	Питатель тарельчатый	1729	276,00				
150	Питатель тарельчатый	1730	276,00				
151	Печь электрическая для прокатки художественного литья 9894.00	5620	480,00				
152	Смесители центробежные лабораторные	1764	2160,00				
153	Электроды ИСТ-016	3370	4560,00				
154	Бегуны центробежные МО 115	525	5340,00				
155	Бегуны центробежные МО 115	526	5340,00				
156	Глиномешалка горизонтальная	1058	660,00				
157	Бегуны 115	1327	4380,00				
158	Пульт управления бегунами (автоматизированный)	7315	4020,00				
159	Сито полигональное Q=20 м3/час	7278	288,00				
160	Амперметр образцовый ЦА 8500/2	5767	318,00				
161	Микроинвелер МН-2	6792	558,00				
162	ДИСК – 250	3334	108,00				
163	ДИСК – 250	3335					

№ п/п	Предмет торгов	Инд. №	Начальная цена, бел. руб. с НДС 20 %
276	Станок поперечно-строгальный 7Б35	1089	1740,00
277	Станок круглошлифовальный 3Б153У	1141	4440,00
278	Станок круглошлифовальный 3Б 151	1270	4440,00
279	Станок зубострогальный 5А250	1311	7320,00
280	Станок круглошлифовальный 3Б 161	1552	4680,00
281	Станок долбежный 7Д430	1746	6720,00
282	Станок внутришлифовальный 3К228В	1762	4320,00
283	Станок поперечно-строгальный 7307	1790	1980,00
284	Станок круглошлифовальный 3К12	1858	2460,00
285	Станок поперечно-строгальный 7307	1888	1980,00
286	Станок для заточки резцов 3Б632В	3697	1020,00
287	Станок заточной МФ-27А	4134	720,00
288	Станок продольно-строгальный 7А112	4135	12720,00
289	Станок радиально-сверлильный 2А554	4154	4560,00
290	Станок радиально-сверлильный 2А554	4155	4560,00
291	Станок продольно-строгальный 7А110	4207	11580,00
292	Молот пневматический МА-4132	4284	3240,00
293	Станок ножовочный отрезной КМ922-01 8725	4350	2280,00
294	Станок ножовочный отрезной КМ922-01 8725	4351	2280,00
295	Станок координатно-расточной 2Е450	4361	16860,00
296	Станок плоско-шлифовальный 3Л722А	4415	6900,00
297	Прибор твердомер ТР-5006	5005	1800,00
298	Трансформатор сварочный ТДМ-5032У2	6693	114,00
299	Трансформатор сварочный ТДМ-503	6742	114,00
300	Лифт грузовой	50	420,00
301	Лифт магазинный шкафыный	52	96,00
302	Машина для просеивания муки МПМ-800	151	660,00
303	Холодильный прилавок «ПИНГВИН»	1571	78,00
304	Машина взбивальная МВ-60	4029	486,00
305	Транспортер секционный для транспортировки посуды	4042	840,00
306	Линия самообслуживания ЛПС	4046	330,00
307	Печь ПКЭ-9	4323	1680,00
308	Машина тестомесильная ОН199А	4545	432,00
309	Машина кремозбивательная МВУ-60	4610	780,00
310	Прилавок «ТАИР-102»	5145	174,00
311	Прилавок «ТАИР-102»	5149	174,00
312	Витрина холодильная с передним стеклом WCH-1.3	5352	198,00
313	Машина овощерезательная протирочно-отрезная МПР-350-02	5478	126,00
314	Моноблок VTB-400	5479	900,00
315	Моноблок VTM-200	5480	660,00
316	Машина овощерезательная протирочно-отрезная МПР-350	5557	126,00
317	Телефакс Panasonic KX-FT72RU	5600	48,00
318	Шкаф холодильный ШХС-1-0.56	5653	462,00
319	Печь пароконвекционная G6411 ELP промышленная	7172	5880,00
320	Плита электрическая «Традиция-2008»	7173	360,00
321	Машина посудомоечная МПУ-700М	7368	1140,00
322	Прилавок для холодных закусок	16304	270,00
323	Система ОПС Сигнал-50	5539	66,00
324	Весы электронные «ВТН-15»	5562	33,00
325	Сигнализация охранно-пожарная «Аларм-5»	5609	840,00
326	Кассовый аппарат ЭКР 2102Ф РФ	6357	40,20
327	Кассовый аппарат ЭКР 2102.1Ф	6715	40,20
328	Весы торговые ВТН-15/1	18038	33,00
329	Погрузчик одноковшовый ТО-18А	4358	9840,00
330	Машина разрывная для статических испытаний	1692	5640,00
331	Лабораторный прибор для измерения влажности литейной смеси	4562	474,00
332	Прибор определения прочности модель 05213	4593	720,00
333	Прибор модель 04315	4596	1200,00
334	Прибор анализатор АН-7529	5266	1020,00
335	Экспресс-анализатор на углерод АН-7529	5463	1020,00
336	Смеситель литейный чашечный лабораторный	5790	1980,00
337	Шкаф вытяжной ШВ-1.2	6563	576,00
338	Колориметр фотозлектрический КФК-2 УХЛ 4.2	6643	180,00
339	Спектрометр-анализатор металла OBLFGS1000	7332	79800,00
340	Станок дисковый шлифовальный Herzog HT 350	7333	10620,00
341	Стилоскоп СЛ-11	15507	960,00
342	Термостат бактериологический ВШТ-042	15806	318,00
343	Стол для мытья посуды ЛФ-122-4	15815	132,00
344	Аквадистиллятор ДЭ 25	15948	210,00
345	Микроскоп металлографический с фотонасадкой МЕТАМ РВ-21	16243	1140,00
346	Микроскоп стереоскопический «МБС-10-1»	16244	432,00
347	Экспресс анализатор на углерод АН-7529	16302	1320,00
348	Весы лабораторные ВЛР-200	17177	36,60
349	Станок для испытания шлифовальных кругов СИП-800	1499	4200,00
350	Станок для испытания шлифовальных камней ЛТ-2	1346	2100,00
351	Стенд для испытания образцов	15501	1800,00
352	Автомобиль ЗИЛ-130-76 (зав. № 2819521), тип ТС поливомоечная машина, 1977 г.в., кузов № 2819521	-	1 440,00
353	Автомобиль УАЗ 3909 (рег. знак KB2862), тип ТС автомобиль грузовой, 1998 г.в., кузов № W0016100	-	936,00
354	Автомобиль Toyota Hiace (рег. знак MA1074), тип ТС автобус вагон, 2004 г.в., кузов № JT1141LHG401000151	-	5 976,00

Местонахождение предметов торгов – г. Минск, ул. Тимирязева, д. 29. Телефон для ознакомления и осмотра +37529 698-53-18.

Для участия в торгах необходимо в срок с 10.12.2020 г. с 09.00 по 23.12.2020 г. до 17.00: 1) зарегистрироваться и подать заявку по выбранному лоту на участие в торгах на сайте BELTORGLBY; 2) перечислить задаток по выбранному лоту на р/с ВУ33ВПСБ30121854590139330000 в ОАО «БПС-Сбербанк», код ВР5ВВУ2Х, УНП 191113330, получатель – ЗАО «Белреализация».

Шаг торгов – 5 %, задаток – 10 % – начальной цены предмета торгов. Организатор торгов вправе отказаться от их проведения не позднее чем за пять дней до наступления даты проведения торгов. Торги проводятся при наличии не менее двух допущенных к участию в них участников. Победителем торгов признается участник, предложивший наиболее высокую цену. Если заявка на участие в торгах подана только одним участником, торги признаются несостоявшимися. Предмет торгов продается претенденту на покупку при его согласии по начальной цене, увеличенной на пять процентов. Результаты торгов оформляются в виде протокола. Победитель торгов (претендент на покупку) обязан возместить сумму фактических затрат, связанных с организацией и проведением торгов, оплатить аукционный сбор в течение 5 рабочих дней со дня проведения торгов. Срок заключения договора купли-продажи: не позднее 5 рабочих дней со дня проведения торгов. Срок оплаты предмета торгов: не позднее 10 календарных дней со дня проведения торгов. Извещение о ранее проведенных торгах было опубликовано в газете «Звезда» от 07.10.2020 г.

Природны доктар

КІСЛІНКА СУПРАЦЬ COVID-19

Выяўлены натуральны прадукт, які забівае каранавірус

Навукоўцы з Германіі знайшлі натуральны прадукт, здольны падаўляць да 97 працэнтаў каранавіруснай інфекцыі ў арганізме. Высновы спецыялістаў з Інстытута малекулярнай вірусалогіі медыцынскага цэнтру Універсітэта Ульма з'явіліся на партале bioRxiv.

У ходзе даследавання навукоўцы ўстанавілі, што сок чарнаплоднай рабіны можа падавіць вірус SARS-CoV-2. Яшчэ больш актыўна ён падаўляў вірус грыпу. Таксама эфектыўнасць паказалі зялёны чай і сок граната.

Спецыялісты адзначылі, што рэспіраторныя вірусы інфікуюць насваю і ротаваю глотку, дзе яны ўзмацняюцца і выклікаюць сімптомы. Прадухіленне іх першапачаткова інфікавання магло б спыніць распаўсюджванне віруса ў ніжнія дыхальныя шляхі або перадачу іншаму чалавеку. У сувязі з гэтым быў прааналізаваны патэнцыял прадуктаў расліннага паходжання ў барацьбе з інфекцыямі грыпу і каранавіруса.

«Мы выявілі, што сок чарнаплоднай рабіны (Aronia melanocarpa), сок граната (Punica granatum) і зялёны чай (Camellia sinensis) валодаюць віруліціднай актыўнасцю супраць абодвух вірусаў, што дазваляе выказаць здагадку, што паласканне імі ротавай поласці можа знізіць вірусную нагрузку ў ёй, тым самым змяншаючы перадачу віруса», — гаворыцца ў рабоце навукоўцаў.

Спецыялісты растлумачылі, што гэтыя і іншыя натуральныя сокі, а таксама зялёны чай здольныя аслабіць вірусы за кошт кіслага асяроддзя і раслінных поліфенолаў на 80 працэнтаў. Напрыклад, сіроп бузіны (Sambucus nigra) паказваў здольнасць аблягчаць сімптомы ў хворых на грып.

Меры засцярогі

У ЗША прыдумалі адметны спосаб стрымліваць распаўсюджванне эпідэміі ў перадсвяточны час. Адзін з метадаў, які набыў папулярнасць у апошнія месяцы, — гэта фарміраванне «пандэмічнай капсулы» або «пузыра» з дзесяці чалавек.

Гэта стратэгія таксама вядомая як «quaranteam». У склад групы павінна ўваходзіць не больш за дзесяць чалавек. Ідэя ў тым, што людзі прытрымліваюцца строга пратаколаў бяспекі за межамі капсулы: носяць маскі і выконваюць сацыяльнае дыстанцаванне, калі ўзаемадзейнічаюць з іншымі людзьмі за межамі групы. Адзін з адным гэтыя дзесяць

чалавек маюць адносіны без асаблівых мер засцярогі. Аднак яны павінны загадзя скласці план рэагавання на выпадак, калі ў аднаго з іх выявіцца станочны вынік тэста на SARS-CoV-2.

Расійскія спецыялісты таксама заклікаюць абмежаваць адносін у пераднавагодні перыяд. Аднак складана

сказаць дакладна, колькі менавіта чалавек павінна быць у адной «капсуле». Варта звесці кантакты ў навагоднія канікулы да адной дамашняй гаспадаркі, дзе людзі і так штодня кантактуюць адно з адным, сказаў «Известиям» дырэктар навукова-клінічнага цэнтру прэцызійнай і рэгенератыўнай медыцыны,

Здароўе на талерцы

НЕБЯСПЕКА ПАД ШКАРЛУПІНАЙ

Дыябет звязалі з рэгулярным ужываннем яек

Навукоўцы з Кітайскага медыцынскага ўніверсітэта сумесна з калегамі з Універсітэта Паўднёвай Аўстраліі і Катарскага ўніверсітэта высветлілі, што рэгулярнае ўжыванне курыных яек істотна павышае рызыку развіцця дыябету II тыпу. Даследаванне апублікавана ў часопісе British Journal of Nutrition.

Спецыялісты вывучылі даныя аб дыеце 8545 чалавек, якія збіраліся з 1991 да 2009 года. Устаноўлена, што ўжыванне больш за 38 грамаў яек у суткі павялічвае рызыку дыябету прыкладна на 25 працэнтаў. У людзей, якія ўжываюць больш за 50 грамаў яек (больш за адно яйка) у дзень, рызыка захворвання павялічваецца на 60 працэнтаў. Удакладняецца, што сярод жанчын гэты паказчык быў вышэй, чым сярод мужчын.

Навукоўцы перакананыя, што атрыманая звестка даказвае павелічэнне рызыкі дыябету пры рэгулярным ужыванні яек. У далейшым спецыялістам трэба выявіць дакладны механізм уздзеяння гэтага прадукта на арганізм.

СВЯТЫ Ў «КАПСУЛЕ»

Эксперты паралі ствараць навагоднія «пузыры»

прафесар кафедры генетыкі Інстытута фундаментальнай медыцыны і біялогіі КФУ Альберт Рызванаў.

«Дастаткова аднаго заражанага чалавека ў групе, каб заразіць навакольных. Сама вялікая небяспека ў тым, што да з'яўлення першых сімптомаў можа прайсці тры-пяць дзён. І ў гэты час чалавек будзе заразны, але не будзе пра гэта ведаць. І ў яго не будзе ні тэмпературы, ні нейкіх прастудных сімптомаў», — адзначыў прафесар.

Таксама варта падумаць пра старэйшых сваякоў: калі яны пастаянна не жывуць у адным месцы з астатнімі членамі сям'і, то лепш абмежавацца відэасувяззю.

Сяргей СТАРЫНАЎ.
Фота з адкрытых крыніц.

ОАО «Гомельоблреклама» филиал «Эксперт-Услуга» (организатор аукциона) по поручению ОАО «Гомельторгтехника» (продавец) извещает о проведении 24 декабря 2020 года открытого повторного аукциона со снижением начальной цены на 40 % по продаже имущества в 11.00 в городе Гомеле по улице Гагарина, 20

№ лота	Наименование предметов торгов	Начальная цена продажи имущества, с учетом НДС (20%), бел. руб.	Сумма задатка, с учетом НДС (20%), бел. руб.
1	Капитальное строение с инв. № 330/С-13595 площадью 296,7 кв. м, назначение – здание нежилое, наименование – двухэтажное кирпичное нежилое здание. Информация о земельном участке: кадастровый номер 341500000014000004 площадью 0,0506 га – для размещения объектов промышленности. Право постоянного пользования (доля в праве 1/1). Адрес: Гомельская область, Мозырский р-н, г. Мозырь, ул. Саета Г.Е., 3	47 820,00	2 391,00

Продавец: ОАО «Гомельторгтехника», г. Гомель, ул. Барыкина, 161. **Порядок ознакомления с имуществом осуществляется по контактно-му тел.:** 8 (029) 337-08-79 – Журавлев Юрий Анатольевич. **Шаг аукционных торгов – 5 (пять) % от начальной цены предмета аукциона.**

Для участия в аукционе необходимо: 1. Оплатить задаток на расчетный счет **Продавца (ОАО «Гомельторгтехника»):** ВУ69 ВЛВВ 3012 0400 0695 7600 1001, БИК ВЛВВВУ2Х в Дирекции ОАО «Белинвестбанк» по Гомельской области г. Гомель, УНП 400069576, назначение платежа – задаток за участие в аукционных торгах № 1 (задаток для участия в аукционе перечисляется до подачи заявления); 2. Подать заявление организатору аукциона по установленной форме с приложением необходимых документов **можно с 9 декабря 2020 г.** по адресу: г. Гомель, ул. Гагарина, 20, 2-й этаж, каб. «Эксперт-Услуга» в рабочие дни с 09.00 до 13.00 и 14.00 до 16.00. **Прием заявлений (предварительно по контактным телефонам Организатора торгов) заканчивается 22 декабря 2020 г. в 16.00 включительно. Заявления, поступившие после установленного срока, не принимаются.** Организатор аукциона вправе отказаться от проведения аукциона в любое время, но не позднее чем за три дня до его проведения.

В случае если аукцион признан несостоявшимся в силу того, что заявление на участие в нем подано только единственным участником, объект аукциона продается этому участнику при его согласии по начальной цене, увеличенной на 5 (пять) %. Участник торгов имеет право до начала торгов письменно отозвать свое заявление на участие. Невыявка участника торгов на торги признается отказом от участия в торгах.

В этих случаях сумма внесенного им задатка возвращается **Продавцом** в течение 5 (пяти) рабочих дней со дня проведения торгов. Победителями торгов будут признаны участники, предложившие более высокую цену. Лица, являющиеся победителями торгов, обязаны: подписать протокол о результатах аукциона; произвести оплату услуг (вознаграждение) по организации и проведению торгов, затраты за публикацию в газете «Звезда» в течение 3 (трех) рабочих дней с момента подписания протокола; заключить договор купли-продажи не позднее 12 (двенадцати) рабочих дней от даты подписания протокола о результатах аукциона; оплатить приобретаемое имущество, в срок, согласно договору купли-продажи. Задатки, уплаченные участниками аукциона, ставшими победителями, будут учтены в счет исполнения обязательств по договору купли-продажи. Проводится аукцион в соответствии с Положением Открытого акционерного общества «Гомельоблреклама» филиал «Эксперт-Услуга» о порядке организации и проведения аукционов по продаже имущества и права на заключение договоров аренды нежилых помещений (их части). Ранее опубликованное извещение о торгах размещено в газете «Звезда» от 17.09.2020 г. № 181 (29295). **Порядок оформления участия в аукционе, в том числе документации, необходимой для регистрации участника торгов, порядок проведения аукциона размещены на официальном сайте Организатора торгов – www.gomeloblreklama.by, www.expert-usluga.by, раздел «Аукционы».**

Дополнительная информация по контактным телефонам Организатора аукциона: (тел./факс) 8 (0232) 23-23-54, 23-23-56, 8 (029) 126-66-62.

«ЧОРТ ПАДБІЎ ЗАВЕСЦІ ДАЧУ НА ДУРНЮЮ ГАЛАВУ...»

Якія дні, такі і гумар. Было: невялікая група турыстаў прыехала на Каўказ, пайшла там на экскурсію. Шмат чаго і пачула, і ўбачыла — прытамілася. «Зараз, зараз адпачнём, — паабяцаў праваднік, — шыкоўная мясціна побач! Толькі цясніну перайсці». Турысты глядзяць, а там — сапраўдны абрыў. І адно бярвенца над ім. Страшна ісці... А вось нейкаму дзеду — не: той яшчэ і барана на плячо ўскінуў! «Дзядзечка, а можна і нас вось гэтак? — просяць турысты. — Мы заплацім. Пяць баксаў з кожнага. Добра?»

Ну чаму б і не? Чалавек аднаго турыста перанёс, другога, пятага, а з шостым, відаць, змарыўся: да сярэдзіны данёс і... скінуў. Людзі да яго: «Як можна?! Што вы зрабілі?...» Дзядзька ім: «Ай, не дурцыце галавы... Пяць баксаў туды, пяць — сюды»...

Карацей, вы здагадаліся: нехта лічыць людзей (дай бог за людзей!), а нехта — грошы... Розныя погляды.

Да гэтай жа высновы прыходзіш — прычым хоць-нехаць, чытаючы подпісы да чарговага конкурснага здымка. Ну вось гляньце яшчэ раз на верхні і ўбачце (разам са спадаром Віктарам Сабалеўскім з Узды:

Выйшлі хлопцы

*на прыроду,
Пашукаць сабе прыроду.
Чыпсы ўзялі, ліманад...
Нібы той дзіцячы сад!
Толькі Вася разумнейшы,
Бо за іх крыху старэйшы:
Склаў меню,*

*набраў харчоў
Для сябе і для сяброў.*

Іншымі словамі, пашчасціла «дзетсадаўцам», як шчасціць, бывае, тым, хто слухае старэйшых ды разумнейшых. Ну сапраўды: мае ж рацыю спадар Валеры Гайрыш з Чавусаў:

*Чакаў бы вучняў
цяжкі шлях*

*Ды класны з галавою:
Усё для начлегу —*

*на плячах,
А правіянты —*

*у мяшках,
І можна пехатою.*

У такім узросце, у такое надвор'е, з такім запасам прадуктаў (якія да ўсяго хтосьці іншы вязе) — дык нават з ахвотай, што на тварах хлапцоў і «напісана». А прачытала ўсё спадарыня Валянціна Гудачкова з Жыткавіч:

*У час канікулаў былі —
Цуд — не падарожжы!
Бо мы ежы ўзялі*

*Па мяшэчку...
кожны.*

І правільна ж зрабілі, бо нармальны «расклад»:

*Мала рэчаў
хлопцы ўзялі —*

*На два дні ўсяго паход.
А правізіі набралі,
Што хапіла б і на год!*

*Сала, бульбы, макароны,
Круп, згушчонкі*

*і вяндрліны...
Калі страўнік не галодны,
То... мілейшыя мясціны!*

Ну згадзіцеся: праўду ж піша спадар Сабалеўскі! (Яшчэ, магчыма, і ў школьным дзёніку: «Ваш сын адзіны, хто ўзяў у паход гарэлку. Дзякуй вам за сына!»)

Здагадлівы, бач, хлапчына...

Як і той, што арганізаваў «транспарт» для падвозкі, у выніку чаго (глянем на здымак разам са спадары-

няй Любоўю Чыгрынавай з Мінска):

*Весела турыстам...
Цешыць наваколле,
Бо ідуць за рыкшам
Добрым дзядзькам Колям.
Тому ж — не да смеху,
Бо гнядзе маркота:
У Маскву — не з'ехаў,
Тут — няма работы.*

Мо, не вельмі дарэчы, але ж у памяці сем цудаў савецкай улады: беспрацоўя няма, але ніхто не працуе, ніхто не працуе, але планы выконваюцца, планы выконваюцца, але прылаўкі пустыя, прылаўкі пустыя, але ўсюды чэргі, усюды чэргі, але мы на парозе поўнага дастатку, мы на парозе, але ўсе незадаволены, усе незадаволены, але галасуем за...

А што да дзядзькі рыкшы са здымка, то работу ён шукаў у розных месцах. У адным — адкрыта сказалі: «Вы не падыходзіце. Мы набіраем маладых, амбіцыйных, здольных творча расці». — «Не, дык не, — усміхнуўся дзядзька. — Але ж вы мае паперы пакіньце... Калі станецца, што ўсе ў вас творча растуць, а працаваць няма каму, — патэлефануйце».

Пакуль, як выглядае, званка не было: чакае дзядзька... Ды іншыя добрыя справы робіць. Паводле спадарыні Соф'і Кусянковай з Рагачоўшчыны:

*На пікнік хлапцы схадзілі,
«Карагоды» павадзілі,
Шмат «добра» параскідалі*

*І нічога не прыбралі...
Ім — гулянка ўдалася,
Смецце*

*звозіць дзядзька Вася.
Жах ад настаўніцы (а іх,
як вядома, былых не бывае)*

Зоі Наваенкі з Глыбоччыны. І не столькі з-за колькасці смецця:

*Што я бачу ў газеце:
Мае вучні? Мае дзеці??
Не! Мае —*

*так не змаглі б:
Мае тут жа памаглі б!
Трэба разумець, дзядзька...*

*У вывазе смецця...
Дай бог! Хоць мае, відаць,
рацыю і спадар Мікалай*

Касмачэўскі з Наваполацка:

*Хто на мітынг,
хто на дачу...
Юнакі — жывуць іначай,
Маладыя ў іх жаданні:
Ежы, песень ды каханья.*

Да гэтай жа высновы прыходзіць і спадарыня Зоя

Максімава з Віцебска:

*Вясёлая кампанія,
шукаючы прыгод,*

*Сягоння з самай раніцы
прастуе ў паход...
Але ж, як мне здаецца
(ды тут і ўсім відаць):
Вясёлая кампанія*

*не любіць працаваць.
З таго ж канверта адказ
на пытанне, чаму:
Не сядзіцца ў інтэрнэце,
У паход шыбуюць дзеці.
Рэчы іх вязе няшчасны*

*Матэматык.
Ён жа — класны...
Не знайсці тут іншых слоў —
Выхвацьце гультаяў...*

А можа... наадварот? Можна, ён, той класны, арганізаваў гэты паход (заўважце: у дзядзі ніводнага мабільніка, ніводнай «затычкі» ў вушах), каб яны разам са спадаром

Мікалаем Старых з Гомеля зразумелі:

*Як цудоўна
быць турыстам,
Начаваць*

*пад небам чыстым,
Песні весела спяваць
І душой адпачываць.
...Быць карысна*

*і бульбавадам,
Пчаларом,
жывёлавадам.*

*Бо калі пусты жывот,
Не захочацца ў паход.
Прыкладна такіх ж думкі*

(паводле спадара Віктара Сабалеўскага) круцяцца і ў галаве «насільшчыка»:

*«Маладыя валацугі...
Бач, няма ў іх работы,
Толькі б бугі,
толькі б вугі...»*

*А ў мяне —
спіна ад поту*

*Кожны дзень
не прасыхае:
Пасадзіць —
паліць — убраць...
Ды*

*з такім вось ураджаем
Можна смела зімаваць!»*

Анекдот. Пра ўраджай. Два мужчыны бульбу з поля сабралі. «Ты сваю куды павязеш? — пытаецца адзін.

«Ды дадому, жонцы. Яна дранічкаў насмажыць, чарачку налье, прыгалубіць... А ты што будзеш рабіць?» — «Ды хацеў прадаць, а цяпер — не. Тваёй жонцы завязу».

І ўжо тады — з поўнымі засекамі...

Маналог:

*Што нам клятая «карона»,
Не дастане й каранцін,
Калі можна хоць паўгода
Не хадзіць у магазін!
Ё што з'есці, ё што выпіць,
Нават зёлкі на запас.
...Беззямельнаму ж,
каб выжыць,
Мо насіць процівагаз?*

...Вось так, «непрыкметна», з падачы спадара Са-

балеўскага, ад тэм працы і адпачынку мы перайшлі да таго, што сёння.

Трэба сядзець дома і, калі што, выклікаць (паводле спадарыні Чыгрынавай) не толькі медыкаў, але і хлопца са здымка, у якога *Рыпіць тачачка, ды едзе,
Бо яе штурхае Федзя:
Ён, душой не ачарсцвелы,
Усё прывозіць захварэлым!
(Згаду, трэба разумець,
ахова ідзе? Ці служба праверкі?)*

З таго ж канверта і пра тага ж, напэўна, Федзю:

*Ён адкрыў у вёсцы краму,
Гандляваў...
І без падману...
Палічыў*

*пасля выдаткі, —
Няма сэнсу ў занятку,
Бо арэнда, бо крэдыты
Душаць горай за бандытай.*

*А таму Фядот цішком
Зарабляе чайнаком.*

Хто як можа, карацей, бо жыццё — нібы шведскі стол:

адны бяруць ад яго, колькі хочучь, другія — колькі могуць, трэція — колькі сумленне дазволіць, чацвёртыя — колькі нахабства...

Але аб'ядноўвае ўсіх адно: з сабой нічога не панясеш — некалі потым...

А пакуль — яшчэ адна актуальная тэма ад спадара

Віктара Сабалеўскага:

*Хлопец позву атрымаў
З райваенкамата.
Месяц шчыра працаваў
За натуралплату.
Пастараўся —
будзь здароў!
Лепшы у брыгадзе...
Вечарынку для сяброў
Ёсць за што наладзіць!
А далей, як вядома, будзе служба.*

Згадвае яе, прычым вельмі здалёк, і спадар Валеры Гайрыш: «У дзяцінстве, калі

я не мог нешта падняць альбо асіліць цяжкую справу, дзядзькі смяяліся: маўляў, мала ты кашы з'еў. Служба ў войску — хто служыў, думаю, пацвердзіць — гэта недаяданне цалкам кампенсавала».

Адкуль, трэба разумець, радкі:

*Каб салдат быў
як мацак,
Для хлапцоў
праводзяць зборы ...
А ў мяшках —
няйкакш панцак:
Груца —
рэкрутам падпора!*

З таго ж канверта і тлумачэнні: мы, маўляў, настолькі прывыклі купляць «шматкі», «цукар», «ячныя крупы», што сапраўды забыліся, што нашы матулі і бабулі частавалі нас цукрыкам (кускавым...), што ў печках і печках варылі панцак (круглыя ячныя крупы), што кармілі груцай — кашай з гэтых круп, каб мы былі дужыя і здаровыя, каб нашых сіл хапала не толькі на забавы...

А яшчэ, дададзім, на вучобу, работу, сям'ю і ...

*Чорт падбіў завесці дачу
На дурную галаву,
Я за ёй жыцця не бачу
І ўжо кінуць не магу!*

Піша так — не тое за сябе, не тое за мужчыну з мяшкамі — спадар Іван

Астроўскі з Мінска. Ён жа пры гэтым хваліцца:

*Усё на ўчастку на пацеху:
Шмат чаго
зямелька родзіць!..
Жаль: пайсці куды,
паехаць,
Ну ніяк жа не выходзіць:
Той у Крым,
той на Балканы,
Я ж
нікуды не магу,
Бо да сотак прывязаны,
Як Барбос на ланцугу.*

Прычыну вольна гэтай «прывязанасці» аўтар не тлумачыць: мо, прывычка да працы, мо, жаданне пахадзіць па сваёй зямлі, мо, ўзровень даходаў ці...

На здымку не што іншае, як ілюстрацыя да правяранага часам «як дбаеш, так і маеш».

Ну сапраўды (паводле спадарыні Соф'і Кусянковай):

*У калгасе студатрады
Працаваць заўсёды рады:
За работу — раз — плацілі,
Два — кармілі і паілі...*

Шанц на выйгрыш мае кожны.

Валянціна ДОЎНАР.

Фота Анатоля КЛЕШЧУКА.

*Ды й прэзент быў неблагі:
Хай сабе не пірагі —
Мех капусты,
бульбы, грэчкі...
Шэсць мяхоў!
Для іх — да вечка!*

Трэба разумець, па горла? Па вочы? Ці — калі галава — яшчэ і кацялок, то па самую накрывуку!..

Для таго каб яе не знесла, яшчэ адна версія подпісу да здымка — самая, бадай, нечаканая, але ж і на жаль, з правам на жыццё:

*У бутэльку цётка Света
Зазірае ўсё часцей.
Муж не вынес усё гэта
І сышоў...
Забраў дзядзечку.*

З таго самага канверта, ад спадарыні Валянціны

Гудачковай, і заключныя радкі сённяшняга агляду:

*Не сядзіце ля экрану,
А выходзьце на прастор.
У прыродзе ўсё цікава:
Ад мурашак і да зор.*

Хто б спрачаўся, — мы не будзем: больш важная справа ёсць. На мінулым конкурсным здымку

(гл. нумар «Звязды» за 7 кастрычніка) была новая, скажам так, дама з сабакам.

І найлепшыя радкі пра яе, паводле меркаванняў вялікага чытацкага журы, склалі спадары Валеры Гайрыш з Чавусаў, Мікола

Кісель з Мінска і Мікола Касмачэўскі з Наваполацка, спадарыні Галіна

Пятроўская са Смаргоншчыны, Зоя Наваенка з Глыбоччыны, Любоў Чыгрынава з Мінска і Валянціна

Гудачкова...

Вось з гэтым, апошнім меркаваннем пагадзілася і маленькае рэдакцыйнае журы.

Такім чынам, прыз у выглядзе падпіскі на дарагу сэрцам «Звязду» на першы квартал 2021 года адпраўляецца ў горад Жыткавічы.

Хочаце, каб «родная газета на роднай мове» пяць разоў у тыдзень прыходзіла і да вас? Тады варыянтаў два: першы — аформіць падпіску, другі — уважліва паглядзець на новы конкурсны здымак, прыдумаць часам «як дбаеш, так і маеш».

Ну сапраўды (паводле спадарыні Соф'і Кусянковай):

*У калгасе студатрады
Працаваць заўсёды рады:
За работу — раз — плацілі,
Два — кармілі і паілі...*

Шанц на выйгрыш мае кожны.

Валянціна ДОЎНАР.

Фота Анатоля КЛЕШЧУКА.

ПАЧАСТУНКІ З «ВАЛЯР'ЯНАВА»

Першы ў краіне шматфункцыянальны харчовы экарынак адкрыўся ў Мінскай вобласці. Месціца ён непадалёк ад вёскі Валяр'янава на трасе М3 Мінск—Віцебск. Дабрацца да яго можна аўтобусам або маршруткай, што ідуць у напрамку Бараўлян. Чатырохпавярховы будынак, які з'явіўся на месцы даўгабуды, уражвае сваімі памерамі. Яго плошча — 20 тысяч квадратных метраў, на якой створана 140 гандлёвых месцаў. Тут можна знайсці сельскагаспадарчую прадукцыю на любы густ і кашалёк — буйных вытворцаў, фермераў, фізічных асоб, індыўідуальных прадпрымальнікаў. Прадукцыя, якая тут прадаецца, падпадае пад катэгорыю «натуральная». Наш фотакарэспандэнт завітаў у «Валяр'янава», каб самому пабачыць і чытачам паказаць, што там ёсць.

Тацяна ЛАЗОЎСКАЯ. Фота Яна ХВЕДЧЫНА.
Больш фота глядзіце на сайце zviazda.by

ПРАВИЛА ПРОВЕДЕНИЯ РЕКЛАМНОЙ ИГРЫ «Герой моего года»

Настоящие правила проведения Рекламной игры «Герой моего года» (далее – Правила), направленной на продвижение продукции, производимой под торговой маркой «Royal Canin», разработаны в соответствии с Положением «О проведении рекламных игр на территории Республики Беларусь», утвержденным Указом Президента Республики Беларусь от 30.01.2003 г. № 51 (с изменениями и дополнениями), и определяют порядок проведения на территории Республики Беларусь Рекламной игры «Герой моего года» (далее – Рекламная игра).

1. Организатором Рекламной игры является Общество с ограниченной ответственностью «ПРОСПЕКТПРЕСС» (далее – Организатор), УНП 101520868.

Юридический адрес: 220037, Республика Беларусь, г. Минск, пер. Козлова, 25, пом. 22.

Электронный адрес: igra@fcb.by.

2. Наименование Рекламной игры: «Герой моего года».

3. Территория проведения Рекламной игры: все торговые объекты сетей «Доктор Вет», «ZOOBaza», «ZOOMаркет», «ZooМания», «LoLo», «Материк», находящиеся на территории Республики Беларусь, а также торговые объекты, указанные ниже (таблица № 1)

Таблица № 1

Наименование торгового объекта	Город	Адрес торгового объекта
«Аксиома торговли»	Минск	Минский район, Р-2, 14 км
«ЗооВет»	Барановичи	ул. Коммунистическая, 21А
«ЗооВет»	Волковыск	ул. Горбатова, д. 28-2
«ЗооВет»	Горки	ул. Вокзальная, д. 29Б
«ЗооВет»	Минск	пр-т Дзержинского, д. 104, пом. 110
«ЗооВет»	Молодечно	ул. Ф. Скорины, д. 14
«ЗооИдеал»	Гомель	пр. Ленина, 20-50
«Лепшы сябар»	Минск	ул. Ложинская, 14
«Хобби»	Орша	ул. Текстильщиков, д. 32
«Зоосфера»	Гродно	ул. Доминиканская, д. 3
«Зоосфера»	Гродно	ул. Купалы, д. 87
«Зоомагазин»	Брест	ул. Комсомольская, д. 8
«Зоомагазин»	Брест	ул. Варшавское шоссе, д. 11/1
«Зоомагазин»	Брест	ул. Радужная, д. 150
«Зоомагазин»	Брест	ул. Московская, д. 273 Б
«Зоомагазин»	Брест	ул. Рябиновая, д. 1 А
«Зоомагазин»	Брест	ул. Московская, д. 342
«Зоомагазин»	Брест	ул. Гвардейская, д. 5
«Зоомагазин»	Брест	пр-т Республики, д. 24
«Зоомагазин»	Брест	ул. Ясенева, д. 6 А
«Зоомагазин»	Брест	ул. Гаврилова, д. 16
«Зоомагазин»	Брест	пр-т Машерова, д. 16
«Зоомагазин»	Брест	ул. Пушкинская, д. 43-35
«Зоомагазин»	Брест	ул. Кулибышева, д. 13 Б/5
«Зоомагазин»	Брест	ул. Вульковская, д. 78
«Зоомагазин»	Брест	ул. Карбышева, д. 21-1-3
«Зоомагазин»	Брест	ул. Октябрьской Революции, д. 31
«Зоомагазин»	Брест	ул. Московская, 356А, ТЦ «АЛМИ»
«Зоомагазин»	Быхов	ул. Гришина, 29 а
«Зоомагазин»	Горки	ул. Советская, 10б
«Зоомагазин»	Кобрин	ул. Дзержинского, д. 68
«Зоомагазин»	Кобрин	ул. Дружбы, д. 20
«Зоомагазин»	Малорита	ул. Школьная, д. 27
«Зоомагазин»	Минск	ул. Л. Карастояновой, д. 17, пом. 2Н
«Зоомагазин»	Минск	ул. Руссиянова, д. 24
«Зоомагазин»	Минск	пр-т Независимости, д. 181
«Зоомагазин»	Минск	ул. Игуменский тракт, д. 45
«Зоомагазин»	Минск	ул. Асаналиева, д. 52
«Зоомагазин»	Минск	ул. Восточная, д. 129
«Зоомагазин»	Минск	ул. Толбухина, д. 8
«Зоомагазин»	Минск	пр-т Партизанский, д. 69, пом. 3Н
«Зоомагазин»	Минск	ул. Якуба Коласа, д.49
«Зоомагазин»	Минск	ул. Чкалова, д. 16
«Зоомагазин»	Минск	пр-т Независимости, д. 155/1
«Зоомагазин»	Минск	ул. Бурдейного, д. 13
«Зоомагазин»	Минск	ул. Дунина-Мартинкевича, д. 6/2-1Н
«Зоомагазин»	Минск	ул. Слободская, д. 131
«Зоомагазин»	Минск	ул. Горецкого, д. 43, пом.11
«Зоомагазин»	Минск	ул. Старовиленский тракт, д. 28/1
«Зоомагазин»	Минск	ул. Платонова, д. 34
«Зоомагазин»	Минск	ул. Волгоградская, д. 4, пом. 1
«Зоомагазин»	Минск	ул. Уборевича, д. 95 А, пом. 1
«Зоомагазин»	Минск	ул. Восточная, д. 131, пом. 2
«Зоомагазин»	Минская область	а/г Лесной, ул. Александрова, д. 10

4. Срок начала и окончания Рекламной игры, включая срок выдачи Призов и публикации результатов проведения Рекламной игры: с 10 декабря 2020 года по 16 февраля 2021 года.

5. Период, в течение которого можно стать Участником Рекламной игры: с 10 декабря 2020 г. по 20 января 2021 г. включительно.

6. Состав комиссии по проведению Рекламной игры:

Председатель комиссии:

Боталова Ксения Александровна – специалист по рекламе ООО «ПРОСПЕКТПРЕСС».

Члены комиссии:

Тихомирова Татьяна Николаевна, специалист по маркетингу ТУП «РусканБел»;

Казак Вадим Анатольевич – специалист по рекламе ООО «ПРОСПЕКТПРЕСС»;

Белоглавок Анна Сергеевна – специалист по рекламе ООО «ЭфСиБи Бел»;

Одинец Евгений Юрьевич – специалист по рекламе ООО «ЭфСиБи Бел»;

Бакач Татьяна Николаевна – специалист по рекламе ООО «ЭфСиБи Бел».

7. Наименование товаров, в целях стимулирования реализации которых проводится Рекламная игра: Рекламная игра проводится в целях стимулирования реализации следующих товаров (по тексту Правил – Игровой продукт): любой продукт ассортимента рационов для кошек и собак, производимый под TM Royal Canin, за исключением рационов Royal Canin Club CC и Royal Canin Club HE.

8. Условия участия и порядок отбора Участников Рекламной игры.

К участию в Рекламной игре допускаются:
- граждане Республики Беларусь, постоянно проживающие в Республике Беларусь;
- иностранные лица и лица без гражданства, имеющие вид на жительство на территории Республики Беларусь, постоянно проживающие в Республике Беларусь.

Участниками Рекламной игры не могут быть члены комиссии, а также лица, состоящие в трудовых отношениях с организатором, их супруги, близкие родственники и лица, находящиеся с ними в отношениях свойства.

8.1. Для участия в Рекламной игре необходимо в период с 10 декабря 2020 года по 20 января 2021 года включительно:

8.1.1. Купить любой Игровой продукт в торговых объектах, указанных в п. 3 настоящих Правил, на сумму не менее 25 (двадцати пяти) белорусских рублей в одном кассовом чеке, получить кассовый чек, подтверждающий его покупку и содержащий наименование товара с торговой маркой Royal Canin.

8.1.2. Осуществить регистрацию, а именно – заполнить регистрационную форму Рекламной игры (порядок участия в розыгрышах в зависимости от даты регистрации подробно прописан в п. 10 настоящих Правил) на Интернет-сайте www.royalpromo.by (далее – Сайт), достоверно указав нижеперечисленные сведения:

- фамилия (обязательно), имя (обязательно), отчество (при наличии);
- почтовый адрес для корреспонденции (обязательно);
- личный номер мобильного телефона оператора сотовой связи Республики Беларусь, услугами которого пользуется Участник (МТС, А1, Life:) (обязательно);
- адрес электронной почты (обязательно);
- город, где совершена покупка Игрового продукта (обязательно);
- название магазина (торговой сети), где совершена покупка Игрового продукта (обязательно);
- адрес магазина, где совершена покупка Игрового продукта (обязательно);
- подтверждение изучения и согласия с Правилами Рекламной игры путем проставления отметки в специальном окне Сайта (обязательно).

Для завершения регистрации необходимо загрузить на Сайт фотографию кассового чека. Изображение должно быть четким, а качество изображения должно быть достаточным для определения наличия в нём всех реквизитов кассового чека, изложенных далее.

Под кассовым чеком в настоящих Правилах понимается документ, подтверждающий факт приобретения Игровых продуктов, который должен содержать сведения об УНП (учетном номере плательщика) продавца, дате продажи, наименовании, количестве и цене приобретенного Игрового продукта, сумме покупки.

Кассовые чеки без наименования Игрового продукта не могут быть использованы для участия в Рекламной игре.

8.2. При выполнении условий пункта 8.1. настоящих Правил Участнику будет присваиваться 1 (один) Игровой код. При покупке Игрового продукта на сумму 25 (двадцать пять) белорусских рублей и более в одном чеке Участнику присваивается не более 1 (одного) Игрового кода. Например, при совершении покупки в соответствии с п. 8.1 данных Правил на сумму 50 (пятьдесят) белорусских рублей Участнику также будет начислен только 1 (один) Игровой код.

8.3. Игровые коды присваиваются с первого разряда (00000001, 00000002, 00000003 и т. д.) по дате и времени регистрации. В случае если у Участников совпадает дата и время регистрации, присвоение Игровых кодов совершается в алфавитном порядке по ФИО Участников.

Игровые коды присваиваются после завершения регистрации, впоследствии Участник получает их на адрес электронной почты, указанный в соответствующем поле регистрационной формы на Сайте, в течение 24 часов с момента завершения регистрации. В розыгрыше Призов участвуют Игровые коды только тех Участников, которые выполнили условия п. 8.1. настоящих Правил.

8.4. Для участия в розыгрыше Приза 1 Участник совершает покупку и заполняет регистрационную форму на Сайте согласно п. 8.1. настоящих Правил с 10 декабря 2020 года по 20 января 2021 года включительно. Первые 50 (пятьдесят) Участников, которые совершили покупку и заполнили регистрационную форму на Сайте согласно п. 8.1. и получили Игровой код, получают Приз 1. Участник с несколькими Игровыми кодами может стать Победителем Приза 1 не более 1 (одного) раза.

При условии совершения покупки Игрового продукта согласно п. 8.1. Участник принимает участие в розыгрыше Призов 2 в зависимости от периода, в котором Участник успешно заполнил регистрационную форму на Сайте:

- с 10.12.2020 по 16.12.2020 включительно – участвует в розыгрыше 21.12.2020 года;
- с 17.12.2020 по 23.12.2020 включительно – участвует в розыгрыше 28.12.2020 года;
- с 24.12.2020 по 30.12.2020 включительно – участвует в розыгрыше 04.01.2021 года;
- с 31.12.2020 по 06.01.2021 включительно – участвует в розыгрыше 11.01.2021 года;
- с 07.01.2021 по 13.01.2021 включительно – участвует в розыгрыше 18.01.2021 года.

При условии совершения покупки Игрового продукта согласно п. 8.1. Участник принимает участие в розыгрыше Главного Приза в случае, если успешно заполнил регистрационную форму на сайте с 10 декабря 2020 года по 20 января 2021 года включительно.

Участник может стать Победителем только один раз в рамках одного розыгрыша.

Каждый Участник может принимать участие в Рекламной игре не более 5 (пяти) раз при условии совершения повторных покупок Игрового продукта и повторного выполнения иных требований, необходимых для участия в Рекламной игре.

8.5. Один и тот же номер мобильного телефона и/или адрес электронной почты могут быть использованы для регистрации покупок только одного Участника.

8.6. При предоставлении Участником при регистрации покупки неполных, неправильных, недостоверных сведений или сведений, не соответствующих настоящим Правилам, зарегистрированный чек не допускается к розыгрышу Призов. При повторной регистрации одного и того же чека, в розыгрыше Призов принимает участие только первый зарегистрированный чек.

8.7. ВСЕ УЧАСТНИКИ ДОЛЖНЫ СОХРАНИТЬ КАССОВЫЕ ЧЕКИ ДО ОКОНЧАНИЯ РЕКЛАМНОЙ ИГРЫ.

9. Состав и размер призового фонда и источники его формирования:

9.1. Призовой фонд Рекламной игры составляет 16 282,08 (шестнадцать тысяч двести восемьдесят два) белорусских рубля 08 копеек. Источником формирования призового фонда являются денежные средства и имущество Организатора.

9.2. Призовой фонд Рекламной игры включает в себя Призы, перечисленные ниже в таблице № 2.

Таблица № 2

№ п/п	Наименование Приза	Определение Приза	Количество	Стоимость одного Приза, BYN	Итого, BYN
1.	Приз 1	Подарочный сертификат «Евроопт» стоимостью 20 белорусских рублей. Срок действия подарочного сертификата по 28.02.2021 года	50	20,00	1 000

№ п/п	Наименование Приза	Определение Приза	Количество	Стоимость одного Приза, BYN	Итого, BYN
2.	Приз 2	Подарочная карта «5 Элемент» стоимостью 100 белорусских рублей. Срок действия подарочной карты по 05.05.2021 года	50	100,00	5 000
3.	Главный приз	Смартфон Apple iPhone 12 64 GB (красный) стоимостью 3 000 белорусских рублей. Денежные средства в сумме 427,36 белорусских рублей	3	3 427,36	10 282,08

10. Место, дата, время и порядок проведения розыгрыша призового фонда.

Розыгрыши проводятся открыто в присутствии комиссии. Место проведения всех розыгрышей – г. Минск, пер. Козлова, 25, пом. 22.

Розыгрыши Призов проводятся с 21 декабря 2020 года по 22 января 2021 года включительно согласно таблице № 3 ниже:

Таблица № 3

Номер розыгрыша	Дата и время розыгрыша	Призы и их количество	Розыгрыши проводятся среди Участников, которые зарегистрировали на Сайте чеки в период
№ 1	21.12.2020 года в 16.00	Приз 2 – 10 шт.	с 00:00:00 10 декабря по 23:59:59 16 декабря 2020 г.
№ 2	28.12.2020 года в 16.00	Приз 2 – 10 шт.	с 00:00:00 17 декабря по 23:59:59 23 декабря 2020 г.
№ 3	04.01.2021 года в 16.00	Приз 2 – 10 шт.	с 00:00:00 24 декабря по 23:59:59 30 декабря 2020 г.
№ 4	11.01.2021 года в 16.00	Приз 2 – 10 шт.	с 00:00:00 31 декабря 2020 г. по 23:59:59 6 января 2021 г.
№ 5	18.01.2021 года в 16.00	Приз 2 – 10 шт.	с 00:00:00 7 января 2021 г. по 23:59:59 13 января 2021 г.
№ 6	22.01.2021 года в 16.00	Главный Приз – 3 шт.	с 00:00:00 10 декабря 2020 г. по 23:59:59 20 января 2021 г.
№ 7	22.01.2021 года в 16.30	Приз 1 – 50 шт.	с 00:00:00 10 декабря 2020 г. по 23:59:59 20 января 2021 г.

Для участия в розыгрыше Приза 1 Участник совершает покупку и заполняет регистрационную форму на Сайте согласно п. 8.1. настоящих Правил с 10 декабря 2020 года по 20 января 2021 года включительно. Первые 50 (пятьдесят) Участников, которые совершили покупку и заполнили регистрационную форму на Сайте согласно п. 8.1., получают Приз 1.

11. Механика проведения розыгрышей.

11.1. Механика проведения розыгрышей Призов 1. К моменту проведения розыгрыша Призов 1 формируется Список Участников в хронологической последовательности исходя из даты и времени регистрации согласно п. 8.1. Правил Рекламой игры с указанием фамилии, имени, отчества Участника, Игрового кода, даты и времени совершения покупки Игрового продукта, даты и времени регистрации. В случае, если у Участников совпадает дата и время регистрации, Участники вносятся в Список Участников в алфавитном порядке.

Комиссия определяет первых 50 (пятьдесят) Участников согласно Списку Участников, которые признаются Победителями и имеют право на получение Приза 1.

В случае если на момент проведения розыгрыша Призов 1 общее количество Участников, которые совершили покупку и заполнили регистрационную форму на Сайте согласно п. 8.1. настоящих Правил с 10 декабря 2020 года по 20 января 2021 года включительно, будет менее 50 (пятидесяти) человек, то неразыгранные Призы 1 остаются в распоряжении Организатора и выдаче иным Участникам Рекламной игры не подлежат.

11.2. Механика проведения розыгрышей Призов 2 и Главных Призов.

К моменту проведения соответствующего розыгрыша Организатором формируется Список Игровых кодов (далее – Список) по возрастанию, сформированный согласно п. 8.1. настоящих Правил с указанием Игрового кода, фамилии, имени, отчества Участника, даты и времени совершения покупки Игрового продукта, даты и времени регистрации.

Для проведения розыгрыша используется специальный вращающийся барабан и набор шаров в количестве 10 штук с номерами от 0 до 9.

Для определения цифры первого слева разряда выигрышного Игрового кода каждого Приза член Комиссии помещает в барабан шары с номерами от «0» до цифры, соответствующей первой слева цифре последнего Игрового кода в Списке Игровых кодов, участвующих в розыгрыше. Член Комиссии извлекает из барабана один шар. Номер извлеченного шара вносится в протокол и записывается в первый слева разряд формируемого выигрышного Игрового кода.

Далее в барабан загружаются шары с номерами от «0» до «9» для определения цифры в следующем разряде формируемого выигрышного Игрового кода. Шары перемешиваются, и член Комиссии вытягивает один шар. Номер шара вносится в протокол. Член Комиссии проверяет в Списке наличие соответствующей комбинации цифр разрядов. В случае совпадения выпавший номер шара вносится в соответствующий разряд формируемого выигрышного Игрового кода. В случае, если в списке отсутствует Игровой код с подобной комбинацией цифр, вытянутый шар не возвращается в барабан, и член Комиссии извлекает из барабана следующий шар. Шары извлекаются до тех пор, пока полученная комбинация цифр разрядов не попадает в диапазон соответствующих разрядов Игровых кодов в Списке.

Описанная процедура повторяется до тех пор, пока не будет окончательно сформирован выигрышный Игровой код Участника Рекламной игры, имеющего право на Приз.

В случае с розыгрышами Главного Приза после определения основных Победителей из остальных Участников розыгрыша определяются 2 резервных Победителя на каждый Главный Приз согласно вышеописанной процедуре.

Каждому из двух Игровых кодов присваивается порядковый номер в той последовательности, в которой они были сформированы. Таким образом, Игровым кодам Резервных Победителей будут присвоены порядковые номера 1 и 2.

12. Срок и способ информирования Победителей:

Информирование Победителей о выигрыше осуществляется посредством рассылки электронных писем на электронную почту или заказных писем с уведомлением на почтовый адрес, указанные на момент Регистрации, в течение 2 (двух) рабочих дней с даты проведения Розыгрыша, а также дополнительно посредством SMS-рассылки или звонков на указанные на момент Регистрации

абонентские номера мобильных телефонов сотовых операторов. Сведения о Победителях размещаются на Сайте не позднее 6 (шести) календарных дней после даты проведения соответствующего розыгрыша.

13. Место, порядок и срок выдачи Призов

13.1. Для получения Приза № 1 и № 2 Победитель Рекламной игры должен не позднее 27.01.2021 года прислать на электронную почту Организатора igra@fcb.by:
- фотографию документа, удостоверяющего личность Победителя (данные должны соответствовать тем, которые Участник указал при регистрации участия в Рекламной игре).

При выполнении данных условий Победителю отправляется Приз № 1 и № 2 по почте с уведомлением о доставке до 01.02.2021 года включительно по адресу, указанному в регистрационной форме на Сайте.
13.2. Главный Приз можно получить по 1 февраля 2021 года включительно по адресу: г. Минск, пер. Козлова, 25, пом. 22, с 10.00 по 18.00 с понедельника по пятницу, с 15.00 по 17.00 по субботам.

Дату и время прибытия следует предварительно согласовать с представителем организатора по телефону +375 (29) 101 32 25, с 10.00 по 18.00 с понедельника по пятницу, с 15.00 по 17.00 по субботам. Звонок платный, в соответствии с тарифами операторов, услугами которых пользуется Участник.

13.3. При получении Главного Приза Победитель обязан представить следующие документы:
- оригинал кассового чека на покупку Игрового товара в соответствии с п. 8 настоящих Правил;
- оригинал документа, удостоверяющего личность Победителя (данные должны соответствовать тем, которые Участник указал при регистрации участия в Рекламной игре).

13.4. В случае если с Победителем Рекламной игры не удастся связаться и уведомить о выигрыше из-за некорректных персональных данных, указанных при регистрации, либо в случае, если Победитель не явился за Главным Призом, либо Победитель написал заявление об отказе от Главного Приза, а также при ином несоответствии условиям, установленным для участия в Рекламной игре настоящими Правилами, либо организатором установлен факт нарушения (невыполнения) настоящих Правил Победителем, то право на получение Главного Приза переходит к резервному Победителю.

Положения п.13.4 настоящих Правил применяются как к Победителям, так и к Резервным Победителям.

Таблица № 4

Порядковый номер Резервного Победителя	Срок уведомления (включительно) способами, предусмотренными п. 12 настоящих Правил	Срок получения (включительно) Главного Приза в месте, указанном в п. 13.2, с обязательным представлением документов, предусмотренных п. 13.3 настоящих Правил
1	04.02.2021	09.02.2021
2	11.02.2021	16.02.2021

Дату и время прибытия для получения Главного Приза следует предварительно согласовать с представителем организатора по телефону +375 (29) 101 32 25, с 10.00 по 18.00 с понедельника по пятницу, с 15.00 по 17.00 по субботам. Звонок платный, в соответствии с тарифами операторов связи, услугами которых пользуется Участник.

13.5. Организатор при выдаче Главного Приза Победителям Рекламной игры признается налоговым агентом и несет ответственность за соблюдение действующего налогового законодательства Республики Беларусь. Выдача Главного Приза производится путем передачи Главного Приза Победителю за вычетом суммы денежных средств в размере подоходного налога, включенных в состав Главного Приза.

13.6. Организатор игры не оплачивает Участникам Рекламной игры расходы, связанные с проездом к месту получения Главного Приза.

13.7. Выплата денежного эквивалента стоимости Призов либо замена другими Призами не производится. Денежная компенсация за отказ от Приза по каким-либо причинам или в случае если Приз не будет востребован в течение выше установленного срока, не выдается.

13.8. Обладатели Главного Приза при их получении обязаны заполнить и поставить свою подпись во всех документах, необходимых организатору для надлежащего оформления проведения Рекламной игры и составления отчетности по результатам розыгрыша.

13.9. Участвуя в Рекламной игре, ее Победители соглашаются с тем, что любые их персональные данные, в том числе имена, фамилии, отчества, фотографии и видеоизображения, могут быть использованы Организатором Рекламной игры в рекламных целях в отношении проводимой Рекламной игры без предварительного согласия Победителя и без каких-либо денежных выплат.

13.10. В случае если Победителем игры является несовершеннолетний Участник, Приз выдается законному представителю (родителю, усыновителю, попечителю) при предъявлении документа, удостоверяющего личность и свидетельства о рождении ребенка (иного документа, подтверждающего представительство несовершеннолетнего лица).

13.11. Если Победителем становится лицо, признанное недееспособным или ограниченно дееспособным, право получения Приза переходит к его законным представителям.

14. Название печатного средства массовой информации, в котором будут опубликованы результаты проведения Рекламной игры, а также сроки их опубликования

14.1. Правила проведения Рекламной игры подлежат опубликованию в газете «Звезда» до начала Рекламной игры.
14.2. Результаты Рекламной игры будут опубликованы в газете «Звезда» по 15 февраля 2021 года включительно.

14.3. Также настоящие Правила и результаты Рекламной игры будут размещены на сайте.
14.4. Информацию о Правилах и условиях участия в Рекламной игре можно получить на сайте www.goalpromo.by, а также по телефону горячей линии: +375 (29) 101 32 25. Время работы: с 10.00 до 18.00 понедельник-пятница, с 12.00 до 18.00 (суббота).

15. Прочие условия.
15.1. Участие в Рекламной игре предполагает ознакомление и полное согласие Участников с настоящими Правилами и принятие на себя обязательства соблюдать все их условия и требования.

15.2. Организатор не несет ответственности за работу сети Интернет при его использовании Участником (например, плохое соединение с провайдером и т. д.), операторов сотовой подвижной электросвязи (плохое соединение с оператором и т. д.) и почтовой службы (сроки доставки, сохранность Приза и т. д.).

15.3. Организатор не несет ответственности за невозможность связаться с Участником в случае недостоверной информации, предоставленной Участником.
15.4. Все возможные претензии Участников Рекламной игры в отношении организации Рекламной игры должны быть адресованы Организатору игры по адресу: 220037, Республика Беларусь, г. Минск, пер. Козлова, 25, пом. 22.

Свидетельство № 3903 о государственной регистрации рекламной игры, зарегистрированной 2 декабря 2020 г., выдано Министерством антимонопольного регулирования и торговли Республики Беларусь.

ПРОЕКТНАЯ ДЕКЛАРАЦИЯ № 2

«Группа многоквартирных жилых домов в районе пересечения улиц Стрелковой и Рыбалко в г. Минске». Жилой дом № 1.1 по генплану. 1-я очередь строительства»

Информация о застройщике:
Открытое акционерное общество «БелАТЭП» (ОАО «БелАТЭП») Место нахождения: 220033, г. Минск, ул. Стрелковая, д. 14. Режим работы: понедельник — пятница с 9.00 до 17.00, обеденный перерыв с 13.00 до 14.00, выходные дни — суббота, воскресенье.

Государственная регистрация застройщика: открытое акционерное общество «БелАТЭП» зарегистрировано Минским городским исполнительным комитетом 10 июля 2000 года, № 100104554. В проектах строительства жилых домов и иных объектов недвижимости в течение трех лет, предшествующих заключению договора, ОАО «БелАТЭП» участие не принимало.

Информация об объекте строительства:
Цель строительства: строительство объекта недвижимости «Группа многоквартирных жилых домов в районе пересечения улиц Стрелковой и Рыбалко в г. Минске». Жилой дом № 1.1 по генплану. 1-я очередь строительства.

Этапы и сроки реализации строительства: начало строительства — 04 мая 2020 года, завершение строительства — 18.08.2021 г.

Государственная экспертиза проектной документации: экспертное заключение № 788-15/19 от 14 января 2020 года выдано Республиканским унитарным предприятием «Главгосстройэкспертиза».

Местонахождение строящегося многоквартирного жилого дома: г. Минск, пересечение улиц Стрелковой и Рыбалко.

Характеристика строящегося многоквартирного жилого дома: 19-этажный 126-квартирный жилой дом в конструкциях серии М 111-90 со встроенными помещениями административного назначения на 1-м этаже. Наружные стены — из сборных трехслойных железобетонных панелей толщиной 300 мм с эффективным утеплителем. Внутренние стены предусмотрены из железобетонных панелей толщиной 160 мм. Высота помещений жилого дома (от пола до потолка) — 2,64 м. Проектом предусмотрены теплоподполье, теплый технический чердак. Жилой дом оборудован пассажирскими лифтами грузоподъемностью 400 кг и 1000 кг. Все квартиры имеют остекленные лоджии. Окна и элементы остекления лоджий — из профилей ПВХ. Проектом предусмотрена звукоизоляция в виде упругих прокладок между шахтами лифтов и конструкциями здания. Для физически ослабленных лиц предусмотрены подьемники при входах в здание. Система отопления запроектирована двухтрубная горизонтальная поквартирная с установкой узла учета тепла для каждой квартиры. В проекте предусматриваются индивидуальный учет холодной и горячей воды для каждой квартиры и установка устройств внутриквартирного пожаротушения. Предусмотрен расчетный учет электроэнергии: для каждой квартиры — в этажных щитках. Все приборы объединены в систему автоматизированного учета (АСКУЭ).

Наружная отделка: стены — фактурное покрытие защитно-декоративным полимерным составом (ЗДПС), окраска фасадной краской. Источник теплоснабжения — наружные тепловые сети. Для телефонизации жилого дома проектом предусмотрен ввод магистрального волоконно-оптического кабеля. Проектом предусмотрено охранно-перегородочное устройство, предназначенное для ограничения доступа посторонних лиц в подъезды жилого дома и организации двухсторонней связи между абонентом и посетителем.

Общее количество квартир — 126, в том числе однокомнатных квартир — 18, двухкомнатных квартир — 54, трехкомнатных квартир — 54. Общее количество встроенных помещений административного назначения — 7.

Количество предлагаемых для заключения договоров объектов долевого строительства: однокомнатных — 3 единицы, двухкомнатных — 3 единицы, трехкомнатных — 9 единиц.

Цены на объекты долевого строительства:
- однокомнатные квартиры общей площадью от 44,89 до 45,14 м². Стоимость строительства 1 м² составляет 1200 (тысяча двести) долларов США;
- двухкомнатные квартиры общей площадью от 60,52 м² до 64,17 м². Стоимость строительства 1 м² квартиры составляет 1035 (тысяча тридцать пять) долларов США.

Стоимость строительства на трехкомнатные квартиры:
- общей площадью от 60,06 м² до 63,71 м² — 1062 (одна тысяча шестьдесят два) долларов США за 1 м²;
- общей площадью 77,6 м² составляет 990 (девятьсот девяносто) долларов США за 1 м².

На предприятии действует система регулирования стоимости в зависимости от площади, этажа и условий оплаты строящегося жилого помещения.

Подлежащая оплате сумма определяется по официальному курсу белорусского рубля к соответствующей иностранной валюте, установленному Национальным банком Республики Беларусь на день платежа.

Условия оплаты: уплата цены объекта долевого строительства (цены договора) производится дольщиком одновременно не позднее 3 (трех) календарных дней с момента регистрации договора создания объекта долевого строительства в местном исполнительном и распорядительном органе. По соглашению сторон уплата цены объекта долевого строительства может быть произведена дольщиком поэтапно в установленный договором период по графику платежей.

Права застройщика на земельный участок: решение Минского городского исполнительного комитета от 27 февраля 2020 года № 3 578 «Об изъятии, предоставлении земельных участков и разрешении строительства».

Границы земельного участка: г. Минск, район пересечения улиц Стрелковой и Рыбалко.

Площадь земельного участка: 1,2442 га, назначение — для строительства объекта «Группа многоквартирных жилых домов».

Элементы благоустройства: проектом предусмотрены полное благоустройство территории с организацией подъезда, тротуара для пешеходов, пешеходных дорожек по основным направлениям движения пешеходов. На прилегающей территории запроектированы: площадка для сбора бытовых отходов, детская игровая площадка, места для парковки автомобилей.

Функциональное назначение нежилых помещений в жилом доме, не входящих в состав общего имущества: 7 (семь) встроенных помещений административного назначения с отдельными входами на первом этаже.

Общее имущество жилого дома, которое будет находиться в общей долевой собственности дольщиков после приемки в эксплуатацию данного дома и передачи объектов долевого строительства дольщикам:

помещения инженерного назначения, межквартирные, лестничные клетки, лестницы, лифты, лифтовые и иные шахты, коридоры, крыши, технические этажи и подвалы, другие места общего пользования, несущие, ограждающие несущие конструкции, механическое, электрическое, сантехническое и иное оборудование, находящееся за пределами или внутри жилых и (или) нежилых помещений, элементы озеленения и благоустройства, а также иные объекты недвижимости, служащие целевому использованию многоквартирного дома. Конкретный перечень имущества, входящего в состав общего имущества совместного домовладения, определяется застройщиком по итогам технической инвентаризации и передается застройщиком по акту приема-передачи представителю товарищества собственников, либо лицу, уполномоченному общим собранием дольщиков, либо уполномоченному местным исполнительным и распорядительным органом.

Предполагаемый срок ввода многоквартирного жилого дома в эксплуатацию: 18 августа 2021 года.

Договор строительного подряда: договор строительного подряда № 22/04-20 от 22 апреля 2020 года, заключен Застройщиком с ОАО «МАПИД».

Условия ознакомления с объектом долевого строительства: ознакомиться с объектом долевого строительства и ходом работ по его строительству можно в офисе продаж Застройщика, расположенного по адресу: г. Минск, ул. Стрелкова, д. 14, к. 21, тел.: 8 (029) 105 7171, 8 (029) 106 7171 или на сайте antonovsky.by. Принятие и регистрация заявлений потенциальных дольщиков о заключении договоров создания объекта долевого строительства будет осуществляться через пять календарных дней после опубликования проектной декларации.

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ АУКЦИОНА

Организатор аукциона ООО «ИПМ-Консалт оценка», г. Минск, ул. Мележа, 5, корп. 2, пом. 1703
Продавец Государственное предприятие «ЖЭУ № 2 Партизанского района г. Минска», 220037, г. Минск, ул. Долгобродская, д. 5, к. 1 (1-й этаж)

Предмет аукциона: транспортное средство, бывшее в употреблении. Местонахождение: г. Минск, ул. Антоновская, 7

Наименование	Начальная цена (без НДС)	Шаг аукциона
Прицеп тракторный 2ПТС-4,5, рег. знак КА-7 2082, заводской № 30000831, 2003 г. в.	490,00 бел. руб.	24,5 бел. руб.

Порядок ознакомления: осуществляется в рабочие дни по предварительному согласованию, контактный телефон +375 (29) 370 50 08 (Книга Иван Петрович)

Лица, желающие принять участие в аукционе, обязаны внести задаток и подать организатору торгов в установленный срок заявление с приложением всех необходимых документов

Задаток 10 % от начальной цены предмета аукциона в белорусских рублях перечисляется на р/с BY92BELB30120048350080226000 в ОАО «Банк БелВЭБ», г. Минск, ул. Мясникова, 32; БИК BELBVB2X; УНП 191224638; ОКПО 378531865000, получатель платежа — ООО «ИПМ-Консалт оценка»

Порядок оформления участия в аукционе, критерии выявления победителя торгов и порядок оформления результатов аукциона определяются ст. 127, 128, 129 Закона Республики Беларусь от 13.07.2012 г. № 415-З «Об экономической несостоятельности (банкротстве)».

Порядок оформления участия в аукционе: лица, желающие участвовать в аукционе, обязаны подать организатору аукциона в срок до 17.00 08.01.2021 заявление на участие в аукционе с приложением документов согласно ст. 127 вышеуказанного Закона.

Критерии выявления победителя аукциона: имущество считается проданным лицу, которое предложило на аукционе самую высокую цену. **Порядок оформления результатов торгов:** победитель торгов (президент на покупку) в день проведения торгов подписывает протокол

Срок подписания договора купли-продажи 10 (десять) рабочих дней со дня проведения торгов

Условия оплаты предмета аукциона
Победитель аукциона либо претендент на покупку обязан оплатить предмет аукциона в соответствии с договором купли-продажи, но не позднее 30 (тридцати) дней со дня проведения торгов, если иной срок не установлен собранием (комитетом) кредиторов

Победитель аукциона либо претендент на покупку обязан возместить затраты на организацию и проведение аукциона, а также оплатить вознаграждение организатору аукциона в размере 10 (десяти) процентов от цены продажи предмета аукциона в течение 5 (пяти) дней со дня проведения аукциона. Подробная информация о проведении аукциона размещена на сайте www.cpo.by

Организатор аукциона имеет право снять предмет аукциона с торгов в любое время до объявления его проданным без объяснения причин снятия

Дата, время и место проведения аукциона: 12.01.2021 в 12.00, г. Минск, ул. Мележа, д. 5/2, пом. 1703, ООО «ИПМ-Консалт оценка»

Для участия в аукционе необходимо перечислить организатору торгов задаток, а также подать заявление с приложением всех необходимых документов в срок с 9.00 10.12.2020 до 17.00 08.01.2021 по адресу: г. Минск, ул. Мележа, д. 5/2, пом. 1703, ООО «ИПМ-Консалт оценка»

Контактные телефоны: +375 17-280-36-37; +375 44-704-92-06. E-mail: auction@cpo.by

Гродненский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки»

ИЗВЕЩАЕТ О ПРОВЕДЕНИИ ПОВТОРНОГО АУКЦИОНА

ЛОТ 2: капитальное строение, инв. № 412/С-26430 (назначение — здание многоквартирного жилого дома, наименование — жилой дом), общей площадью 50,4 кв. м, расположенное по адресу: Мостовский р-н, Лунненский с/с, д. Мешетники, 29Б.

Лот № 2 расположен на земельном участке, кадастровый № 424082707301000124, площадью 0,1385 га (назначение — земельный участок для размещения объектов усадебной застройки (для обслуживания многоквартирного жилого дома), расположенном по адресу: Мостовский р-н, Лунненский с/с, д. Мешетники, 29Б. Земельный участок имеет ограничения (обременения) прав в использовании: земли в водоохраных зонах рек и водоемов, код — 2.4, площадью 0,1385 га; земли в охранных зонах электрических сетей, код 5.2, площадью 0,0050 га. Начальная цена продажи лота 1 696,45 руб. (одна тысяча шестьсот девяносто шесть рублей сорок пять копеек) с учетом НДС. Сумма задатка — 169 руб. (сто шестьдесят девять рублей)

Продавец — ОАО «Черлена», 231606, д. Лунно, пл. Героев, 4, 8-01515-281-25

Организатор торгов — Гродненский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки», г. Гродно, ул. Врублевского, д. 3, каб. 209, тел. 55-87-70

Условия аукциона — аукцион без условий. Условия оплаты — по договоренности сторон. Срок заключения договора купли-продажи — не позднее 20 рабочих дней с момента подписания протокола аукционных торгов

Номер р/с для перечисления задатка — BY44BLBB30120500833225001001 в Дирекции ОАО «Белинвестбанк» по Гродненской области, код банка BLBBVY2X, УНП 500833225

Аукцион состоится 22 декабря 2020 г. в 14.00 по адресу: Гродненская область, г. Гродно, ул. Врублевского, 3-209

Порядок регистрации в качестве участника аукциона и правила проведения аукциона содержатся на сайте организатора аукциона <https://grino.by/auktion>

Объявление о проведении первого аукциона было размещено в газете «Звезда» от 09.06.2020 г.

Заявления на участие в аукционе принимаются по адресу: г. Гродно, ул. Врублевского, 3, каб. 212, с 8.30 до 17.30 (понедельник — четверг) и с 8.30 до 16.30 (пятница)

Последний день приема заявлений — 18 декабря 2020 г. до 15.00

Телефон для справок: 55-87-71 — Гродненский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки», <https://grino.by/auktion>

Экономическим судом Гродненской области 23.11.2020 возбуждено производство по делу № 81-45/2020 об экономической несостоятельности (банкротстве) иностранного общества с ограниченной ответственностью «Арвибеларго» (231329, Гродненская область, Лидский район, М-11, 39-й км, 5, УНП № 590700407) и введен защитный период до 23.12.2020. Временным управляющим по делу о банкротстве ИООО «Арвибеларго» назначено ООО «Капитал Диалог» (директор Казак Ольга Сергеевна, адрес для корреспонденции: 220123, г. Минск, а/я 68). Судебное заседание по рассмотрению вопроса об открытии в отношении ИООО «Арвибеларго» конкурсного производства и подготовке дела к судебному разбирательству назначено на 23.12.2020 на 12.00 в помещении экономического суда Гродненской области по адресу: ул. Советских пограничников, 102, г. Гродно, зал № 104.

Крынічка

Вядучая рубрыка Ірына ТАМКОВІЧ. Тэл. 8 (017) 287-18-15

Сезон агародных работ завершаны, але гэта не нагода адмаўляцца ад любімай справы. Самы час больш увагі аддаць дамашнім гадаванцам.

ЗІМОВЫ ДОГЛЯД ЗА ПАКАЁВЫМІ РАСЛІНАМІ

АБНАЎЛЕННЕ ДРАЦЭНЫ

Напэўна, многім даводзіцца сутыкацца з сітуацыяй, калі мілая, кампактная і прыгожая расліна з доўгімі цёмна-зялёнымі лістамі — ну проста цудоўная пальмачка з казачнага вострава — праз некалькі гадоў становіцца падобнай на растрапанага папугая. Яе галіны выцягваюцца, лісты драбнеюць. У галаву нават пачынаюць прыходзіць думкі, як бы пазбавіцца ад гэтай рагаціны. Але ёсць спосаб выправіць сітуацыю.

Правядзём «радыкальныя аперацыі». Бяром востры нож. Яго неабходна напаліць над агнём, а калі астыне, абрэзаць ім выцягнутыя галінкі. Зрэзы прысыпаць тоўчаным вугалем і надзець на асноўны ствол поліэтыленавы пакет. Добра яго замацаваць і паставіць гэтую «мікрацяплічку» ў светлае месца, куды не трапляюць прамыя сонечныя прамяні, дзе няма скразнякоў і тэмпература не вельмі высокая, але і не халодна.

Зрэдку неабходна ўвільгатняць грунт і здымаць пакет для праветрывання. Літаральна праз пару тыдняў на месцах зрэзаў павінны пачаць з'яўляцца іголачкі парасткаў, якія хутка ператворацца ў маладыя лісточкі.

І вось мы маем новую драцэну — акуратную пальмачку, якой можна зноў любівацца.

АМАЛОДЖВАННЕ ФІЯЛАК

Калі перасадка фіялак справа няхітрая, то амалоджванне кусткаў патрабуе крыху цяплення і некаторых навыкаў.

Спосаб першы. Калі ваша кветачка стала трохі падобная на пальму, але яе сцябло пакуль яшчэ зялёнае і агалілася ўсяго на 2 ці 3 см ад зямлі, яго можна проста злёгка заглыбіць. Падрыхтуйце новы гаршчок (трошкі глыбейшы, чым стары), на дно пакладзіце дрэнажны пласт і прысыпце свежай глебай. Фіялку-«пацыентку» выняць са старой ёмістасці і вызваліць карані ад глебы, вострым нажом абрэзаць іх напалову. Ніжні рад лістоў, якія страцілі сваю дэкаратыўнасць, проста абламаць. Акуратна змясціць фіялку ў новы гаршчок і з усіх бакоў прысыпаць падрыхтаванай земляной сумессю. Паліць зусім трохі і накрыць зверху празрыстым поліэтыленавым пакетам (на два-тры дні). У такой міні-цяплічцы кветачка даволі хутка абрасце новымі карэньчыкамі і пачынае вельмі інтэнсіўна цвісці.

Спосаб другі. Больш кардынальнае рашэнне, бо пасля такой аперацыі выжываюць толькі самыя вынослівыя кветкі. Прымяняць яго трэба толькі ў

тым выпадку, калі аголенае сцябло фіялкі робіцца карычняватым і грубее. На верхавіне старэнькай фіялкі пакідаем толькі верхнія пяць лістоў, астатнія выдаляем. Ад пакінутых на сцябле лісточкаў адступаем 3 см і вострым нажом зразаем расліну. Прысыпаем зрэз драўняным вугалем і зноў-такі нажом саскрабаем з чаранка агрубелую карычневую скарынку. Чаранок пакідаем на 20 хвілін — ён павінен трохі падсохнуць. Пасля таго як са зрэзаў перастаў выдзяляцца сок, змяшчаем чаранок у шклянчачку

з вадой. Важна сачыць, каб давады дакраналася толькі сцябло, а лісцікі знаходзіліся над борцікамі. Калі фіялка пусціць новыя карэньчыкі (але не раней чым яны будуць большыя за 2 см), яе можна смела ўкараняць, як і ў першым спосабе.

СЁННЯ

Сонца

	Усход	Захад	Даўжыня дня
Мінск	9.16	16.48	7.32
Віцебск	9.13	16.30	7.17
Магілёў	9.06	16.38	7.32
Гомель	8.54	16.43	7.49
Гродна	9.30	17.04	7.34
Брэст	9.22	17.13	7.51

Месяц

Апошняя квадра
8 снежня.
Месяц у сюзор'і Шалей.

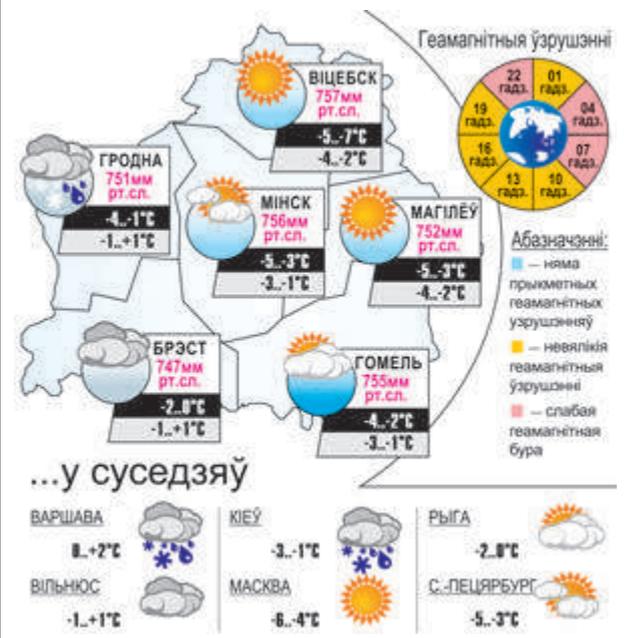
Імяніны

Пр. Васіля, Георгія, Івана, Ільі, Мікалая, Пятра, Якава.
К. Леакадзіі, Наталлі, Яўхіма.

Фота Ганны ЗАНКАВІЧ.

ЗАЎТРА

Даты

Падзеі

Людзі

9 СНЕЖНЯ

1891 год — нарадзіўся Максім Адамавіч Багдановіч,

беларускі паэт, перакладчык, крытык, гісторык літаратуры. Адзін са стваральнікаў беларускай літаратуры і беларускай літаратурнай мовы новага часу.

1940 год — нарадзіўся Ігар Германавіч Таруцін, вучоны ў галіне фізікі, лаўрэат Дзяржаўнай прэміі Беларусі.

1960 год — нарадзіўся Ігар Міхайлавіч Пракаповіч, беларускі пісьменнік, краязнавец. Аўтар кніг «Рэха малітваў», «Фізічная геаграфія Пастаўскага раёна», артыкулаў па гісторыі і геаграфіі Пастаўскага раёна, апавяданняў і п'ес.

2010 год — была падпісана Дэкларацыя аб фарміраванні Адзінай эканамічнай прасторы на тэрыторыі Мытнага саюза Расіі, Беларусі і Казахстана, у якой было заяўлена, што, «развіваючы Мытны саюз і АЭП, ЕўрАзЭС рухаецца да новай формы інтэграцыі — Еўразійскага эканамічнага саюза».

1842 год — у Англіі была выпушчана першая серыйная каляндная паштоўка.

1895 год — нарадзілася Далорэс Ібаруры, дзеяч міжнароднага камуністычнага і рабочага руху, старшыня Камуністычнай партыі Іспаніі (з 1959-га).

1906 год — нарадзілася Грэйс Мюрэй-Хопер, амерыканскі матэматык. Яна была адным з піянераў-распрацоўшчыкаў камп'ютарных тэхналогій. Мюрэй-Хопер стала трэцім праграмістам у камандзе, якая абслугоўвала першую ў свеце ЭВМ «Марк-1», актыўна ўдзельнічала ў распрацоўцы камп'ютара «Юнівак-1» — першага, які знайшоў камерцыйнае прымяненне.

1950 год — у Ніцы заснавана Міжнародная асацыяцыя ўніверсітэтаў.

Максім ТАНК:

«Самыя балючыя раны ў дзяцінстве Перастаюць ныць ад пацалункаў маці.

У юнацтве — самі зажываюць да вяселля. У сталасці — загойваюцца ад спагады сяброў, ад чаркі віна. І толькі пазнейшыя раны Ніхто і нішто не залечыць, Апроч зямлі».

